

Trebneje: novosti za člane AMD

Baza službe Pomoč in informacije je že začela za člane AMD opravljati brezplačne tehnične preglede motornih vozil ter testiranje delov motornih vozil, predvsem motorja, koloteka in električnih naprav. Delavnica je opremljena z najodobnejšimi napravami, ki so jih postavili s pomočjo avstrijskega avtomobilskega kluba OAMTC, montiral pa jih je njihov tehnik Adolf Riegel.

Teh novosti so lahko deležni tudi tisti vozniki, ki niso člani Avto-moto zveze Slovenije, vendar morajo uslugo plačati.

Nova pekarna bo na Vidmu že drugo leto

Trgovsko podjetje »Prestrba« iz Krškega se pripravlja na gradnjo nove sodobne pekarnice za Spodnje Posavje. Nova pekarna, ki jo bodo začeli graditi v prihodnjem letu, bo na Vidmu. V prihodnjem letu bodo vsi kraji v spodnjeposavskih občinah dobili dober in svež kruh.

Dežurna opazovalka Anica Polc pri ombrografu; naprava, ki zapisuje količino padavin: »Prav bi bilo, da bi se pristojni tudi sicer bolj zanimali za postajo na Grmu. Ze pet let stoji na tem mestu, pa še vedno nima urejenega dostopa.« (Foto: Legan)

PREDLOG V ZVEZNI SKUPŠČINI

4-urni delavnik za ženske?

Zaposlene ženske, ki bi se same odločile za takšno možnost, bi lahko izbrale štiriurni delovni čas. Za to se je nedavno zelo zavzemala v odboru zvezne skupščine poslanka Jovanka Karapetrovič. Beseda je tekla o intenziviranju zaposlovanja.

Poslanka predlaga takšno možnost za ženske z majhnimi otroki in večjo družino. Če bi želele, bi namesto sedem oziroma osem ur delale le štiri ure na dan. Ta okoliščina bi

znatno vplivala na povečanje zaposlenosti, zaposlenim ženskam pa bi bila dobrodošla, ker bi se mogle bolj posvetiti svoji družini, ne da bi zapostavljale poklic. Preporučana je, da je dosti žensk, posebno s strokovnimi kvalifikacijami, ki bi rade uporabile takšno zakonsko možnost.

Član ZIS Marko Bule je ocenil predlog za zelo koristnega in dodal, da ga bo zvezna uprava preučila s potrebno skrbnostjo.

Dež prinesel olajšanje

Do torka je v Novem mestu padlo 45 mm dežja

V drugi polovici aprila in v maju smo bili podobni Angležem: ob vsaki priložnosti smo se pomenkovali o vremenu in ugibali, če bo kaj dežja, ter se zaskrbljeno ozirali proti nebu. Proti koncu

prejšnjega tedna je blagodejni dež prinesel olajšanje; za posevke je ponekod že zadostovalo, za preskrbo ljudi pa ga je bilo še vedno premalo.

Na novomeški meteorološki postaji na Grmu smo zbrali nekatere podatke o padavinah. V maju je do predvečera padlo 45 mm dežja, ves april pa le 25 mm. Največ dežja je bilo 18. maja - 28 mm. Žal, v najbolj prizadetih krajih ni bilo toliko dežja, saj so v Črnomlju namerili v maju do torka le 23 mm padavin, v Suhi krajini pa tega nihče ne meri in ni podatkov.

Vremenska opazovalca Tone in Anica Polc sta nam dala še nekatere primerjalne podatke za prejšnja leta. Leta 1966 je bilo v marcu 70 mm padavin, 1967 prav tako 70, letos pa le 21 mm. Predlanski je bilo aprila 81 mm padavin, lani 145 mm, letos pa le 25 mm. Lanski maj je bil bolj suh od letošnjega, predlanski pa bolj moker.

Velika toplota je izsušila zemljo, da bo rodila manj kot prejšnja leta; to pa velja zlasti za trave. Kmetovalci lahko z dognojevanjem, sajenjem nekaterih zgodnejših sort koruze in krmnih rastlin omilijo pomanjkanje kreme. Posevki krompirja in žit so se po dežju vidno popravili in vlivajo zaupanje, ponekod že obupanim kmetovalcem.

M. L.

Vso srečo in vse najboljše, dragi tovariš Tito!

PRED NAJVEČJO BELOKRANJSKO PRIREDITVIJO

1. in 2. junija bo spet jurjevanje v Črnomlju

Za edinstveno turistično prireditvev je v Črnomlju vse pripravljeno - Pričakujejo več tisoč obiskovalcev iz vse Slovenije

Stiriletna izkušnje z organizacijo tradicionalne turistične prireditve v Črnomlju kažejo da je še veliko zanimanja za stare plesne in običajne naših prednikov, ki jih je moč videti v pristni izvedbi edinole na kresovanju in jurjevanju v Črnomlju.

Letos bo program še boljši, čeprav nekoliko krajši kot

prejšnja leta, prav tako pa si lahko obetamo izboljšano organizacijo turističnih uslug.

Prireditve se bo začela v soboto 1. junija, zvečer ob 20.30 v dolini pod hotelom Lahinja. Folklorne skupine iz Dragatuša, Preloke, Vinice, Adlesič in Bojanec bodo pokazale stare kresne običaje, po prireditvi se bodo gostje lahko zabavali na prireditvenem prostoru, kjer bo igrala domača godba, ples pa bo tudi v hotelu. Okoli doline, kjer bo program, bo postavljenih več stojnic v belokranjskem stilu. Tu bodo prodajali vse, od raznih pijač in specialitet do sadja in turške kave. Organizatorji zagotavljajo, da bodo cene nižje, kot so običajno v lokalih.

Glavna prireditvev pa bo v nedeljo, 2. junija dopoldne. Začela se bo ob 9.30. Na jurjevanju bodo nastopile folklorne skupine iz Črnomlja, Metlike, Starega trga, Vinice, Preloke in Semčca. Program bo trajal do 11. ure, nato pa bo spet sledila zabava na prostem in v vseh gostiščih.

Ogled te edinstvene turistične prireditve bo veljal za odrasle 2 din, otrokom pa vstopnine ne bodo zaračunavali. Prav tako bodo morali vozniki avtomobilov na posebej določenih parkiriščih plačati 2 din za parkiranje.

V soboto bodo vsa črnomaljska gostišča vsa noč odprta, v nedeljo pa bo organizirana dežurna služba mehanikov, trgovin in informacijske službe.

Zakaj dražji avtobusi?

12. maja so v vsej Sloveniji začele veljati nove cene na avtobusih. Prevozi so se podražili povprečno za 14%. Po sporazumu pa bodo morali prevozniki dati 5% ali dobro tretjino od novih cen za izboljšanje cest tretjega in četrtega reda.

Republiški zavod za cene je temeljito proučil zahteve avtobusnih podjetij, preden jim je odobrili podražitve. Podjetja so dokazala, da v novih cenah ne iščejo neupravičenih dohodkov in še manj mastne zasluge.

»Nove cene smo zahtevali zaradi povečanja tistih stroškov, na katere nismo imeli vpliva,« je povedal direktor podjetja GORJANCI Stefan Galič. Ti stroški so nastali zaradi zunanjih podražitev (gorivo, storitve, gume itd.). V našem podjetju se je to pokazalo tako, da je prišlo na vsak prevožen kilometer v zadnjih štirih letih 95 (leta 1965) do 99% (leta 1967) stroškov dohodkov pa skoraj ni bilo. Kar smo lahko pri nas napravili, je bilo to, da smo ukinili tretjino sprevedniških mest, da bomo ukinili nekaj avtobusnih prog itd. Več pa že nismo mogli napraviti.

Od podražitve bodo GORJANCI dali občinam, na območju katerih oskrbujejo avtobusni promet, na leto 140.000 dinarjev (14 milijonov Sdin) za izboljšanje cest tretjega in četrtega reda, del, ki bo podjetju ostal, pa bodo porabili za izboljšavo vonega parka.

VREME

OD 23. V. DO 2. VI.
Okrog 24. ali 25. maja padavine, v ostalem bo prevladovalo lepo vreme. Krajevne nevihte okrog 31. maja.

Dr. V. M.

JOGI

NOVA GORICA

V PISANEM MOZAIKU slovenskih narodnih noš so v soboto na odru pred ljubljanskim magistratom zapeli in zaplesali svatovske kolo naši Poljanci iz Starega trga, deset parov pa si je medtem v poročni dvorani obljubilo zvestobo in ljubezen. Izvirna folklorna skupina iz Starega trga bo spet nastopila že čez dober teden dni - v Črnomlju na tradicionalnem jurjevanju. (Foto: M. Moškon)

Davčno slepomišenje

Na dve vrsti tekočin je bilo samo lani utajenih 80 milijard starih dinarjev! - V Avstriji odvzamejo oblasti lastniku kamion, če ugotovijo, da ga poganja kurilno olje. Pri nas: »kazena« v obliki desetkratnega zneska davka, ki se mu je lastnik kamiona skušal izmuzniti...

Takole se je v ponedeljek sprehajal sovjetski premier Aleksej Kosigin po češkem zdravilišču Karlovi Vari, kamor je prišel na zdravljenje v spremstvu hčerke Irene. (CTK)

Doslej ni bilo znano, da pisatelj širijo nalezljive bolezni. Toda predsednik zvezne izjavevnikov Bolgarije Dzagorov, ki je dejal, da je imperializem zdaj sprožil sledilsko bakteriološko vojno, je opozoril na nekatere krivičevnike v draskih socialističnih državah, ki širijo bacile... Za parado v Jeruzalemu so izraelski organizatorji po trgovinah ponujali arabska pokrivala in jih razdelili med temnopolte žide. Ti so potem med parado nastopili kakor Arabci, da bi lahko televizijski snemalci posneli dokaze o arabsko-židovskem sožitju... V Ameriki prihajajo na nove in nove zamisli o tem, kako bi se borili proti bodočim neredom po mestih. Najprej mislijo zavarovati trgovine z jeklenimi roloji, ki bi nadomestili redanje jeklene mreže. Nekateri predlagajo, da bi zasidrali zadnja okna na trgovinah, naniesili vodne brigadne in celo cepi za izstreljevanje solzalnega pima... Bivši britanski zunanji minister George Brown, ki je še zmeraj namestnik vodilja laburistične stranke, je na nekem zborovanju dejal, da so plače vendarle naraščale z dragnostjo. »Moja plača se v osmelnajstih mesecih ni povečala niti za en peni,« se je oglašala neka gospa. - »Ljubimci,« je dejal George, »spomni se, da si poličite drugo službo.« - »Hvala,« je odvrnila dama, »v službi sem pri laburistični stranki.«... Angličani že na debelo stavijo na to, kdo bo prihodnji predsednik ZDA. Za zdaj vodi senator Robert Kennedy pred Humphreyem, Rockefellerjem in McCarthyjem... V Franciji si ni še nihče na jasnem, kaj se dogaja. Stranke so očitno zamudile vlak, ker so jih dogodili prehiteli, de Gaulle je na Olimpijadi ministri se praskajo za ušesi, šest milijonov delavcev pa je ohromilo javno življenje v deželi. Vsega so krivi študenti... Sovjetske delegacije na najvišji ravni si zdaj kar podajajo kljuko na Českoslovaškem. Za generala je zdaj prišel celo sovjetski premier Kosigin, ki si je po pogovorih s prvim sekretarjem KP Českoslovaške Dubčekom v Pragi odšel za deset dni zdraviti boleč v Karlove Vare...

Ali obstoj »davčna moral«? Da, ampak sedaj samo se v učbenikih finančnih znanosti. Ta pojem je opisan kot občutek državljanke obveznosti davčnega zavezanca. V bistvu je beseda o moralni meji, do katere posameznik lahko gre v varanju davčnih organov. Take meje nekateri privatni podjetniki pri nas ne poznajo, zato tudi ne moremo govoriti o njihovi davčni moral.

Vprašanje lahko postavimo tudi v docela nasprotnem smislu: kje je meja nalivnosti davčnih služb naših občinskih skupščin?

Primer

Neki privatni gostilničar je v mestu S. odprl gostilno. Kot je v navadi, je davčni organ izračunal bodbe dohodke, izhajajoč iz podatkov, ki jih je v prijavi našel davčni obveznik. Sporazumeli so se, da kot osnovo za obracun davka vzamejo zastužek od prodaje tisoč litrov alkoholnih pijač na leto. Torej se je računalo, da gostilničar ne bo prodal niti tre litre na dan.

ničar ne bo prodal niti tre litre na dan. Ali morda nismo naivni, ko omenjamo nalivnost davčnih organov? Morda je gostilničar dosegel ta ko ugodno ocenitev svoje davčne obveznosti na drug način, na način, ki ga pri nas neradi omenjamo... Na srečo je v mestu bila tudi posebna služba davčne inšpekcije. Inšpektor je izbral malo neprimeren dan, ko je v mestu bila neka slovesnost in se je točilo na veliko. Usedel se je za mizo, srkal pivo in na skricaj zapisoval litre in steklenice. In celo sam je bil presenečen: gostilničar je prodal tri tisoč litrov različnih alkoholnih pijač. V enem dnevu!

Uradno je ocenjeno, da je bilo lani od prodaje alkoholnih pijač utajeno 20 milijard starih dinarjev. Se tuje je bilo s neko drugo tekočino, z nafto (diesel olje). Na promet od te tekočine je bilo lani plačanih 60 milijard starih dinarjev manj, kot bi moralo biti...

Kurilno olje

Za ljudi z majhno »davčno moral« je nakup nafte, kar zadeva davčno obveznost, res velika skušnjava. Saj je za kamione z diesel motorji prav tako dobro gorivo kurilno olje, namenjeno gospodinjstvu in zato mnogo manj obdavčeno. Liter kurilnega olja stane 46 Sdin, liter nafte za kamion pa stane 110 Sdin. Zekaj bi torej kupoval nafto, če pa je kurilno olje dvainpolkrat cenejše.

Prometna milica je nekega dne v Zagrebu ustavila vse lastniške privatnih kamionov. Kontrola je bila zelo preprosta, ker je kurilno olje obarvano rdeče, da se razlikuje od nafte za diesel motorje. Milica je ugotovila, da vsi privatni kamioni uporabljajo za gorivo kurilno olje. V sosednji Avstriji oblasti vzamejo lastniku kamion, če najdejo, da ga poganja

kurilno olje. Pri nas mora tak kršitelj zakona plačati le desetkratni znesek davka, ki se mu je skušal izogniti. Kazen je res prevelika, da bi spametovala tiste, ki varajo. Saj dobro zasluzijo tudi tedaj, če uporabljajo za pogon kamionov.

(Ali pa vzdihnimo — čeprav čisto po tihu — sami sebi: škoda, da ne živimo v Avstriji... Od same ljube demokracije se bomo pri nas kar sediti.) L. D.

2 milijona starih dinarjev za medveda

V noči na 8. aprila je pokalo v loviščih gozdnega gospodarstva Delnice na Hrvaškem — šil so nad medveda. Italijanski lovec Rinaldo Dardelli iz Miana je imel dober pogled; videl in ranil je velikega kosmatinca, ki pa je po streli zbežal v gozd. Trije domači lovci so s pomočjo psa medveda velikona kmalu zasledili in bilo je po njem. Italijanski lovec je odšel za medveda 1600 dolarjev oziroma 2 milijona SD. Surovi kožuh so ocenili na 16 točk več kot ga je imel dosedanji uradni sprvak med pokojniki medvedov v Jugoslaviji, ki pa je bil do pred kratkim svetovni prvak!

TELEGRAMI

LAGOS — Iz glavnega mesta Nigerije so sporočili, da so zvezne čete zavzele izredno pomembno pristanišče Biafra, ki se je lani odcepilo. Port Harcourt. S tem je Biafra izgubila zadnji stik z zunanjim svetom po morju.

WASHINGTON — Neznano je tulo je odrglo bombe na predsedniško palačo diktatorja Duvaliera na Haitiju. Poročajo o številnih mrtvih in ranjenih in o precejšnji škodi, ki jo je utrpela palača.

SINGAPUR — Predsednica indijske vlade Indira Gandhi, ki je na obisku v Singapuru, je izjavila, da Indija nasprotuje vsakemu načrtu, po katerem naj bi kaka druga vojaška sila izpolnila spravnino v jugovzhodni Aziji po odhodu britanskih enot.

WASHINGTON — Demokrat Robert Kennedy, brat pokojnega predsednika ZDA Johna Kennedyja, je spet zmagal na predhodnih volitvah za določitev predsedniškega kandidata demokratske stranke v zvezni državi Nebraska. Ker je pustil senatorja McCartyja precej daleč za seboj, je zdaj njegov najbližji tekmec podpredsednik Humphrey.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

● BOJ ZA REFORMO — Predsednik zvezne skupščine Milentije Popović je v pogovoru z urednikom Tanjuga poudaril, da smo zdaj na najbolj kritični točki reforme! Industrijska proizvodnja se še ne premika dovolj navzgor, vendar pa so gospodarstvo že preureja na kvaliteto novih temeljih, kar mu bo omogočilo nov polet. V trenutnih razmerah pa se poleg sil, ki so na čelu bitke za reformo, pojavljajo tudi sile, ki širijo nezaupanje v uspeh reforme in žalujejo po prejšnjem, administrativnem sistemu. Napredne sile se morajo torej zelo odločno lotiti odkritega političnega boja za dosledno uveljavljanje reformnih načel.

● ZAPOSTAVLJENI UPOKOJENCI — Na ustavnem sodišču Jugoslavije je bila javna razprava o ustavnosti temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju. V tej razpravi je predsednik ustavnega sodišča Slovenije Vlado Krivic med drugim poudaril, da sedanji pokojninski sistem ovira samoupravni razvoj na tem področju in krši načela nagrajevanja po delu. Ta zakon povzroča hudo krivico slovenskim upokojenecem, ki imajo najnižje pokojnine, čeprav je v Sloveniji najstarejši delavski razred in najvišja produktivnost dela v državi.

● VSE RASTE — RAZEN PROIZVODNJE — Industrijska proizvodnja je v vsej državi v zastoju, zaloge neprodanega blaga pa se večajo. Kljub temu pa se povečujejo

osebni in proračunski dohodki. To je čudna uganka. Tudi poslanci v zvezni skupščini, ki so postavili to vprašanje, nanj za zdaj še niso prejeli odgovora.

● RES PREVEČ MESA? Prodaja dopitanih goved in prašičev je v zastoju. Toda, če bi pojedli doma

„Kritična točka reforme“

v državi vsa spitana goveda, bi bili z 9 kg pojedene govejega mesa na prebivalca še vedno na spodnjem koncu glede porabe mesa v posameznih državah. Živine torej ne redimo preveč. Vzroki težav so druge. Izvoz se je zmanjšal, cene pri mesarjih in v gostilnah pa kljub obilni ponudbi živine celo naraščajo. Že tako prevelike razlike med odkupnimi cenami živine in prodajnimi mesa se torej še večajo — seveda v škodo živinorejcev in potrošnikov. Najnižje odkupne cene so na Dolenjskem, najvišje v Sloveniji pa na Koprskem, kar kaže na to, da so živinski lokalni trgi vse preveč zaprti.

● PREVEČ DELOVNIH MOCI IN PREMALO — Republiški izvršni svet je obravnaval nezaposlenost.

Po nekaterih podatkih je v Sloveniji kakih 15.000 nezaposlenih. Toda večina med njimi ni pripravljena sprejeti zaposlitve izven Ljubljane in drugih večjih krajev.

● OMEJITEV ZAPOSLJANJA V AVSTRIJI — Avstrijska vlada je sklenila omejiti zaposlovanje tujih delavcev, da bi zaščitila domačo delovno silo.

● NEURJE V MAKEDONIJI — Prejšnjo sredo je bilo v zahodnih krajih Makedonije, zlasti okrog Tetova (kjer gojijo znameniti beli fižol za »srbski pasulj«) strahovito neurje. Voda je poplavlila številne vasi, med prebivalstvom pa je neurje terjalo 7 smrtnih žrtev.

● STAVKA V TOMOSU — Prejšnji teden so v koprski tovarni motornih vozil »Tomos« stavkali zaradi nekaterih notranjih pomanjklivosti. Zlasti je neurejena notranja delitev po delu, nekateri vodilni ljudje pa niso dovolj odgovorno prisluhnili kritiki. Delavski svet se je zato lotil odločnih ukrepov za ureditev razmer in izvolil tudi novega direktorja.

● NEUREJENA TRGOVINA S ČESNJAMI — Vipavski kmetje se letos spet, kot že prejšnja leta, pritožujejo nad neurejeno trgovino s sadjem. Razlika med odkupno in prodajno ceno je — kot pri mesu — prevelika, poleg tega pa kmetje češenj niti ne morejo prodati, čeprav s iztržkom pogosto krijejo le stroške za obiranje.

tedenski zunanjepolitični pregled

Kaj se dogaja v Franciji? Ko to pišemo, stavka v tej deželi pet do šest milijonov delavcev. Vladi po vsej Franciji mirujejo. V Parizu in drugih večjih mestih je promet zastal. Delavci zasedajo tovarne. Rafinerije nafte v več krajih so prenehale delati. Predsednik de Gaulle je moral nekoliko skrajšati obisk v Romuniji, da je čimprej odhitel nazaj v svojo razrvano domovino.

Ni dvoma, da je sedanji stavkovni val v Franciji sprožil upor pariških študentov, ki so se teden dni davje bojevali s policijo na barikadah. »Od druge svetovne vojne Pariz ni videl takih prizorov,« je zapisal neki dopisnik. In zdaj se je vsa Francija zdramila: razgallila je pred svetom vse svoje težave in tebe. Kriza je prikipela do vrha in zdaj Francozi z zadržanim dihom čakajo, kaj bo sledilo.

Ni težko opisovati dogodkov, toda kaj pomenijo ti dogodki? Kakšna stvarnost se skriva za njimi? Nezdovoljstvo študentov, ki se borijo proti zastarelim napočetnim ustanovam in načinu študija na univerzah in jih žene protest proti svetu odraslih. Nezdovoljstvo delavskega razreda, ki čuti, da ne dobi pravičnega deleža od narodnega dohodka. Nezdovoljstvo kmetov, ki ne dobijo za svoje pridelke zadostnega plačila in protestirajo s tem, da odmetavajo na ceste na tone krompirja, jabolk, artičok.

Upor študentov je bila tista zaigrala vrvice, ki je hkrati vnela ves nakopičen smodnik. Kaže, da se je strnilo v enem trenutku nezadovoljstvo vseh razredov in vseh slojev prebivalstva. Ne gre samo za usodo de Gaulle in degolizma, ampak za verjeten spopad med dvema silama, ki sta stari, kakor je stara republika. Spopad med levico in desnico. Toda kdo je na levi in kdo na desni? Glasilo KP Francije na pri-

mer opozarja delavstvo, naj se ne spušča v kake »pustolovščine«, ker skuša velekapital in z njim vsa desnica diskreditirati delavski razred. Ali tili za tem strah vodstva KP pred neznanim? Samo prerok bi lahko trdil, da ve, kaj se bo zgodilo v Franciji v prihodnjih tednih in mesecih. Se bolj negotovo

Kam Francija?

pa je, kaj se bo še vse zgodilo v drugih delih Evrope, kjer je tudi razvoj tako nagen in huren kakor v Franciji. Rezultati občinskih volitev v Veliki Britaniji so bili več kot samo mizna prha za laburistično stranko: bili so katastrofa. Laburisti so izgubili celo tiste mestne občine, kakor na primer v Sheffieldu, kjer so imeli nadzorstvo štiri-deset let. Dobesedno jih je pokopal plaz in dobitniki so konservativci.

Hkrati z najnovejšim popolnim porazom na občinskih volitvah so se okrepli glasovi, ki zahtevajo odstop premiera Harolda Wilsona, češ da s laburistična stranka ne bo opomogla, dokler bo ta vodil vlado in stranko. Lastnik dnevnika »Daily Mirror«, ki ima nad pet milijonov dnevne naklade, je v svojem časniku objavil poziv laburističnim poslancem, naj Wilsona kratko malo odstranijo — »čim prej, tem bolj«.

Wilson je na to odgovoril, da vlada v Britaniji demokracija in da Cecil King lahko piše, kar hoče. Brez dvoma, posebno če je časopisni magnat.

Toda v resnici je Wilsonov položaj močno omajan, čeprav je videti, da je Kingov poziv prej strnil laburistične vrste za Wilsonom kakor jih razredili.

Da bi bil udarec še hujši, so škotski nacionalisti, ki zahtevajo neodvisnost Škotske in svoj parlament, dobili na teh volitvah sto občinskih mest. Vzeli so jih laburistom. Toda problem škotskih nacionalistov ni samo Wilsonov problem, o čemer dokazuje najnovejša obljuba konservativnega voditelja Edwarda Heatha, da bi priznal Skotom parlament, če bi na prihodnjih splošnih parlamentarnih volitvah zmagala konservativna stranka. Wilson se ni nič obljubil, najbrž zato, ker je zelo dvomljivo, če bo na prihodnjih parlamentarnih volitvah zmagala laburistična stranka.

Nujni so tudi dodatni ukrepi

Brez novih ekonomskih ukrepov ne bodo uresničeni temeljni cilji ekonomske politike za leto 1968

Gibanje temeljnih tokov gospodarstva v prvem letošnjem tromesečju kaže, da se ne uresničujejo temeljne postavke in nameni resolucije zvezne skupščine o temeljnih ekonomskih politikah za leto 1968. Prav letošnje leto bi moralo potočati v znamenju oživljenega razvoja gospodarstva, posebno naraščanja industrijske proizvodnje, obnem z ustalitvijo tržišča, cen in dinarja. Prav tako je v načrtu, da se poveča zaposlenost, izvoz in produktivnost, na tej osnovi pa tudi življenjska raven, da se pospeši razvoj slabo razvitih področij in krajev.

V številkah je to videti takole: porast skupne družbene in industrijske proizvodnje za 3-4%, porast zaposlovanja 1%, izvoza 6 do 7%, nominalnih osebnih dohodkov za 6%, investicij za 10%.

Tromesečje

Industrijska proizvodnja v prvem tromesečju je ostala skoraj na isti ravni kot v pr-

vem četrtletju lani. V zadnjih štirih letih je proizvodnja bila zmeraj največja v prvem tromesečju in se le nato v naslednjih četrtletjih zmanjšala, tako da verjetno to tudi letos ne bo izjema.

Predvidevanja o porastu industrijske proizvodnje za 3-4% je bila zasnovana na povečanju izvoza in povečanem plasmalu blaga na domačem tržišču. Vendar se ni uresničilo ne prvo ne drugo. Izvoz se je v prvih treh mesecih znižal za 6%, ker je izvoz kmetijskih proizvodov padel za 27%, medtem ko je bil izvoz industrijskega blaga večji samo 1%.

Vzroki

Veliko industrijskih podjetij poudarja, da so vzroki slabega izvoza na začetku leta v visokih carinskih zaprekah dežel zahodne Evrope, v niski konkurenčni sposobnosti naših proizvajalcev, v pomankanju sredstev za kreditiranje izvoza in neorganiziranem nastopu naših

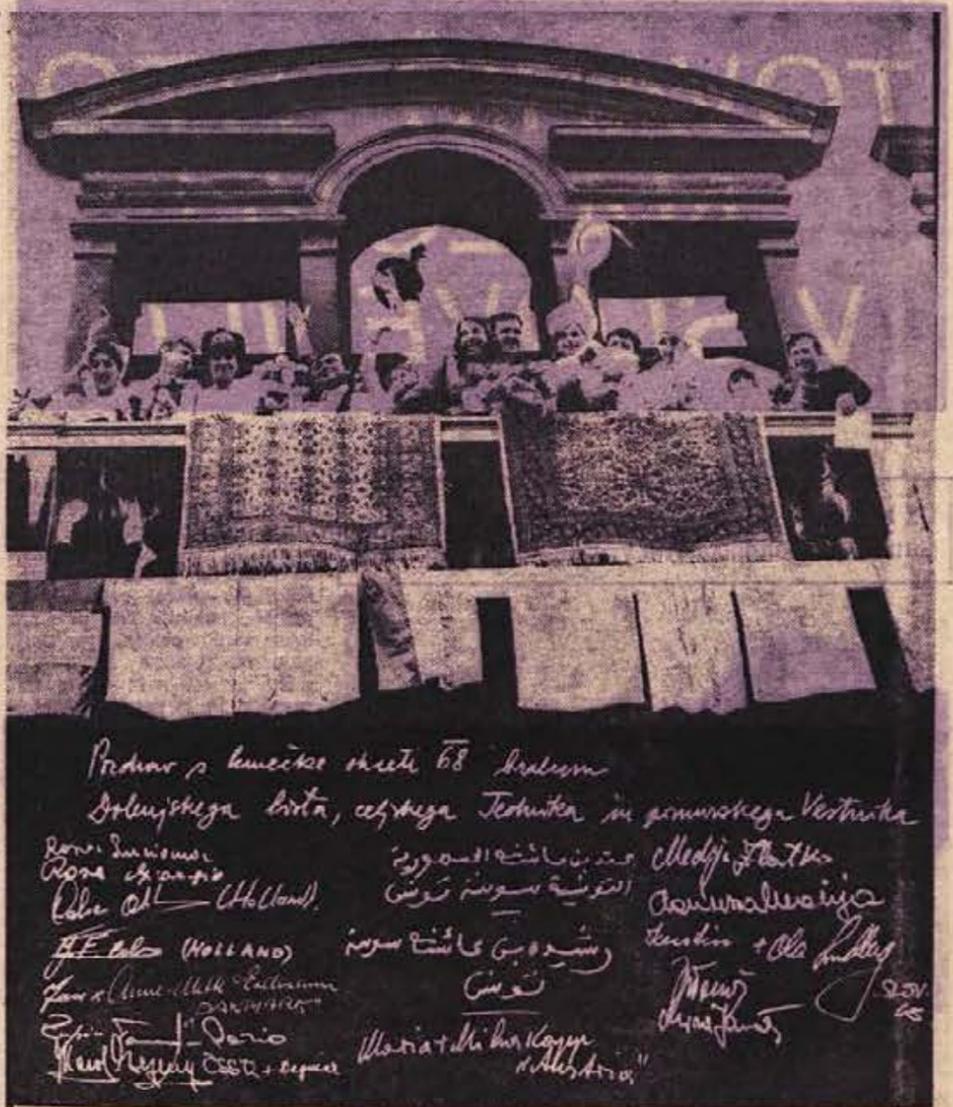
podjetij na tujem trgu. Pomankanje sredstev za kreditiranje domačih kupcev in ostra konkurenca uvoznega blaga — to pa sta glavna vzroka slabe prodaje blaga na domačem trgu.

Zaključek

Razen odmika od utrjenih smernic in ciljev je gospodarstvo v prvem tromesečju pokazalo, da je reforma naredila še en kakovosten korak v delovnih kolektivih. Kot še nikoli je bilo čutili letošnje pomlad procese prilagajanja gospodarstva potrebam tržišča, zatem poslovno povezavo in samoorganiziranje posameznih skupin in razvrščanje v skupine.

Iz vsega tega izhaja lasen zaključek: poživitev gospodarstva v prihodnjih mesecih nujno terja dodatne ekonomske ukrepe. To terjajo tudi sklepi zvezne skupščine o ekonomski politiki za leto. Upati je, da bo nekaj teh dodatnih ukrepov kmalu izdanih.

B. L.

»PRAVKAR POROČENI!« so takole pozdravili množico narodnih noš in gledalcev, ki se je zbrala pred ljubljanskim magistratom, ko je 4. KMEČKA OHČET, naša največja folklorna prireditev, dosegla svoj vrh v soboto okrog pol dveh popoldne. Za tiste bralce naših treh časnikov, ki niso mogli v Ljubljano, pa se je vseh deset parov še takole podpisalo. (Foto: M. Moškon)

Stik z občinskimi skupščinami

Področna posvetovanja republiške skupščine z občinskimi skupščinami in tamkajšnjimi poslanci

Osrednja stvar, okrog katere se je vrtele življenje v prvi polovici maja v republiški skupščini, so bila področna posvetovanja, ki jih je leta priredila s predstavnicami občinskih skupščin, predstavnicami družbenopolitičnih organizacij in tamkajšnjimi zveznimi in republiški poslanci.

Takih posvetovanj je bilo 11 in so zajela vse slovenske občine. Vodili so jih funkcionarji republiške skupščine. Letos februarja je že bil sestanek predsednika republiške skupščine s predsedniki vseh občinskih skupščin in so bila področna posvetovanja pravzaprav le nadaljevanje tega sestanka.

Za kaj je šlo? Republiška skupščina je lani sprejela svoj poslovnik, v katerem so tudi določila o sodelovanju z občinskimi skupščinami. Zdej je bilo treba videti, kaj od tistega je že uresničeno in kaj medsebojno sodelovanje še ovira. Po tem, kar so povedali na področnih posvetovanjih, lahko rečemo, da je stik zdaj še vedno enostranski, to se pravi, da je pobuda še vedno le na republiški skupščini,

vtem ko je iz občinskih takih pobud še sorazmerno malo.

Toda ob tem velja reči, da še tiste skromne pobude v republiški skupščini niso upoštevali. Takšen občutek imajo namreč predsedniki občinskih skupščin, ki so dali svoje pripombe, predloge in mnenja na gradivo, ki so ga bili poslali iz republiške skupščine. Stvar pa je v tem, da so o teh predlogih v republiški skupščini sicer razpravljali, občinskim pa niso odgovorili na vsako mnenje in na vsak predlog, ki bo prišel iz občinske skupščine, če naj se medsebojno sodelovanje razvije.

Toiminci na primer so se zavzeli, naj bi občinskim skupščinam prepustili v celoti politiko obdavevanja kmetov. Menijo namreč, da hribovskih kmetov ne bi se jih obdavčilo, če hočemo, da bodo ljudje ostali na njih in videli vsaj nekaj perspektive za življenje na njih. Toda s svojim predlogom niso prodrli, ker je tu še federacija, ki je soudeležena na prispevku iz katastrskega dohodka, pa republiška skupščina ni uspela s svojim predlogom v zvezni skupščini.

Veliko pripomb je bilo na račun položaja občinske skupščine, ki da je zdaj nekakšen podaljšek federacije in republike, ne pa temeljna družbenopolitična skupnost, kar bi morala po ustavi biti. Tak je položaj tudi glede financiranja, ki je tako, da dobi občina ostanek, potem ko si federacija in republika odrezata svoje.

Predvsem so bila ta posvetovanja koristna zaradi tega, ker je vzpostavljen osebni stik med skupščinami na različnih ravneh, po svoje pa je prispevala tudi k temu, da so se funkcionarji republiške skupščine seznanili s konkretnimi težavami, s katerimi se ubadajo v občinah. Spoznali so namreč, da bo treba v prihodnje bolj upoštevati to, kar pravijo v občinah, saj je to

življenje in ne tisto, kar si kdo izmislil v pisarni.

V. J.

Nova pobuda za zdravniško zavarovanje

Prazna zdravilišča pomenijo dvakratno škodo: skupnosti in bolnim ljudem — Letos nekaj več denarja za zdraviliščno zdravljenje — Tako zdravljenje bi lahko plačali tudi kolektivi — Na podlagi priporočila bolnišnice bi kolektivi laže kontrolirali upravičenost zdravljenja na njihove stroške

Ko je nekaj pred lanskim letom domala v vseh blagajnah komunalnih zavodov za socialno zavarovanje znajkalo denarja za zdraviliško zdravljenje, smo se skušali v prvem trenutku tolažiti z dvema izgovoroma. Na sestankih, konferencah in posvetovanjih so rekli: Saj so itak v glavnem hodili v zdravilišča, vsaj v poletnem času, bolj zdravi kot bolni ljudje, takole po zvezah in znanstvih! In drugo pojasnilo: Zakaj in čemu bi imelo pri nas vse zdraviliško zdravljenje na grbi socialno zavarovanje, vredno bi bilo razmahniti zdraviliški turizem, pa bi prihajali naši ljudje v zdravilišča kot v druga letovišča, za dopust tudi na svoje stroške ter bi jim bilo tekmovanje še koristno po vrhi.

Hudih zapletov se ne da navadno urejati na pretirano preprost način. Zdraviliško zdravljenje v okviru socialnega zavarovanja si je v dvajsetih letih ustvarilo tradicijo, iz katere ni bilo mogoče zlesti čez noč. Na slabo vest marsikoga je lahko trkal položaj, ki smo mu bili pričo lani. Pred in v sezoni so bila zdravilišča v glavnem prazna, le posamezne zavarovance je zaradi hudih bolezni še poslalo na zdravljenje socialno zavarovanje, hotelski prostori so bili nezasedeni, dragocena zdravstvena oprema domala neizkoriščena, veliko ljudi, bolnih in takih, ki bi jim pri okrevanju pomagalo zdravljenje v zdravilišču, pa ni uspelo dobiti napotnice za zdravljenje.

Za letos so nekateri komunalni zavodi, med njimi Ljubljana, v splošnih sporazumih predvideli nekaj

več denarja za zdraviliško zdravljenje. Tako naj bi poslali na zdravljenje vsaj najbolj nujne primere in še posebej na zdravljenje v bolniške oddelke, kjer imajo zdravilišča možnost povsem vključiti v stroge zdravstveni režim, nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja. Vendar pa tudi s tem za letos ne bo vse rešeno. Zelo spodbudni so prav zaradi tega tisti konkretni primeri, ki nam kažejo, kako so se nekatere gospodarske organizacije vključile v to, da delno s svojim denarjem pomagajo bolnim članom kolektiva do zdraviliškega zdravljenja.

Takole so ponekod storili: član kolektiva, ki je bil bolan in se je tudi zdravil v bolnišnici, pa so mu zdravnik pred odhodom priporočili še dodatno zdravljenje v določenem zdravilišču, ni so mu pa mogli izdati napotnice na račun socialnega zavarovanja, torej v tem primeru se je bolnik obrnil s prošnjo na podjetje. In za več primerov vemo, da so organi samoupravljanja z razumevanjem pomagali, dali iz skupnih skladov nekaj denarja za plačilo zdraviliškega zdravljenja, nekaj manjši del, pa je član kolektiva plačal sam.

V takih podobnih okvirih je bilo prvotno zamišljeno tako imenovano razširjeno zavarovanje, ki naj bi zajelo tudi zdraviliško zdravljenje. Ker pa tako razširjeno zavarovanje, ki bi terjalo dodatne prispevke, pa nudilo tudi dodatne pravice, ni bilo nikjer vpeljano — so si, kot vidimo, v gospodarskih organizacijah pomagali ljudje sami med seboj.

Sama ideja ni slaba, če bi jo razširili, bi to predstav-

ljalo znatno pomoč bolnim aktivnim zavarovancem, in še ena stvar je nedvomna. Namreč družbena kontrola. Samoupravni organi bi se dvakrat premislili pošiljati na stroške skupnih skladov

zdrave ljudi v zdravilišča. Če pa so njihovi ljudje bolni, če so morali iskati pomoč v bolnišnicah in če bolnišnice priporočijo zdravljenje v zdravilišču — potem je lahko presoditi, kdaj pomagajo s skupnim denarjem, da njihov član kolektiva odide v zdravilišče in se tako čimprej ozdravi vrne na delovno mesto.

MARIJA NAMORS

Kmetijski nasveti

Obolenja vimena

Zlezno vnetje vimena, volčič, mastitis ali tudi sajevec, so različna imena za vnetje vimena, ki povzročata našim živinorejcem še vedno veliko škodo. Predvsem v večjih hlevih se bolezen prenaša s krave na kravo z nehygiensko močjo, pa tudi sesna teleta jo prenašajo na zdrave živali.

Volčič je v kmečkih hlevih pogosten gost. Skozi odprtine sesnih kanalov ali skozi poškodovano kožo zaidejo bolezenske klice v vime, se pogostejši vzroki bolezni pa so: zaostajanje mleka v vimenu, prehlad; posebno težko obliko bolezni — gnojni volčič — pa povzročata nečistoča vimena in nesnažna stela.

Zlezno vnetje vimena ali mastitis pogosto nastane zaradi neredne ali nepravilne močje. Mleko tako obolele živali je rumenkasto, večkrat tudi neprijetnega vonja in gnojno. Živali z vnetim vimenom slabše jedo in rade polegajo.

Obolenje preprečimo, če poskrbimo za čistočo hleva in živali. Kravo, ki je zbolela, je najbolje osamiti, da ne zbolijo še druge, njeno mleko pa je potrebno zavreči. Poudariti je treba, da pozna danes živinozdravstvo že zelo učinkovita zdravila in pri tej bolezni velja iskati pomoč pri veterinarju.

Izmed nevarnejših bolezni vimena poznamo tudi tuberkulozo vimena in bramor na vimenu. Po predpisih o zatiranju živalskih bolezni je treba dati tako obolele živali v zakol. Mleko iz tuberkuloznega vimena je vodenkasto, s rumenkasto sivimi krpicami in neuporabno za prehrano.

Naj omenimo še izcejanje vimena, ki nastane zaradi oslabelosti mišic na koncu sesnega kanala. To ni bolezen, marveč samo hiba, ki največkrat nastane zaradi velikih vremenskih sprememb. Proti tem uporabljamo kolodij, s katerim po vsaki močji premažemo sesno odprtino, še bolj učinkovito pa je natikanje gumijastih obrobov na seske, vendar tako, da kože preveč ne stiskajo.

Inž. M. L.

V aprilu je bilo že precej bolje!

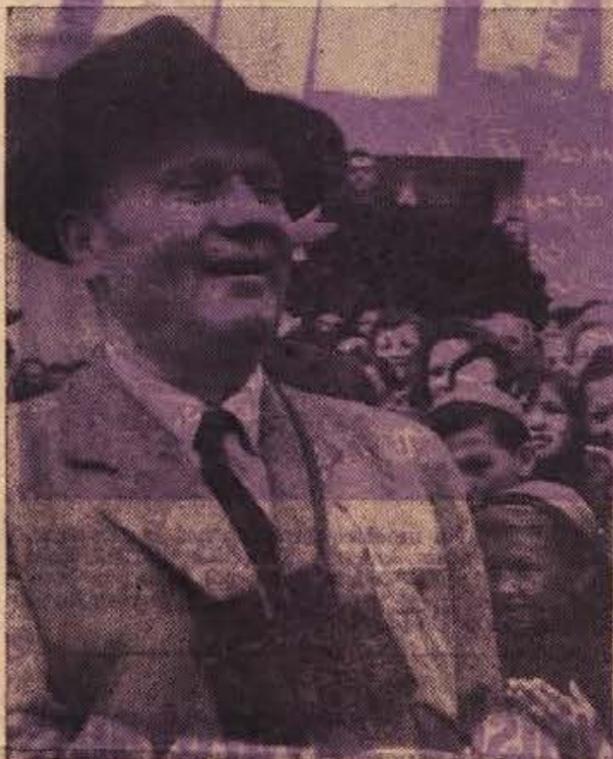
V marcu nismo bili zadovoljni z jugoslovansko industrijsko proizvodnjo, saj je bila za 0,4 odst. pod lansko ravnjo, v prvem letošnjem četrtletju pa kot maj za 1,3 odst. večja kot lani. V aprilu so se stvari naglo izboljšale. Industrija v državi je presegla lansko aprilsko proizvodnjo za 7,6 odsa. in s tem zvišala stopnjo letošnjega 4-mesečnega povprečja na 2,7 odstotka.

V Sloveniji smo dosegli še lepše uspehe: aprila je slovenska industrija izdelala za 8,2 odst. več kot lani v tem mesecu, povečanje za prve 4 letošnje mesece pa znaša 3,6 odst. Razen usnjarstva so vse slovenske industrijske veje aprila naredile več kot lani v istem mesecu.

TOVARIŠ TITO NA LOVU V SLOVENIJI

Iz zapisov Ceneta Kranjca, objavljenih ob 70-letnici predsednika Tita v »Delu« 25. maja 1962

V redkih prostih uricah predsednik republike rad pride na oddih v Slovenijo. Pri enem izmed lovov na medveda v prastarih kočevskih gozdovih so ga privabil Kočevja pred leti takole prisrčno pozdravili:

»Še bom prišel!«

Bilo je spomladi pred dobrim desetletjem, ko je prišel Maršal prvič na lov v Slovenijo. Na velikega petelina na Pokljuko. Takrat je bila Pokljuka še požgana in Maršal je prenočil v pastirski bajti, ki je še stala v visokogorski pokrajini. Pastir, ki še danes živi v njej, velikokrat pove, da je v bajti nekoč bil Tito, zdaj sem pa jaz. Ta bajta ni bila posebno udobno zavetišče; pastirji, ki jih je gora utrdila, ne čutijo na vetra ne mraza. Zjutraj je Maršal petelina slišal — a petelin je odletel. Žal mu je bilo za njim in žal za visokogorski svet, ki ga je prvič videl. Čez dober teden se je vrnil.

Takrat petelin ni odletel. Še tisto jutro je Maršal odšel na Lipanec. Na lov na ruševca. Pot je bila naporna. Mehki sneg se je udiral in zato je bil počitek po kratki noči in taki poti zelo potreben. Čes dan je lovec do ruševčevega rastišča s krplji stlačil sneg in naslednje jutro je bil Maršal že pred svitom v koči.

Priletela sta dva ruševca. Dobro sta pela, kar pot ure. Maršal ju je poslušal in gledal. Šele ko se je eden preletel, je drugega ustrelil. Bil je zelo lep ruševac s petimi popolnimi krivci.

»Še bom prišel!« so bile njegove besede, ko je odhajal v dolino.

In je prišel. Bilo pa je slabo vreme, dan s dnem vihar. Veter je lomil drevo. Kljub temu je šel Tito vsako jutro in vsak večer na rastišče.

Petelin ni pel. »Prihodnji bomo prinesli petelina iz doline, pa bo

telina ni spanja.« Kratke ure pred lovom najraje igra tarok ali preferanco. Igra resno in soigralce opozori, da se ne pusti goljufati. Kdor bo plačal cvček, naj pošteno izgubila Tito pije na lovu samo cvček, najboljši pametno pijačo.

Ko je bil neki večer na rastišču in je petelin prišel na gred ter zaklepal, je lovec Maršala takoj pogledal. Maršal je uganil njegove misli in rekel: »Ne bova sedaj, pa čepav puje. Ne bi se pregrešila, ravnala bi po lovsko, toča zjutraj je bolj etično!« Lovsko pravilo je namreč, da se petelin strelja zjutraj, ko brusi, ko ga lovec naskoči na strelno razdaljo.

Zjutraj pa petelin odleti in Maršal je tegale mnenja:

»Prav ima, če je odletel. To je edino njegovo orožje, samo s tem si lahko pomaga.«

»Pridem na zalaz!«

Tovariš Maršal strelja na sigurno, za divjad pa se hoče tudi potruditi.

Bilo je na Vršiču. Maršal je potoval čez Vršič in ni imel namena iti na lov. Lovci pa so le poskrbeli, da bi imel na lepi gorski poti tudi lovski užitek. Opazili so gamsa in ga prav blizu prelaza čez Vršič privzeli, kakor pravimo: skrbeli so skratica, da ga nihče ni preganjal s kraja, kjer se je pasel.

Ko se je Maršal na Vršiču ustavljal, so mu povedali, da je gams prav blizu. Vse pa kaže, da je Maršal že nekaj vedel. Takole je odgovoril:

»Na gamsa, ki je že tri dni zastražen, ne grem. Pridem drugič na zalaz!«

Bilo je na Silvestrovo, zadnji dan leta. Maršal je

bil na lovu že od jutra. Dovolj je bilo divjadi in vesel je bil, a bila je sama mladina. Nič primernega za strel.

Šele proti večeru sta se pokazala dva kozla. Podila sta se pod stenami. Maršal ju je dolgo opazoval, in šele ko je eden odskočil, je streljal. Ko se je zvečer poslavljaj od planin, se je iz doline ozri proti zasneženim vrhovom. Odkril se je, pomahal s klobukom in vedro rekel: »Sedaj gremo. Gamsi, srečno novo leto!«

Prvi medved

Ko je prišel Maršal prvič na Kočevsko na lov na divje prašiče, se na stojišču nekako ni znašel. Stojišče je bilo na ozki preseki, nad njo grmovje, pod njo gošča, nobenega pravega razgleda. Lovci mu je rekel, da je stojišče dobro: »Prašiči gredo po goščavi, zelo neradi pridejo po čistini. Taka je Kočevska.« Maršal je verjel lovčevim besedam in začel spoznavati novo lovsko pokrajino.

Na Kočevskem je uplenil prvega medveda, bil večkrat na pogonih na divje prašiče, nekajkrat pa je prišel tudi na divjega petelina in srnjaka. Ko so čakali medveda, je lovec, neprespan, saj se je že nekaj dni trudil, da bi lov uspel, na preži zaspal. Trdno zaspal, kar ne bi bilo nič hudega, toda začel je tudi smrčati. Bil je torej v globokem spanju in ni ga bilo mogoče zbuditi, s preže spraviti pa tudi ne, saj bi Res ni bil prav. Bila je prav slaba žival.

tako lov pokvarili. Maršalu to seveda ni bilo všeč in je zato vprašal, če ima smisel čakati.

Medved pa je kljub temu prišel. Bil je močan medved, poltretji stot težak. Maršal si ga je, kot vsak plen, podrobno ogledal. Maršal vsak plen ceni, več, spoštuje. Ne vem, če je kaj divjadi, ki jo je uplenil v lovski, ki jih opisujem, da ne bi šla k preparatorju; ne samo za spomin — za neko zaokroženo življenje, ki ga človek potrebuje.

»Res je revež!«

Ko je prišel Maršal na Kočevsko na srnjaka, je imel lovec vse pripravljeno. Pregledal je prežo, popravil to in ono in tako o uspehu ni dvomil, saj so srnjaki dobro izstopali.

Ko so zvečer še blizu preže, pa je pot pregrajena z dober meter visokim plotom. Dopoldne plot se ni bilo, čez dan so ga morali postaviti. Da bi ga vsaj lahko obšli, preišči lovec. Pa ne gre, levo in desno je neprehodna goščava. Kaj sedaj? Ko lovec gloda, kaj bi ukrenil, je Tito že na drugi strani.

S prežo je bilo sicer vse v redu, toda ta večer srnjak ni izstopala. Šele v mraku se prikaže rdeča lisa.

»Ali je pravi?«

»Ni, odgovori lovec.«

»Toda kasno je že, Kar dajte, da ne bomo brez plena!« svetuje spremeljevalec.

Maršal na te besede strelja.

»Res je revež!« je menil Maršal.

»To pa je trofeja!«

Maršal je bil na lovu tudi pri Ani nad Trličem, kjer živi kolonija kozorogov.

Kakih deset let bo, ko je lovec, ki skrbi za kozoroge, opazil kozla, ki je bil že zelo star. Ocenil ga je na osemnajst do devetnajst let. Bil je eden redkih kozorogov, ki so v naših Karavanakah preživeli drugo svetovno vojno. Držal se je sam zase, umaknil se je že od življenja v tropu.

Lovcu so naročili, naj kozoroga opazuje. Ko se bo kje nekoliko bolj ustalil, naj sporoči, da bo prišel kdo na lov. Lovci, vesten kot je, je skrbno pazil na kozoroga in že sam malo mislila, katera rega lovec bo vodil nanj.

Maršal je prišel sredi dopoldneva, malo pred novim letom. Kozorog pa, ki je bil zjutraj še v robeh, se je umaknil v plaz. Tako je bilo treba na hitro narediti za lov nekoliko drugačen načrt. Na stojišče so gazili po snegu, ki je segal čez kolena. Kozorogi, ki jih je bilo v plazju več, so lovec hitro začutili in se začeli umikati proti grebenu. Skoraj vsi so bili na strelni daljavi, tudi dobri kozli, a Maršal ni streljal. Šele ko so se prvi kozorogi ustavili na grebenu, je krenil za njimi tudi stari kozel.

Na kakih 150 m se je ustavil in Maršal je streljal. »Zadet je, a bo treba še enkrat streljati, opomni lovec. Po drugem strelu kozorog pade.«

Maršal ga je bil nenavadno vesel. Podrobno si je ogledal njegove roge in rekel:

»Da, to pa je trofeja!«

Ko so mu dali vejico ruševca, je pripomnil, da je kozorog trda žival.

Ko so kozoroga naložili, je Maršal povabil lovce in spremstvo v gostilno. Prav takrat so orali cesto. Bilo je pet ali šest parov konj. Tudi orače je povabil v Lovsko društvo. Kmalu je nastalo prav domače razpoloženje. Maršal je pripovedoval, da je po teh krajih že hodil. Iz Kamnika se je do Trliča pripeljal s kolesom, odtod pa ga je čez Paterhof vodil tihotapec. Povedal je, da je šel na neko konferenco na Dunaj. Maršal se je zelo zanimal za kozoroge in spraševal, kakšne življenjske pogoje imajo v Karavanakah.

V dobrem razpoloženju je nekdo predlagal lovski krst. »Po taki trofeji, in to prvi, brez krsta ne gre,« je rekel.

Maršal se je s tem strinjal, toda takoj je tudi ugotovil, da je za krst nepremagljiva težava: kdo naj ga pa krsti, ko med vsemi navzočimi še nihče nima kozoroga, drugi pa ga ne morejo krstiti?

Tako s krstom ni bilo nič, vsega drugega, kar k lovskemu krstu sodi, pa je bilo dovolj.

Lovci in orači ceste se ur, ki so jih tisto popoldne preživeli s Titom, spominjajo, kot bi minile včeraj.

Trenutki oddiha na Brionih: tovariš Tito z »mucko« iz tropskih krajev, darilom fužih državnikov. Iz malega zverinjaka na Brionih je predsednik republike podaril razne divje živali zagrebškemu in beograjskemu zoološkemu vrtu, da bi jih videlo kar največ otrok in odraslih, ki radi obiskujejo in gledajo divjad z drugih kontinentov.

Kolpa naj ostane neizpremenjena!

Energetika in plovba ne gresta skupaj, vse pa je za področje ob Kolpi gospodarski nesmisel — Tu naj se razživi le turizem!

Po osnutku načrta za energetsko izrabo Kolpe nad Karlovcem ter gradnjo plovne poti Sava — Kolpa — Kvarner bi doživel prostor ob Kolpi bistvene spremembe, ki bi močno vplivale na razvoj gospodarstva v občinah Kočevje, Crnomelj in Metlika. Moramo skler upoštevati probleme plovbe in energetike, vendar tako, da se zaradi tega ne bi že danes pojavili stroški in da bi ta vprašanja reševali v sporazumu s prizadetimi občinami.

Menimo, da ne bi smeli ob Kolpi graditi težkih objektov, ker smo tu predvideli razvoj turizma z gradnjo vikendov, lokalnih cest itd. Področje Kolpe ni bilo zadosti proučeno, vemo pa, da

Posojilo za šolo v Brežicah

Republiška izobraževalna skupnost ima letos na voljo le 500.000 dinarjev za izgradnjo šol, prošilcev za posojilo pa je precej. Zvedeli smo, da bo občinska skupščina Brežice kljub temu dobila pismo zagotovilo za dve sto tisoč dinarjev soudeležbe. Tako bi lahko že jeseni zasadij v zemljo prve lopate za temelje. Načrti bodo dokončani do avgusta. Izdelali jih bodo strokovnjaki pri REGIONU v Brežicah. Samoprispevek prebivalstva še doteka na poseben bančni račun.

Sejmišča

Na sejmu v Brežicah

V soboto, 11. maja, so na brežiški sejmu pripeljali 1035 prašičkov, prodali pa so jih 549. Za mlajše so zahtevali 5,60 do 6 din, za večje pa 4,50 din.

Novomeško sejmišče

20. maja je bil v Novem mestu običajni tedenski sejem, na katerega so pripeljali kmetje 1131 puiskov. Vse kot polovico prašičkov so morali odpeljati domov, ker zanje ni bilo kupcev, saj je bilo prodanih samo 509. Cene so se tokrat gibale med 70 in 260 dinarji.

obstajajo tu štirje osnovni problemi: to so male vode, vodna energetika in plovba. Vse to bi morali proučiti in uskladiti.

Področje Kolpe je v zgornjem delu dokaj ozko, globoko in vijugasto, večinoma kraško področje s skromnimi vodami, zato ne nudi možnosti za večje zbiranje voda. Struga Kolpe pa je pretežno kraška, z globokimi kotanjami, zato bi bile štiri predvidene večje hidroelektrarne z zajezitvami zelo drage in skoroda ekonomsko neizvedljive.

Za sodobno elektrogospodarstvo je draga in razdrobljena pretočna vodna energija popolnoma nesprejemljiva. Ob teh okoliščinah pa je tudi vodna energetika neizvedljiva s plovbo. Tudi če bi bila izvedba energetskih ali plovnih načrtov možna, bi morali vendarle izbrati: eno ali drugo.

Po izdelani a še ne odobreni študiji Kolpe, so ob primerjavi s Savo odločilni še drugi čimtelji. Plovna smer po Kolpi bi zahtevala 30 km dolg in globok predor v krasu do Reke ali Bakra, če pa bi se odločili za smer Sava—Soča, bi morali zgraditi samo 15 km dolg, bolj plitek in cenejši predor v dolomitu. Mimo tega bi plovba po Kolpi imela še eno slabo stran, kajti naleteji bi na 225 m globok — visok brezvodni padeč. Za tako višino pa se ni mamno mehanskih prevodnic. Druga možna smer Sava — Soča pa bi imela mnogo ugodnejše vodne prevodnice, ki bi bile le okoli 20 m visoke. Posebej pa gre še poudariti, da bi promet v tej smeri dosegel dvakrat večji obseg, kakor pa na relaciji Reka — Sisak.

Po vseh dosedanjih ugotov

vitvah strokovnjakov je očitno, da sta energetika in plovba skupaj neizvedljivi, ena ali druga pa tudi gospodarski nesmisel za vse področje ob Kolpi. Po načrtu, ki ga v tem članku obravnavam, bi morali računati na 60 km suhe struge Kolpe, na ukinitve sedanje elektrarne v Ozlju in še na mnoge druge posledice, ki jih zaenkrat ne navajam, ki bi pa močno prizadele gospodarstvo prizadetih občin.

Za področje Kolpe obstajajo številne študije, stare in nove, vendar nobena od teh ni odobrena. Po sedaj veljavnih zakonih in predpisih, ki zadevajo vodno gospodarstvo, je tudi marsikaj od tega nedosegljivo. Večina predvidenih del v novem načrtu za ureditev Kolpe pa je tudi časovno preveč odmaknjena.

Ka smo o vsem tem pri nas razpravljali, smo se zavzeli za to, da bi področje ob Kolpi ostalo bistveno neizpremenjeno in namenjeno zlasti rekreaciji delovnih ljudi, ribolovu, kmetijstvu in turizmu. Tem načrtom pa bi morali prilagoditi vse ostalo.

NIKO ZUPANIC
načelnik oddelka za gospodarstvo ObS Metlika

Srečanje kirurgov v Brežicah

Jutri, 24. maja zvečer, bo v Brežicah sestanek kirurške sekcije Slovenskega zdravniškega društva. Po priložnosti v Brežice si bodo udeleženci ogledali Posavski muzej. Prenočevali bodo v Cateških Toplicah, kjer bodo ostali še ves naslednji dan.

Skupščina VŠPV in politološkega društva SRS

Jutri ob 9.30 bo v dvorani Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani skupščina Visoke šole za politične vede, na kateri bo po ročal direktor šole dr. Vlade Benko, docent mr. Peter Kilar pa bo referiral o »Diplomantih VŠPV, njihovi zapovedi in perspektivah. — Tako po končani skupščini VŠPV bo v istem prostoru ustanovna skupščina politološkega društva SRS.

bio ipsa
ZA SINTETIKI

REPUBLIŠKA GOSPODARSKA ZBORNICA O ZASTOJU PRI IZVOZU ŽIVINE

Med priprtimi izvoznimi vrati

V zadnjih šestih mesecih se je izvoz v Italijo močno zmanjšal — 1.200 glav živine, ki je že prerasla normalno težo, je ostalo v hlevih KZ Novo mesto — Delavski svet je sprejel sklep, da bodo pitanje živine za 50 odst. zmanjšali

Zaradi lanskega zastoja pri izvozu goveje živine in mesa v Italijo in zaradi uvedbe in zvišanja dodatnih obremenitev, ki jih je predlagala Italija, so nastale v našem kmetijstvu velike težave.

Odkup goveje živine v Sloveniji, je lani v avgustu dosegel kar 6300 ton, v novembru in decembru pa je znašal komaj še 4400 ton. Odkup je bil v zadnjih mesecih lanskega let kar za 35 odstotkov manjši kot v istem obdobju leta 1986.

Novomeška kmetijska združba »Krkka« je bila v letu 1986 eden izmed najvidnejših izvoznikov. V tem letu so izvozili kar za 635.000 dolarjev, od tega za 100 odst. na konvertibilno območje. Zaradi skorajda paralizirane

nega izvoza govedi so tudi v novomeški zadrugi v težavah. V hlevih je ostalo še prek 1.200 glav nepridane

XII. mednarodni sejem tehnike v Beogradu

Na beograjskem sejmišču bo od 18. do 26. maja XII. mednarodni sejem tehnike. Za dvanaesto leto razstavljajo na beograjskem sejmišču najbolj znani protivažalci iz kovinske, elektro in kemijske industrije iz Jugoslavije in drugih držav.

Letošnji sejem bo po obsegu in tehnični vrednosti razstavljenih predmetov največji. Razem 421 jugoslovanskih industrijskih podjetij bo razstavljalo tudi 341 podjetij iz 23 tujih držav.

Marija Padovan

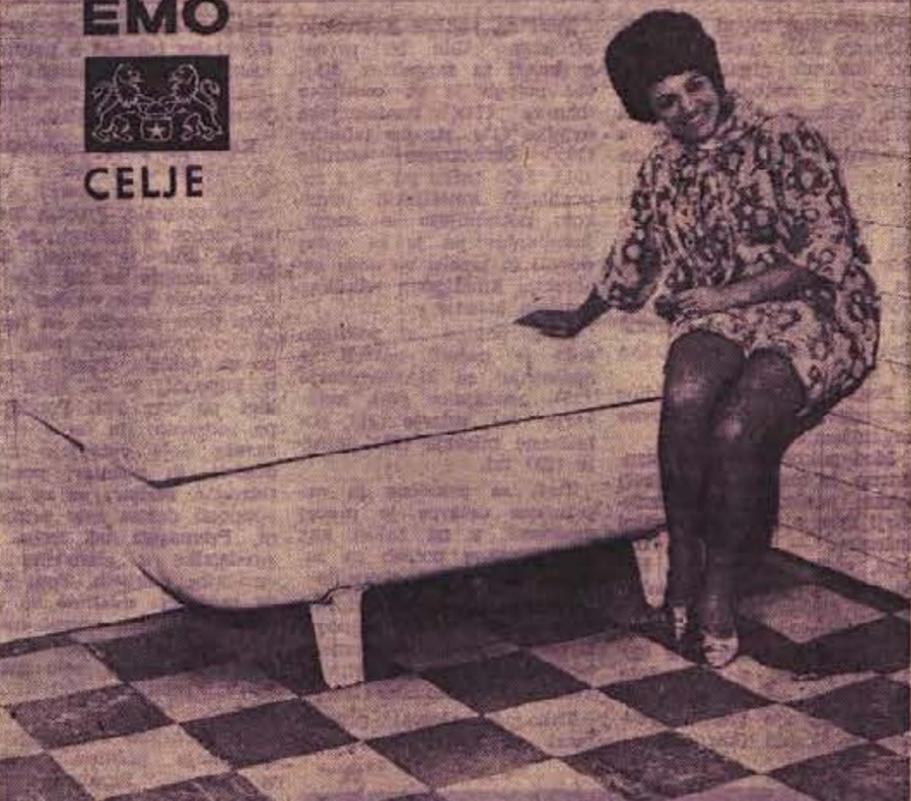
Emajlirana
bela
pastelno modro
modro zeleno

Dolžina:
117 in 157 cm

EMO

CELJE

AVTOTURISTIČNO PODJETJE IZLETNIK CELJE

- organiziramo izlete po domovini in v tujino
- prodajamo razne vozovnice in spominke
- priskrbimo potne liste in vize
- menjalna služba

— nudimo vse gostinske usluge
V SODOBNEM HOTELU CELEIA CELJE IN V PLANINSKEM DOMU NA CELJSKI KOCI

Zato vas vabimo, da nas obiščete v naših turističnih poslovalnicah in gostinskih obratih!

KMETIJSKA ZADRUGA »KRKA«

NOVO MESTO

VABI V SVOJE PRODAJALNE,

ki so dobro založene z reprodukcijskim in s prehrabnim blagom.

sedaj sta brez skrbi

odkar sta zaupala popravilo avtomobila

AVTOSERVISU "PIONIR"

V NOVEM MESTU

- ki opravlja servisne preglede in garancijska popravila na vozilih ZASTAVA, RENAULT in TAM
- splošna in generalna popravila vozil vseh vrst
- zamenjuje motorje na vozilih ZASTAVA in TAM
- opravlja kleparska, avtoličarska in druga dela

Potrebujemo 394 strokovnjakov

Razveseljivo je, da se je zanimanje za visoko-, višje- in srednje strokovne delavce le povečalo — Letos iščejo naša podjetja kar 122 takšnih delavcev ali za skoraj polovico več kot lani — Prostim učnih mest in štipendij je še vedno premalo

Komunalni zavod za zaposlovanje Novo mesto je zbral od delovnih organizacij podatke o potrebah po delavcih, vajencih, štipendistih in pripravnikih. Primerjava s prejšnjimi leti kaže, da delovne organizacije vse bolj iščejo strokovne kadre. To je razveseljivo, saj vemo, da brez dobrih strokovnjakov ne bo napredka. Zal pa ta težnja ni enaka v vseh občinah komunalne skupnosti za zaposlovanje. Zaostajajo občine Ribnica, Krško in Metlika.

Poglejmo katere poklice najpogosteje iščejo delovne organizacije.

Med poklici z visoko strokovno izobrazbo so najbolj iskani naslednji: dipl. inženirji kemije (8), dipl. strojni inženirji (11), dipl. elektroinženirji za žbiki tok (6), dipl. ekonomisti (17), diplomirani pravniki (8), zdravniki splošne prakse (19) in dipl. farmacevti (9). Med poklici z višjo šolo je največ potreb za predmetne učitelje raznih predmetnih skupin (kar 55).

Tudi za poklice s srednjo strokovno šolo bo precej možnosti za zaposlitev. Največ potreb je za kemijske tehnike (14), konfekcijske tehnike (11), strojne tehnike (17), ekonomske tehnike (21). Zelo težko pa bo z zaposlitvijo kmetijskih tehnikov; potrebujejo le enega, kandidatov pa je že sedaj dovolj in kmalu bo nova generacija kmetijskih tehnikov končala šolanje.

Med poklici s poklicno šolo je največ potreb za naslednje: za ključavničarje (53), prodajalce (46), natakarje (34), zidarje (31), pohištvene mizarje (20), tesarje (23) itd.

Tudi za priučene in nepručené delavce je precej možnosti, a na žalost kar 47 odstotkov potreb začasno (sezonsko) zaposlitev.

Prostim mest za pripravnike je skupaj 116, najpogostejša pa so za: ekonomske tehnike (16), strojne tehnike (14) in elektrotehnike (10).

Tako je skupaj prostih mest za kadre z visoko,

visjo in srednjo strokovno izobrazbo (skupaj s pripravniškimi prostimi mesti) 394, lani pa jih je bilo 272. Torej je napredek precejšen.

Kako pa je z možnostmi za mladino, ki želi v uk? Možnosti je kar precej, a še vedno premalo. Prostim mest za vajence in štipendij za poklicne šole je skupaj 338, želja mladine pa 530. Ker je v nekatere šole možen vpis brez učne pogodbe, za fante ne bo problemov, težko pa bo za dekleta. Prostim mest in štipendij je 25, želja deklet pa kar 282. Poudariti pa moramo, da letos kovinarske šole vpisujejo tudi dekleta in nekateri poklici (strugar, rezkar) so za sposobnosti deklet zelo primerani. Premagati bo treba le predsodke o ženskih in smoških poklicih. Tudi glede možnosti mladine so po občinah različne; največ možnosti je v občinah Novo mesto in Krško, zelo malo pa v Trebnjem, Metliki in Ribnici.

Ko govorimo o težavah za izučevanje poklica, precej moti, da SGP Pionir ne more dobiti za poklice zidar, tesar učencev na našem področju in vsako leto izučuje mladino iz drugih področij (največ iz Križevcev). Pri Pionirju bodo letos najbrž sprejemali v uk za zidarje in tesarje tudi mladino s sedmimi razredi osnovne šole. Pogoji pa bo uspešno opravljen pripravljalni tečaj na stroške podjetja. Pogoji za izučevanje so idealni: v 1. letniku stanovanje in hrana zastoj in 70 dni v gotovini. Naj omenim še to, da so potrebe po zidarjih in tesarjih ogromne: samo v Ljubljani bodo letos potrebovali okrog 500 zidarjev in tesarjev. Vzrok, da je zanimanje za ta poklice zelo majhno, je najbrž tudi v predsodkih. Toda znano je, da izbiro poklica omejujejo potrebe družbe. Torej je negotovnanje glede možnosti za moško mladino popolnoma odveč.

Štipendij za visoke, višje in srednje šole je zelo malo, le 46, in še to v glavnem za višje letnike (25).

Kaže, da bo zaposlenost letos nekoliko porasla, če le ne bo kakih presenečenj (npr. kaka likvidacija). Veliko bolj pa bo treba upoštevati potrebe gospodarstva ne glede na zelje, predsodke in včasih tudi na modo (avtomehaniki).

A. Koče

OB 50-LETNICI JUDENBURGA je na Zaloh v Ljubljani na komemoraciji pred kostnico padlih vojakov iz prve svetovne vojne govoril predsednik ZZB Slovenije Franc Leskošek-Luka. (Foto: Franc Modic)

MOTorna ČRPALKA MP-300/20
24 MESECEV GARANCIJE
•TOMOS• KOPER

Za naše

Tokrat se je zbralo 51 starih tisočakov

V zadnjem tednu so prispevali za trojčke: Cirila iz Ljubljane 5000 Sdin, sindikalna podružnica PAPIRKONFEKCIJE iz Krškega 26.000 Sdin in sindikalna podružnica Splošne vodne skupnosti Dolenjske iz Novega mesta 20.000 Sdin. Skupno je bilo torej zbranih v zadnjem tednu: 51.000 Sdin. Vsem darovalcem, zlasti pa obema sindikalnim podružnicama, ki sta se prvi odzvali našemu vabilu, iskrena hvala!

Do 21. maja smo zbrali za trojčke 1.232.777 Sdin.

Zdaj pa še poročilce o gradnji hiše: močno deževje zadnjih dni, ki je bilo razsušeni zemlji tako zelo potrebno, smo prav vsi pozdravili z velikim olajšanjem. Prav ta dež pa je, kot so nam povedali v Skočjanu, za nekaj dni zavrl gradnjo novega doma za trojčke v Segonjah. Po ta so od dežja tako razmočena, da bo treba počakati nekaj dni, preden bodo lahko z vpregami prepeljali gradbeni material od kamionske ceste, do koder ga bo dostavilo SGP PIONIR, pa do gradbišča na Segonjah.

Vodstva sindikalnih podružnic ponovno vladno prošimo, da bi se spomnila naše prošnje in kaj prispevala za dograditev hiše trojčkov v Segonjah.

DOLENJSKI LIST

KRAJEVNA SKUPNOST ŽUZEMBERK

obvešča odjemalce, da bodo

CENE PESKA

tudi v prihodnje ostale neizpremenjene.

Svojim strankam bodo oskrbeli tudi stroj za lažje nakladanje.

POIZKUSITE NAŠE MESNE PROIZVODE

in ostanite tudi njihov potrošnik!

POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:

- kranjske klobase
- lovsko salamo
- šunkarico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za hrenovke, pečenice in safalade sprejemamo posebna naročila.

OBRAT
KLAVNICA
tel. 72-231

Na osnovi pravilnika o sprejemanju pripravnikov

razpisuje

HOTEL GRAD OTOČEC

delovno mesto

PRIPRAVNIKA

Pogoji: Dokončana višja ali visoka šolska izobrazba — ekonomske smeri. Pripravniška doba traja najdalj eno leto.

Ponudbe je treba poslati v 15 dneh po objavi. Pripravnik, ki so pred tem že bili v delovnem razmerju kot pripravnik, ne prilikaajo v poštev.

vsak četrtek

antena
ZA MLADE PO SRCU

Trgovsko podjetje

TOBAK

LJUBLJANA,
Kotnikova 10

vam nudi v svojih prodajalnah

tobačne izdelke vseh tobačnih tovarn, kadilni pribor, pisalne in šolske potrebšline, razglednice, drobno galanterijo, igrače itd.

PODJETJE ZA INŽENIRSKO TEHNIČNE GRADNJE

»TEHNOGRADNJE« MARIBOR

s svojimi gradbišči v domovini in inozemstvu priporoča svoje kvalitetne usluge.

Vaš denar bo za vas varno in koristno naložen na hranilni knjižici Kreditne banke Celje!

KREDITNA BANKA CELJE

s svojimi poslovnimi enotami: CELJSKO MESTNO HRANILNICO, podružnico za kmetijstvo v Celju ter z ostalimi enotami v VELENJU, SLOVENJ GRADCU, SLOVENSKI BISTRICI, ZALCU, MOZIRJU, ŠOSTANJU, DRAVOGRADU, RAVNAH NA KOROŠKEM, MEŽICI, PREVALJAH, RADLJAH OB DRAVI, SLOVENSKIH KONJICAH, ROGASKI SLATINI, SMARJU PRI JELSAH, SEVNICI, BREŽICAH, LASKEM IN SENTJURJU PRI CELJU.

Hranilne knjižice Kreditne banke Celje izdajajo tudi vse pošte na področju Celjske kreditne banke.

Za vlagatelje stalna nagradna žrebanja vezanih in mladinskih vlog!

KREDITNA BANKA CELJE

Kdor zdravje ljubi, ne pije veliko. Če pa pije, pije Hermeliko!

Upravni odbor tovarne »BETI« Metlika

razpisuje prosto delovno mesto

PRAVNEGA REFERENTA

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih še naslednje pogoje:

- pravnik s pravosodnim izpitom in 4 leta prakse,
- pravnik in najmanj 6 let prakse,
- diplomant višje upravne šole in 6 let prakse v državni upravi oz. gospodarstvu.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev najpozneje v roku 15 dni od dneva objave na naslov: Komisija za razpis delovnih mest »Beti« Metlika.

rdecila za ustnice in laki za nohte

BB BRIGITTE BARDOT

Ne ozirajte se na take kritike

Tovariš urednik!

Sem vaš naročnik že dolgo časa, vaš list pa berem že več kot 10 let in vam moram izraziti vso pohvalo za pestro vsebino domačega časopisa. Naj vam povem, da sem kmečki fant, doma iz okolice Metlike, živim pa že 7 let v Ljubljani.

Vedno težko čakam četrta ko pride Dolenjski list in najdem v njem skoraj vse, kar potrebuje mladi človek. Naj pa takoj tudi povem, da sem proti takim kritikam, kot jih je pred kratkim pisal tov. Alojz Cerjak iz Zgornjega Obreča, ki je vaš list odvedal, češ da ga ne bi dobili v roke otroci v njegovi hiši. Ne ozirajte se na take kritike! Sodeč po Cerjakovih vrticah, sodim, da on sam ni dosti poučen o teh vprašanjih, če bi bil, kaj takega nikoli ne bi napisal.

Naj vam povem, zakaj tako mislim: od zgodnje mladosti sem brez staršev, živel sem na hribovski kmetiji, kjer me ni imel kdo poučiti ne o spolnosti v življenju, ne o pravih odnosih med ljudmi. Vse te težave sem moral prebroditi sam brez tople be-

se, katero vsak otrok tako zelo pogreša. Naj tov. Cerjaku povem, da bodo take topline pogrešali tudi njegovi otroci ali pa vnuki in da ne bodo ponosni na neznanje, kot si on to predstavlja. Zanimajo me, kaj si tov. Cerjak misli, kako je fantu ali dekletu, ko sta stara 18 let in torej že na pragu v življenje, pa se znajdetaj v družbi, ki vse to že ve, sama pa se sramujeta svojega neznanja? Kdo je tega kriv? Seveda na žalost starši in to tisti, ki smatrajo, da je greh, če odrasli otrok pri 14 ali 15 letih na lep način od roditeljev zve, kako nastane človek. Tu so verjeli za nezakonske otroke, iz neznanja in pomanjkljive vzgoje prihaja do razvez zakonov, do nerazumevanja v družini in še marsikaj. Naj se tov. Cerjak potolaži: če mu pa vaš list ni všeč, ga nihče ne sila, da bi ga moral imeti. Toda s svojim pisanjem ne sme imeti tisoče ljudi za neumne, kakor to izvevni iz njegovega pisma.

Tovariš urednik! Nikoli nisem pisal še za noben časopis, ker imam majhno šolsko izobrazbo. Prosim vas, da mi oprostite napake in da jih popravite. Se vas prosim, da to pismo objavite, ker se čutim užaljenega zara-

di nekaterih kritik na vaš račun, ki ste jih objavili v nekaterih pismih zadnje tedne. Ni vam treba ankete, vaši bralci bodo sami pokazali, da delate tisočim ljudem usluge, ko dajete v domačem časopisu lepe nasvete, za kar smo vam lahko hvaležni. To lahko potrjujem s tem, saj sem fant, star že 28 let, pa vsega tega nisem vedel in je tudi za mene poučno, ne pa pohujšljivo, kot si to predstavlja tov. Cerjak.

Rad pa vam bi še enkrat pomagal: za človeka je trnova pot, če pride iz zaostale vasice v mesto, kjer so skoraj vsi ljudje že v otroških letih poučeni tudi o spolnem življenju. Hudo je odraslemu, če se mora šele potem učiti vsega potrebnega znanja za življenje, ko začne živeti v taki sredini. Če bi to vedeli vsi tisti, ki grajajo vaš časopis, in če bi to morali doživeti tudi sami, bi bili drugačnega mnenja.

Spoštovano uredništvo, upoštevajte željam večini, ne ozirajte pa se na posameznike, s tem bo vaš list le še bolj priljubljen. Tovariško vas pozdravlja vaš zvesti bralec in naročnik

JOŽE REZEK
Cesta dveh cesarjev 398
LJUBLJANA — VIC

TOPLA POMLAD TUDI STAREJSE OGREJE! 11. maja sta se pred maticarjem v Novem mestu poročila 88-letni Franc Eršte iz Crešnjic in 63-letna Marija Radovan iz Dol. Grčevja. Novoporočencema želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let! (Foto: Martin Gorenc, Crešnjice)

Motorizirani vandali pokradli tulipane

8. maja se je v hotelu PUGLED ustavila vesela družba, ki se je pripeljala v Kočevje z rdečim opel kadetom KP 147-66. V tej družbi sta bili dve dekletki srednjih let s temnimi naočniki, Franc Zupančič iz Ljubljane ter mizarški mojster Franc Levec iz Zeljn pri Kočevju.

Da bi bila družba še boljše volje, je Franc Zupančič za krajsi čas odšel iz hotela in se vrnil s šopkom tulipanov, ki jih je poklonil enemu izmed deklet. Vsa družba se je pristrčno nasmejala na račun »kavalirja s tulipani«. Menda se je zahotelo tulipanon tudi plavalaski, zato je odšel na »delo« fant v temnih hlačah in rumenem pulju. Vendar ni ostal neopažen: kot senca mu je nekdo sledil. Fant je nabral še večji šopek tulipanon in družba ga je navdušeno sprejela. Plavalaska, ki ji je bilo cvetje namenjeno, se je ob nakradnem cvetju kar topila od sreče.

Ko sem v spremstvu miličnika in lastnice opustošene cvetlične grede pristopil k družbi, sta dekletki takoj hoteli vrniti tulipane. Moški s temnimi očali je ugovarjal, češ da jih je kupil v Ljubljani. Zupančič pa je dejal, da je cvetje kupil od nekih mladeničev pri mostu, če pa ga bomo prijavili sodniku za prekrške, ga bo že ded »mazal« saj je na visokem položaju v republiški upravi.

Tako vandalsko počelje ostro obsojam in pričakujem, da bo poslednja beseda vendarle izrekel sodnik za prekrške.

Prizadeta gospodinja je vložila v svojo cvetlično gredo veliko truda in denarja, da bi sodelovala na tekmovalni, ki sta ga razpisala za najlepše okrašena okna, balkone in najlepše vrtove svet kratevne skupnosti in Turistično društvo Kočevje.

Taki turisti, kot so bili v avlu KP 147-66, predosem pa Franc Zupančič, v našem mestu niso in ne bodo dobrodošli.

Franc Brus
Podgorska, blok 5
Kočevje

Divjadi pravimo kar zverine

Tovariš urednik!

V časopisih večkrat borem o pomenu lovskega turizma, o lirah in dolarjih, ki jih dobimo za odstreljeno divjad od lujcev, manj pa je vgrsti o škodi, ki jo iz leta v leto povzročajo divjadi na poljih in v vinogradih.

V »Dolenjskem listu« sem zadnjič zasledil vest o tem, kako je treba zavarovati njive pred divjadjo. Če njive ne bodo zavarovane z žico in konzervnimi škallami, novo-meška lovska družina ne bo priznala in ne povrnila škode.

Lani je lovska družina iz Novega mesta izplačala vs povzročeno škodo, ki je znašala kar 3.200 ND. Škoda, ki jo povzročajo divjadi, je vsako leto večja.

Prav bi bilo, če bi kdo, ki je lovec, napisal nekaj o tem, kako je treba zaščititi kmetijske pridelke pred divjadjo. Če bomo polja zagradili in obdali s žicami, bodo postala prava bojišča, ki se jih bodo tudi lovci iz tujine ogibali. Taka ograja pa vedno tudi ni najbolj učinkovita. Ker je draga in imajo kmetije samo stroške z njo, bi bilo prav, da bi kdo povedal, kako je treba zavarovati pridelke.

Ljudje v marsikaterem kraju še vedno ne vedo, kako naj se ubranijo nadležne divjadi. Med velike škodljivce spadajo prav gotovo tudi fazani, ki so se zadnja leta razmnožili. Spomladaj poberejo fazani na poljih vsajeno koruzo. Taka nazrajna iščejo grnja v zemlji, da očistijo oboroje kar več vrst napored. Na vsakem izpraznjem mestu bi zrastle steblo z dvema storžema. Fazanon dnevi obrok stane tudi 10 din. Kmetije sodijo novo koruzo naradno kasneje, vendar pa ta ne rodi tako, kot bi morala.

Vsake dan bolj se bomo morali zavedati, da je škoda, ki jo povzročajo divjadi, večja od tiste, ki jo izplačajo lovske družine.

P. A.

Od kmetijskih kombinatov mali kmet nima koristi

Tovariš urednik!

Ker v časopisih kdaj pa kdaj berem o tem, da se kmetje v hribovskih vaseh pritožujejo, da od kmetijskih kombinatov nimajo nobene koristi, sem se tudi sam odločil, da vam napišem nekaj o življenju naših ljudi v manjših in odročnih krajih.

V stari Jugoslaviji so takratne občine imele v svojih proračunih tudi določene zneske za pospeševanje kmetijstva. Skupaj s kmetijskimi podjetnicami (Kmetijske družbe) so nakupovale stroje, ki so jih potrebovali.

Med okupacijo smo na tajnih sestankih sklepali, kaj bo treba ukreniti po osvoboditvi za pospeševanje kmetijstva. Soglašali smo, da bo morala imeti vsaka občina — misljene so bile občine z

2.000 do 3.000 prebivalci — zdravnik, živinozdravnik, agronom in strojno postajo z vsemi stroji, ki so potrebni za uspešno kmetovanje.

Po osvoboditvi smo začeli ustanavljati zadruge, ki so imele v začetku premajhen obseg. Ko so se krajevni odbori združili v občine, se je povečal tudi njihov obseg. Takrat so se namreč tudi manjše zadruge združile v večje in nekatere so kar uspešno gospodarile. Ko so se zadruge spet združile, pa se je položaj poslabšal. Začeli so namreč pozabljati na oddaljene nasele in na liste kmetov, ki še od nekdanj kmetujejo tako, kot so kmetovali njihovi očelje.

Vsi tisti strokovnjaki, ki delajo v kmetijskih kombinatih, le redko zaidejo v hribovske in oddaljene vase. Nekateri med njimi ne vedo niti tega, koliko vasi je na njihovem območju. Oddaljeni kmetje nimajo nikogar, ki bi jim svetoval, kakšne kulture naj sadijo ali sejejo, nihče jih ne pouči, kakšne stroje bi lahko uporabljali, da bi lažje obdelali zemljo. Strojev, ki so bili včasih last kmetijskih zadrug, ni več. Razpro-

dali so jih ali pa odpeljali in kmetje ne morejo dobiti niti škropilnic, da bi škropili sadje, kaj šele traktorista, ki bi jim zoral njive ali pomagal pri kosnji.

V odročnih vaseh kmetje še vedno vihtijo motike in orjejo z vprego tako kot včasih. Prepričan sem, da bi se tudi v takih bolj oddaljenih krajih marsikaj spremenilo, če bi kdaj zašel v vas kmetijski strokovnjak, ki bi kmetom znal svetovati in ki bi se pogovoril z njimi. Pred leti sem bral, da imajo v Rusiji posebne strojne postaje, ki nudijo kolhozom vso potrebno mehanizacijo, imajo pa tudi agronoma, ki svetuje in jim pomaga.

Tudi pri nas bi moral biti kdo, ki bi skrbel, da bi se

kmetijstvo razvijalo tako, kot je treba. Moral bi najti stik tudi z oddaljenimi kraji, pomagati in svetovati bi moral kmetom, ki bi se trudili, da bi zares gojili tisto, kar bi bilo najbolj donosno.

Naši kmetijski strokovnjaki vse prepogosto vodijo samo administrativne posle ali pa sodelujejo pri raznih odkupih na terenu. Kmetje jih zaman pričakujejo, da bi se pogovorili z njimi.

Mislím, da malih in odročnih kmetij ne bomo rešili s tem tako, da bomo zniževali davke in razne obveznosti, kmetje moramo naučiti pravih gospodarjenja. Samo tako bomo spremenili njihov način življenja.

Jože Sketa
Podbočje

Dela od zore do mraka

Pogovor z Germanom Maroltom, traktoristom KZ

Kot članici novinarskega kroška na osnovni šoli v Senpetru sva se odločili, da se poskusiva v novinarskem razgovoru, intervjuju. Obiskali sva traktorista KZ Trebnje Germana Marolta, ki že osmo leto vozi traktor in je tudi že dobil nagrado za svoje znanje.

»Zakaj vas, tov. Marolt, vselej biliti traktorist?«

»To je bila moja stara želja, ko sem opazoval druge traktoriste.«

»Povejte nama, ali imate veliko uspeha v kmetijstvu?«

»Se kar gre. Pridelamo veliko pšenice, krompirja in koruze za silažo. Lani so nam pri spravlilu pomagali tudi učenci osnovnih šol in odrasli.«

»Ste doživeli že veliko nesreč?«

»Hude nesreče še nisem imel, manjšo pa že.«

»Je traktoristovo delo naporno? Koliko ur delate na dan?«

»Delam od zore do mraka, tako je pač v kmetijstvu v polnem času.«

»Ste zadovoljni z zaslužkom?«

»Saj moram biti. Tudi z majhnim mora biti človek zadovoljen.«

»Kakšne so vaše želje?«

»Vsakdo ima veliko želja. Največja želja je, da bi veliko naredil in da ne bi bilo na cestah nesreč.«

Posloviti sva se in mu obljubili, da bova pogovor napisali tako, da bo prav gotovo objavljen.

Nada Rugelj in Danica Avsec,
novinarski krožek,
SENTRUPERT

MARMOR
GRADAC
tel. 76-177, lok. 8
Po konkurenčnih cenah izdelujemo vse vrste nagrobnikov, spomenikov, spominskih obeležij in vsa teracerska dela hitro in kvalitetno.

Mali Jože iz Sevnice rad prebira naš časopis

Iz Sevnice se nam je oglasil učenec Jože Asič. Piše nam:

Tudi pri nas doma smo naročeni na Dolenjski list. Zelo rad ga prebiram in ga ob četrkih zelo težko čakam. Včasih objavljate v časopisu tudi križanke. Nekdo sem eno rešil in jo poslal, pa nisem bil izbrani. Zelo si želim, da bi objavljali križanke v »Dolenjskem listu« vsak mesec, če se le da.

Hodim v 4. c razred. Imam dobro učiteljico tovarišico Kristo Černič, ki nam prav zdej pripravuje mnogo lepšega o Dolenjski. V Dolenjskem listu je mnogo slik, ki jih jaz prav rad iščem in ležim v album. Doslej sem zbral več kot dvesto slik. Mamica in atek se včasih jezila name, ker v prehuhi vmemi igršem slike, že prej ko prebereta časopis. Tovarišica pa me je pohvalila, ker imam tako bogat album. V 1. polletju sem imel iz spoznavanja družbe odlično.

Lepo vas pozdravlja
JOŽE ASIČ,
učenec 4. c razreda

bio ipsa ZA SVILO

Blanca: Je to sploh ples?

Tov. urednik!

Pred kratkim je bil na Blanci ples, ki se ga je udeležilo precej fantov, deklet pa so bila samo štiri. Toda niti ta štiri dekleta niso plesala, ker se fantom ni ljubilo in so hodili v gostilno ter pili tudi v dvorani in podpirali vhodna vrata. Več mladincev je prišlo iz Brestanice, Krškega in Leskovec, toda prireditev je bila vse drugo prej kot kulturne ples. Motilo je tudi to, da so nekateri morali plačati vstopnino, drugi pa ne; po mojem bi bilo prav, če dekletom vstopnina ne bi bilo treba plačati. Se enkrat pondarjem, da takšen ples ni v ponos mladini v tem kraju.

Marija Zalokar
Blanca

UDELEŽENCEM ZBORRA ODPOSANCEV SLOVENSKEGA NARODA V KOČEVJU

Vse, ki so se leta 1943 kot odposlanci ali kot gostje udeležili Zbora odposancev slovenskega naroda v Kočevju, prosimo, da nam najkasneje do konca maja 6. 1. pošljete svoje naslove z navedbo, v kakšnem svojstvu so se udeležili zgodovinskega zbora v Kočevju, da bi jim mogli ob praznovanju 25-letnice zbora poslati osebna vabila.

Skupščina SR Slovenije
Ljubljana, Suhičeva 4.

Lepota pesmi nas je očarala

Skrbno izbrano besedilo je povezovalo petje otrok in nastop harmonikarskega kvarteta — Razen umetne so mladi pevci predstavili tudi belokranjsko narodno, polno domačnosti in svežine

11. maja je pevski zbor osnovne šole ob sodelovanju harmonikarskega kvarteta nižje glasbene šole priredil koncert, ki ga je pripravil in vodil tov. Franc Zupancič, učitelj glasbe na šoli. Misli in besede Otona Zupanciča so bile uvod v prireditve. Naj današnji in pozni rodovi znova in znova gojijo in oživljajo spomin na svojega pesnika! Pevski zbor na osnovni šoli naj ne bo samo točka za proslavo, ampak predvsem dopolnilno glasbenemu pouku. To je pokazal tudi nastop

zboru. S skrbno izbranim in za poslušalca zanimivim besedilom nas je napovedovalka vodila skozi stilna obdobja od renesanse do danes, zbor, solisti in harmonikarski kvartet pa so nam pesem ali skladbo predstavili. Začutili si morali preprostost in lepoto, okrasje in čisto obliko v prelepih pesmih, kot so Pergolesijeva Zlata roža, Beckova Če kaplja rose jutranje, Mozartova Uspavanka, Beethovnova Ptička je žalost na in še druge. Po pesmih iz preteklih dob smo se bolj zažvepli ob Ada-

mičevih pesmih, ob naši narodni pesmi, ob ljudski pesmi tujih narodov, posebno pa ob belokranjskih v prireditvi zborovodje Fr. Zupanciča, ki sta prinesli v spored domačnost, svežino in lepoto Bele krajine. Da so člani harmonikarskega kvarteta, ki so zaigrali tudi nekaj samostojnih skladb, še bolj raztegnili harmoniko ob obeh partizanskih pesmih, bi bil zaključek uspele prireditve še bolj veličasten. Tako pripravljen program mora poslušalca zadovoljiti. Seznanji ga z bogastvom glasbene literature, ponuja pa tudi vprašanje, koliko ur in truda so vložili mladi pevci in zborovodja v priprave za samostojen koncert.

Ker so na šoli dani pogoji in razumevanje za delo z zborom in je tov. Zupancič sposoben in prizadeven zborovodja, je pripeljal zbor do višine, da bo lahko nastopil na republiški reviji konca maja v Zagorju.

Se to: Ali ni sodelovanje v pevskem zboru najlepša prilika, da otroka vključimo v dejavnost, ki ga etično in estetsko vzgaja in izobražuje in tako odteguje kvamnim vplivom? Mladim pevcom in zborovodji želimo še nadaljnji uspehi!

JELKA KASTELIC

Mali kulturni barometer

REVILJA PEVSKIH ZBOROV. 26. maja bo v Novem mestu revija pionirskih in mladinskih pevskih zborov občine Novo mesto. Revija pevskih zborov bo zanimiv glasbeni dogodek. Udeleženci revije so bodo lahko seznanili z delom in uspehi posameznih zborov. Za moto revije so priredili libralni del teksta iz pesni M. Kozine: »Naša zemlja, zemlja draga, vsi smo tebi vdani...«

DOLENJSKO POLETJE 58. S pomočjo izkušenj iz lanskega leta, ki se turistično društvo Otočec — Simarjanske Toplice akupaj z Zavodom za kulturno dejavnost v Novem mestu organiziralo prireditve Dolenjskega poletja 57. bo do tudi letos pripravili v nekaterih turističnih centrih v dolini Krke vrsto prireditev, ki naj bi bile prispevek k stalnejšemu turističnemu in kulturnemu življenju na tem področju. Zavod za kulturno dejavnost je že izdelal program, v katerega so vključene razne kulturne skupine iz Slovenije in od drugod.

KOSTANJEVIŠKI KIPARSKI SIMPOZIJ. Kiparskega simpozija Forme živje v Kostanjevici na Krki se bo letos udeležilo šest kiparjev. Med prijavami za letni simpozij — ki bo samo v Kostanjevici — sta tudi dva Jugoslovana, ki ju je posebna strokovna komisija uvrstila v ožji izbor udeležencev.

OGLEDALI SO SI CANKARJEVE HLAPCE. Dijaki novomeške gimnazije so si preteklo sredo v ljubljanski Drami ogledali Cankarjeve Hlapce.

DEL STARIH MOJSTROV DO ZNOVA RAZSTAVLJENJA. V Dolenjskem muzeju v Novem mestu bodo po daljšem času znova razstavili dela starih mojstrov. Ta razstava iz zbirke Dolenjskega muzeja bo vse do jeseni osrno do časa, ko bodo postavili razstavo dal vladimirja Lamuta, vendar v Dolenjskem muzeju ne izključujejo možnosti, da bo medtem razstavljali še kakšen slikar, s katerim so že v dogovoru. V Dolenjskem muzeju hkrati poudarjajo, da bi morda potrebovali prostore, kot je Dolenjska galerija, za svoje etnografske in arheološke zbirke. Upajmo, da ustanovi so to ne bo treba čakati 700 letnice Novega mesta.

ZANIMIVA METLIJSKA RAZSTAVA. V Belokranjskem muzeju v Metliki je razstava grafičnih listov starih mojstrov in zbirke Pokrajinskega muzeja in Celja. Pred časom je bila ta zbirka razstavljena v krški galeriji, kjer je vabodila veliko zanimanje, saj je vsakršna dela mogoče videti le redko kje.

P. B.

Zbornik v pomoč duševno nezadostno razvitim osebam

Staršem duševno nezadostno razvitih otrok in vzgojiteljem bo gotovo v veliko pomoč pred kratkim izšli ZBORNIK, ki ga je izdalo Društvo za pomoč duševno nezadostno razvitim osebam SR Slovenije. V knjižici, ki obsega 56 strani, je več strokovnih napotkov uglednih pedagogov, zdravnikov in družbeno. ki obravnavajo kategorizacijo otrok, delovno in strokovno usposabljanje duševno nezadostno razvite mladine. Razen tega je več sestavkov, s katerimi bi morali biti seznanjeni vsi, ki se kakorkoli ukvarjajo s to problematiko. Zbornik, ki ga toplo priporočamo, je napredaj v Posebni šoli v Smihelu pri Novem mestu, stane pa samo 2,50 dinarjev.

Mestno gledališče ljubljansko bo drevi v novomeškem Domu kulture uprizorilo Petra Ustinova komedijo v treh dejanjih »Komaj do srednjih veš«. To bo redna abonmajska predstava za novomeško gledališko občinstvo. V glavnih vlogah bodo nastopili: T. Leonova, A. Cigoj, F. Presetnik, N. Goršič, T. Kufner, M. Sugman, J. Škof, V. Skrblišek in I. Jezernik. Komedijo je prevedel Ciril Kosmač režiral pa jo je Igor Pretnar. Ameriški dramatik ruskega porekla Peter Ustinov je ob neki priložnosti o svojem delu zapisal med drugim tole: »Predvsem gre v moji igri za duhovno zmedo, ki nastane, ko mora narod, ki je bil svetovna sila, raziskovati svoje duše in na novo odkrivati vrline, zaradi katerih je bil velik in za katere je treba zdaj polskati drugačna, bolj omejena področja.« — Na sliki: Niko Goršič, Franci Presetnik in Tina Leonova v vlogah v Ustinovi igri. (Foto: Vlastja)

P. B.

Umetniku izpod koroških gora

Slovenski kipar Ivan Napotnik je doma v gorski vasi Zavednje nad Sočanjem, kjer se je rodil na samotni kmetiji pri Zdobovcu 13. decembra 1888. Pri Fr. Repiču na ljubljanski obrtni šoli je prejel prvo izobrazbo in nato na Dunaj, kjer je študiral celih sedem let. Prva svetovna vojna tudi njemu ni prizanesla in ga je na tirolski fronti zamrznila za vse življenje z invalidnostjo. Po vojski se je vrnil v rodno vas in tam — s kratkim presledkom enega leta — živel vse do nsozlega 1941. leta. Tedaj se je za stalno preselil v Sočanje in tam 19. junija 1968 umrl.

Mladega in zdravega kmečkega fantja je takratni Dunaj prevzel a svojo secesijo in v njem zapustil trajne sledove. Oblikoval je v glini, bronu in kamnu, posebno pa mu je pel les, ki je zrelom ustvarjalcu Napotniku postalo domača edina material, v katerem se izražal. V tišini svojega kmečkega doma, daleč stran od mestnega vrveža in kulturnih središč si izoblikuje svoj slog ki je tako značilen za zavodnjanskega rapsodista. Ideal lepote mu je bilo človeško telo, ki se mu je zmeraj znova posvečal s svojim realističnim oblikovanjem, pristojno in zdravim, pri čemer pa je našel še zmeraj dovolj možnosti za poetično izpoved, ki se mu mestoma ločijo od pravih lirskih izpovedi trajne in nepovnljive vrednosti.

V ostalini tega zanimivega ustvarjalca je zato ostala cela plejada bogatih in razgledanih ženskih likov (Zanica, Matere, Eva, Hrepsenja in.). krepkih, delavnih postav (Ustnar), otroških figuric, fantov in pufrov. Izvrstni poznavalec Napotnikovega ustvarjanja dr. Karel Dobida pa stoji za umetniškova najboljša dela Egipčanka, Eno, Dušico, Plesalko, Prebujenje, Silo, Poljub ...

Napotnik je mojstrsko obvladal tehnično kiparske umetnosti in zlasti v lesu postal pravi mojster in ljudski umetnik v najpogostejšem pomenu te besede, saj malo je ustvarjalcev, ki bi bili tako tesno in vse življenje povezani s ljudmi in zemljo, iz katere so izšli.

Se eno bi radi povedali ob tej razstavi. V obsežnem Napotnikovem opusu je tudi cela vrsta stvaritev, ki niso do konca izdelane, ki jim je sam kipar rekel sleda in ki kažejo le slutiti končno podobo, ki je lebdela umetniku pred očmi, ko je ustvarjal. Značilno je, da so hudi ta polna neke očarljive privlačnosti in da mestoma človeka še bolj vmenjajo in prevzemajo kot dokončane umetnine. Med njimi je več variant Zavodnjanske Vener, Matere s otroki, Plesalke itd. Smatrali smo za potrebno, da jih prikažemo, ker je to bistvena dopolnitev podobe tega največjega

DANE DAGAN

V soboto Divji lovec

V soboto, 25. maja, bodo v Kostanjevici na Krki uprizorili člani kulturnoprosvetnega društva »Ladje Kozaka znano Pinčarjevo delo »Divji lovec«. S to predstavo se bodo Kostanjevicianci oddolžili 100-letnici slovenskega gledališča znani kostanjeviški igralce Ivan Mlakar pa bo hkrati praznoval 30-letnico svojega gledališkega udejstvovanja. Uprizoritve dela, ki ga je režiral Lado Smrekar, sceno zanj pa izdelal slikar Maksim Gaspari, bo za Kostanjevico pravi ljudski praznik. Premijera, o kateri bomo obširneje poročali prihodnjič, se bo začela ob 20. uri.

Ivan Napotnik: MATERINSTVO

Denarja le za životarjenje

Poročniški skladi za kulturo pri občinski skupščini v Brežicah so letos zaprosili za 350.000 dinarjev, v sklad pa se bo razdelilo komaj nekaj nad 160.000 dinarjev. Lani obnovljeni sklad financira osnovno dejavnost Zavoda za kulturo, Posavski muzej, občinski svet ZKPOS ter še nekatero manjše porabnike.

Upravni odbor sklada je na zadnji seji sprejel finančni plan. Z vnaprej je vsem jasno, da bodo kulturne institucije životarile. Znova bodo iskale pomoč pri delovnih organizacijah, ker se z ustanovitvijo sklada vprašanja kulture niso uredila.

Upravni odbor sklada je na zadnji seji sprejel finančni plan. Z vnaprej je vsem jasno, da bodo kulturne institucije životarile. Znova bodo iskale pomoč pri delovnih organizacijah, ker se z ustanovitvijo sklada vprašanja kulture niso uredila.

Upravni odbor sklada je na zadnji seji sprejel finančni plan. Z vnaprej je vsem jasno, da bodo kulturne institucije životarile. Znova bodo iskale pomoč pri delovnih organizacijah, ker se z ustanovitvijo sklada vprašanja kulture niso uredila.

Upravni odbor sklada je na zadnji seji sprejel finančni plan. Z vnaprej je vsem jasno, da bodo kulturne institucije životarile. Znova bodo iskale pomoč pri delovnih organizacijah, ker se z ustanovitvijo sklada vprašanja kulture niso uredila.

Upravni odbor sklada je na zadnji seji sprejel finančni plan. Z vnaprej je vsem jasno, da bodo kulturne institucije životarile. Znova bodo iskale pomoč pri delovnih organizacijah, ker se z ustanovitvijo sklada vprašanja kulture niso uredila.

Upravni odbor sklada je na zadnji seji sprejel finančni plan. Z vnaprej je vsem jasno, da bodo kulturne institucije životarile. Znova bodo iskale pomoč pri delovnih organizacijah, ker se z ustanovitvijo sklada vprašanja kulture niso uredila.

Denarja le za životarjenje

Poročniški skladi za kulturo pri občinski skupščini v Brežicah so letos zaprosili za 350.000 dinarjev, v sklad pa se bo razdelilo komaj nekaj nad 160.000 dinarjev. Lani obnovljeni sklad financira osnovno dejavnost Zavoda za kulturo, Posavski muzej, občinski svet ZKPOS ter še nekatero manjše porabnike. Upravni odbor sklada je na zadnji seji sprejel finančni plan. Z vnaprej je vsem jasno, da bodo kulturne institucije životarile. Znova bodo iskale pomoč pri delovnih organizacijah, ker se z ustanovitvijo sklada vprašanja kulture niso uredila.

Kadar les zapoje

V krški galeriji so v petek, 17. maja, odprli razstavo kiparskih del pokojnega Ivana Napotnika (1888-1960). V prijetnem razstavnem prostoru, ki je hkrati eden kulturnih spomenikov tega mesteca ob Savi, so razpostavili 22 Napotnikovih kipov, ki so z izjemo dveh Napotnikova zapuščina iz doma, kjer je ustvarjal. Že število izbranih del nam pove, da so v Krškem hoteli postaviti infimno razstavo Napotnikovih del, to pa potrjuje tudi dejstvo, da so razstavljena nekatera nedokončana dela, ki nas popeljujejo v skrivnost Napotnikovega odkrivanja pesmi in lesu.

Otvoritve razstave v krški galeriji se je listega deželnega petka, ki so ga prebivalci krškega polja blagorajali, saj je pomenil konec suše, ude-

ležilo precejšnje število obiskovalcev je Krškega, Novoga mesta, Kostanjevice na Krki, Brežice in Zagreba. Pristi so tudi politični delavci občinske skupščine Krško, da bi bili priča uresničevanju prizadevanj njihovih kulturnikov. Besede Lada Smrekarja — govoril je o kiparju — pa so nas popeljale v Napotnikov svet in nam ga z izbrano besedo odkrivala. Govor Lada Smrekarja je vseboval besede poznavalca Napotnikovega dela, tu in tam pa so bile bolj pesem kot govor. Kako naj ne bi bile, saj je tudi kiparjevo delo pesem, ki se mu je iz duše izlila v les.

Razstava bo odprta do 29. maja. Vodstvo galerije je izdalo prijeten razstavni katalog z uvodno besedo Lada Smrekarja.

Kaže, da je krška galerija, ki jo vodi tov. Uršičeva, izpolnila vsa pričakovanja in potrdira, da je napredek v kulturnem delu le tam, kjer so zavzeli ljudje. Peter Breščak

Arheološki vestnik XVIII (1967)

Komaj pet mesecev je minilo in pred nami je spet nova številka srednje slovenske revije za arheologijo, 18. številka Arheološkega vestnika. S to številko je časopis nadoknadil zamudo in postal spet skuren, kar je stroki samo v prid, saj bralce hitro in redno obvešča o novih dognanjih s področja arheologije in njenih pomožnih ved v Sloveniji in drugod. Osemnajsta številka obsega 500 strani in prinaša poleg uvodnih razprav, kjer prevladuje paleolitska vsebina, še gradivo in prispevke iz dveh tematskih kolokvijev, ki jih je pripravilo Arheološko društvo Slovenije. Prvi, o starejši kamni dobi — paleolitiku v Sloveniji, je bil oktobra 1965 v Ljubljani. Naslednji kolokvij pa je bil posvečen zgodnjemu srednjemu veku v Sloveniji. Na tem kolokviu, ki je trajal dva dni, so referenti oktobra 1966 poročali največ o problemih in interpretaciji najdb na naših tleh. Na obeh kolokvijih je bilo prebranih pravih referentov, ki so obe temi osvetlili s raznih vidikov in prinesli več novih dognanj ter predstavili novo arheološko gradivo. Posebno privlačnost teh tematskih kolokvijev so pomeni strokovnih diskusij, ki vodijo udeležence po končnem kolokviu na tista slovenska arheološka najdišča, o katerih je bilo v referatih največ govora.

Dolenjska je tudi v tej številki Bela krajina. T. B.

RAZPIS KAJUHOVIH NAGRAD ZA LETO 1968

Da bi narodnoosvobodilna vojna slovenskega naroda dobila v slovenski književnosti še večji poudarek in da bi pisatelji, pesniki in druge umetniške oblikovalce ter zgodovinarje, zlasti pa vse, ki so kakorkoli sodelovali v NOV, še bolj zainteresirali za ustvarjanje del s tematično narodnoosvobodilne vojne, razpisuje zavod »Borec« Kajuhove nagrade za leto 1968.

Kajuhove nagrade se podeljujejo za izvirna in še neobjavljena dela, napisana v slovenscini: za roman, povest, pesniško zbirko, zbirko novel, dramo, dokumentarno delo, spominke ter za ilustracije in opremne knjige, ki jih izda zavod »Borec«. Za Kajuhove nagrade pridejo v poštev le dela, ki obravnavajo partizanstvo, ilegalno, predvojno partijsko delo in razredno borbo, koncentracijska taborišča ter znanstvena zgodovinska dela s tega področja. Po potrebi žirija lahko odloči, da se nagrade podelijo posebej za beletristiko in posebej za dokumentarna dela.

Nagrade za književna dela:
I. nagrada v znesku 4.000 Ndin
II. nagrada v znesku 3.000 Ndin
III. nagrada v znesku 2.000 Ndin

Nagradi za opremo knjig:
I. nagrada v znesku 1.000 Ndin
II. nagrada v znesku 500 Ndin

Dela za nagrade naj avtorji pošljejo zavodu »Borec«, Ljubljana, Beethovnova 10/III, do 30. septembra 1968. Poslana dela bo ocenila žirija, ki jo bo imenoval zavod »Borec«.

Vse nagrajena dela bo s posebno pogodbo odkupil zavod »Borec« in jih uvrstil v svoj redni knjižni program. Kajuhove nagrade bodo podeljene ob obletnici Kajuhove smrti 21. februarja 1969.

UPRAVNI ODBOR ZAVODA »BOREC«

NOVO Gateske Toplice MINI GOLF

vstopnina 3 din

CESTNO PODJETJE v CELJU

IZVAJA VSA DELA
S PODROČJA NIZKIH GRADENJ
KVALITETNO IN POCENI

KEGLJANJE

Prvenstvo kegljačev

V Ljubljani je bilo končano državno ekipno prvenstvo. Udeležila se ga je tudi Pionirjeva ekipa, ki je nastopila najprej na avtomatskem kegljišču Maksa Perca in dosegla povpreček 802. Hren je dosegel 870 kegljev, solidna pa sta bila Krusič z 826 in Legiša z 818 keglji. Na rezultat je vplivalo popolnoma novo okolje avtomatskega kegljišča, na katerega tekmovalci niso bili vajeni. V drugem nastopu je Pionir nastopil na težkem Slovanovem kegljišču in dosegel za to kegljišče zelo dober rezultat s povprečno 797 keglji. Ponovno je bil najboljši Hren z 837, sledili pa so Mrzлак z 823, Legiša 808, Krusič 780, Romih 777 in Barbiš 759 keglji. Med najboljšimi 24 ekipami je Pionir zasedel zadovoljivo 16. mesto in prehitel vse bosanske in srbske ekipe. (en)

Šentjernejski : Iskra (Novo mesto) 372:369

V prvenstveni tekmi druge lige je v razburljivem srečanju Šentjernejski premagal Iskro iz Novega mesta s rezultatom 372:369. B. A.

NOGOMET

Dve neodigrani tekmi

Pretekli teden sta bili neodigrani dve nogometni tekmi. Celulozar se je v svoji ligi že bolj uvrstil v vodstvo. Novomeščani pa so krepko izgubili v srečanju s Tolminom in jim gre spei na slabše. Belokranjski nogometaši se niso udeležili srečanja z Ilirijo v Ljubljani in tekma bo najbrž razsojena z rezultatom 3:0 za Ilirijo. Črnomaljšani so zdaj na 19. mestu s 15 točkami in močno visijo. Odigrana ni bila še ena tekma, in to med Brežicami in Ljubnom, ker je vodstvo Ljubna poldruge ure pred pričetkom telefonsko odpovedalo srečanje zaradi okvare na avtomobilu.

Novo mesto : Tolmin 8:0

Srečanje v Tolminu se je končalo za Novomeščane s poraznim rezultatom 8:0 (3:0). Okoli 400 gledalcev je bilo priča izraziti premoči domačinov. Novomeščani so v drugem polčasu v začetnih osmih minutah dobili kar tri gole. S tem je po dveh remijih upanje, da se bo stanje spet izboljšalo, propadlo in Novomeščanom se obeta, da bodo s sedmimi točkami pristali na zadnjem mestu.

Vojnik : Celulozar 0:4

Krčani so gostovali v Vojniku in zmagali z rezultatom 0:4. Igrišče je bilo zelo blatno, pa tudi premajhno, zato je nerazumljivo, kako je tekmovalna komisija CNP mogla dovoliti prvenstveno srečanje na tem igrišču. Gole za Celulozar so dosegli: Stanonjevič, Božič, Rabič in Klinar. Celulozar bo imel 26. maja v gosteh moštvo s Polzele. V. N.

ATLETIKA

Odlični atletske rezultati

Najhitrejši pionir Slovenije

Kočevska pionirja Mirko Hvala in Mojca Briški sta se na ljubljanskem tekmovalnem področju z odličnim rezultatom v teku uvrstila na prvo mesto in si s tem zagotovila sodelovanje na republiškem prvenstvu za določitev najhitrejšega pionirja in pionirke Slovenije v letu 1968. Mirko Hvala je v teku na 60 metrov dosegel čas 7,3 sekunde in dobil naslov najhitrejšega pionirja Slovenije. Pionirka Mojca Briški se je v zelo zahtevni konkurenci uvrstila na častno osmo mesto. A. A.

Novo mesto: medobčinsko prvenstvo srednjih in poklicnih šol

Letošnjega medobčinskega prvenstva v atletiki so se udeležili učenci iz vseh 6 srednjih in poklicnih šol Novega mesta. Črnomelj so zastopali razen gimnazijcev še učenci PKS, prvič pa so se udeležile tudi učence iz poklicne šole BETI Metlika. Slednje so v skupnem plasmanu v atletiki zasedle odlično četrto mesto.

Zenske ekipe so se razvrstile tako: 1. gimnazija N. m. 4.933 točk, 2. ESS N. m. 4.789 točk, 3. šola za zdravstvene delavce N. m. 4.162 točk, 4. poklicna šola BETI Metlika 2.697 točk.

Vrstni red moških ekip: 1. gimnazija N. m. 8.314 točk, 2. ESS N. m. 6.350 točk, 3. gimnazija Črnomelj 4.500 točk, 4. PKS Črnomelj 4.220 točk, 5. SKS Grm N. m. 4.181 točk. Najboljši posamezniki v atletiki so prejeli diplome, moške in ženske ekipe Novo mesto pa so si v rokometu prvo mesto in trajno last prehodna pokala MZPPS Novo mesto. J. G.

Speedway dirke preložene

Za v nedeljo napovedane speedway dirke v Krškem so bile zaradi slabega vremena in zato, ker je dež preveč raznočil dirkališče, odgojene. Kot smo izvedeli, bodo dirke v juniju, vendar točen datum še ni znan.

Vrh waterpola v Krškem

27. maja bo prišla v Krško na desetdnevni trening državna waterpolo reprezentanca. L. HARTMAN

ROKOMET

Grosuplje : Krmelj 24:18

Tekma je potekala v Grosupljem v deževnem vremenu. Grosupeljčani pa so si zagotovili zmago že v prvega polčasu. Krmeljčani so se v drugem polčasu po nepotrebnem razburjali nad sojenjem sodnika Rusa iz Ljubljane.

Partizan Krško : Šentvid (Ljubljana) 11:13

Dež spolzka žoga in neodigrana domača ekipa so bili vzroki za poraz krškega Partizana. Čeprav je bila krška ekipa okrepljena z Gancem, ki se je vrnil iz JLA, ni bilo v igri prave borbenosti. pa tudi precej streljav čez gol ali mimo njega je bilo. Za Krčane je uspešno branil vratar Arh, zadetke za Krško pa so dosegli: Iskra 5, Mlakar 3, Koman 2 in Ganc 1. V. N.

Brežice : Storžič 10:6

V nedeljskem kolu so Brežičanke igralle z ekipo Storžiča na njihovem terenu. Čeprav je bilo pričakovati zmago domačink, so se Brežičanke v drugem delu srečanja dobro znašle in zasluženo osvojile obe točki. Za Brežičanke so dale zadetke: Bužančič 4, Molan 3, Kolar 1, Mišič 1. V nedeljo bodo Brežičanke v gosteh pri ljubljanski Olimpiji. V. P.

Novo mesto : Slovan (Ljubljana) 21:11

Brežice : Rudar (Velenje) 13:11

ODBOJKA

Trebnje : Jelšane 3:2

V nedeljo je odbojkarška ekipa Trebnjega gostovala v Jelšanah pri Ilirski Bistrici in zmagala s tesnim izidom 3:2 (15:9, 15:7, 5:15, 9:15, 18:10). Gostje so v prvih dveh nizih igrali zelo dobro in povedli z 2:0, vendar so kasneje močno popustili in dovolili da so domačini izenačili. Odločilni nis je bil dolg in težak; zmagalo je moštvo z več rutine, posebej pa se je tokrat odlikoval inž. P. Štor. Sodnik Deberc iz Postojne ni sodil najbolje. M. L.

Od tu in tam

ČRNOMELJ — V polfinalnih tekmah mladinskega turnirja v počastitev dneva mladosti se je moral favorit ZORA sprijazniti s porazom proti osnovni šoli. Osnovna šola je zmagala 6:3 (6:1). V drugi tekmi je gimnazija A premagala gimnazijo B s 4:2 (0:1). V tekmi za prvo mesto se bosta srečali ekipi osnovne šole in gimnazije A, v borbi za tretje mesto pa ZORA in gimnazija B. A. L.

ČRNOMELJ — V nadaljevanju delavskih športnih iger je BELT premagal Kovinarja s 6:1, Iskra ZORO s 7:3, BELT pa Iskro. A. L.

BREŽICE — Za dan letalstva sta ObSS Brežice in garnizon Cerklje priredila že tradicionalno srečanje sindikalnih reprezentanc s starešinami domačega garnizona. V namiznem tenisu (5:2) in streljanju z zračno puško (735:517) sta zmagali sindikalni reprezentanci, v šahu (4:2) in kegljanju (303:289) pa pripadniki garnizaje. V. P.

BREŽICE — V počastitev dneva mladosti bo 24. maja tek po ulicah mesta s sodelovanjem študentskih in hrvaških ekip. 25. maja bo na športnem igrišču pri gimnaziji nogometni turnir gimnazij, istega dne popoldne pa parada mladosti. V. P.

ŠENTJERNEJ — Na atletskem mitingu šentjernejske šole so bili 19. maja doseženi naslednji rezultati: pionirji 60 m — 1. Pučelj 8,6; daljina — Pučelj 4,51; višina — Škrbec 130; tek na 400 m — 1. Pučelj 66; mladinci 60 m — 1. Gomizelj 8,4; 400 m — Bučar 65,5; daljina — 1. Gomizelj 4,87; višina — 1. Bučar 145; pionirke 60 m — 1. Zabar 8,8; višina — 1. Likar 115. B. A.

ČRNOMELJ — Povratni tekmi v rokometu med osnovnimi šolami Metlike in Črnomelja so se končali pri dekletih z zmago Metličank 9:3 in pri fantih z zmago Črnomaljščanov s 24:14. Najboljši strelce je bil Stajdohar (Črnomelj), ki je dosegel 9 zadetkov.

Učenci in predavatelji PKS Črnomelj so z neodločenim rezultatom 10:10 odigrali tekmo v rokometu. V odbojki so zmagali predavatelji, med tem ko so se srečanja v nogometu in rokometu končala neodločeno. A. L.

KOČEVJE — Na predtekmovalju za uvrstitev na republiško tekmovalje v gimnastiki so se mladinci TVD Partizan iz Kočevja v Ljubljani zelo dobro uvrstili. V disciplinah parter, konj z ročaji, preskok, bradlja, drog in krogi so zbrali 258,3 točk in se uvrstili na prvo mesto. Najboljša sta bila Stane Kenda s 53,8 točke in Bojan Ciglič z 52,8 točke. A. A.

KOČEVJE — V kočevškem Partizanu so se marljivo pripravljali na republiško tekmovalje v partizanskem mnogoboju. Na tekmovalje bodo poslali po eno vrsto mladincev in mladink, dve vrsti pionirjev in tri vrste pionirk. Na društvenih tekmah so vse vrste dosegle več kot 80 odst. možnih točk. Med mladinci sta bila najboljša Ciglič in Kenda, med mladinkami Kalabotan in Kavčič, med pionirkami Knavsova in Kočevjarjeva in med pionirji Konte in Hrovat. A. A.

BREŽICE — Na zaključnem tekmovalju pionirjev za rokometni pokal mladosti so nastopile ekipe, ki so dosegle na občinskih tekmah prvo mesto. Pionirji osnovne šole bratov Ribarjev iz Brežice so med ekipami Hraštaiška, Smartna pri Litiji, Zagorja in Sevnice zasluženo zasedli prvo mesto in prejeli čudovit pokal, darilo steklarne iz Hraštaiške. Finale za pionirke je bil v Smartnem pri Litiji, kjer so se pionirke iz Pišec uvrstile na častno drugo mesto. V. P.

- Gledam, kam bova šla na letni dopust!
- In denar, ljubi možek?
- Privarčevala ga bova v

Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU ali v njenih enotah

v KRŠKEM, TREBNJEM IN METLIKI!

NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je lani avgusta zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,5%, za vezane vloge do 8%! — In ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katero plačuje banka 4-6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

KRI KI REŠUJE ŽIVLJENJA

SGP »PIONIR« Novo mesto

s svojimi poslovnimi enotami gradi vse vrste objektov visoke in nizke gradnje, najodobnejše stanovanjske stavbe, turistične, industrijske in kmetijske objekte, mostove, ceste in drugo, po sodobnih metodah s priznano kvaliteto in v dogovorjenih rokih. Z lastnimi obrtnimi obrati izvršuje gradbeno-obrtniške in avtomehanične usluge. Razpolaga tudi z lastnim tehničnim birojem.

INVESTITORJI, POSLUŽUJTE SE NAŠIH USLUG, KI JIH PRIPOROČAMO!

V vojašnici bodo postali mladinci

Osrednja proslava bo v vojašnici »Milan Majcen« — 400 pionirjev bo dobilo v soboto mladinske izkaznice — Partizanski miting v Podturnu

Osrednja občinska proslava v počastitev dneva mladosti bo v soboto, 25. maja, v novomeški vojašnici »Milan Majcen«, ki bo odprla vrata vsej šolski mladini Novega mesta in še posebej pionirjem osnovne šole »Katja Rupena« in šmihelske osnovne šole, ki bodo tega dne v vojašnici postali mladinci.

Razen slavnostnega sprejema pionirjev v Zvezo mladine bo v vojašnici kulturna prireditve, na kateri bodo sodelovali gimnazijci, učenci osnovne šole »Katja Rupena« in glasbene šole ter vojaški orkester. Zatem bodo športna tekmovanja, na katerih se bo mladina pomerila s pripadniki JLA, zvečer pa mladinski ples.

Z obiskom in prireditvami v vojašnici bo mladina še bolj utrdila že tradicionalno

prijateljstvo s pripadniki JLA. To prijateljstvo bo nedvomno potrjeno tudi naslednji dan, 26. maja, ko bo novomeška mladina predvsem mladina iz delovnih organizacij, šla s pripadniki JLA na skupen pohod na Bazo 20. Po ogledu partizanskih spomenikov na Rogu bo v Podturnu partizanski miting. Računajo, da bo na pohodu 150 do 200 udeležencev.

Na dan mladosti bodo v osnovnih šolah sprejeli v mladinsko organizacijo okoli 400 pionirjev. Sprejemi bodo povsem slavnostni. Pred tem je več šol obiskal predsednik občinskega komiteja ZMS Andrej Repinc in predaval o mladinski organizaciji.

V počastitev dneva mladosti je bilo v Novem mestu

in drugih krajih več športnih tekmovanj, ki jih je razpisal občinski komitej ZMS. Učenci osnovnih šol so tekmovali, ki jih je razpisal, srednješolci in mladi v delovnih organizacijah pa v nogometu, rokometu in atletiki.

Novomeščani pozdravili štafeto

Močan dež je spremljal nosilce medobčinske in osmih občinskih štafet v soboto, 18. maja, na vsej poti do Glavnega trga v Novem mestu, kjer so jih pričakali številni Novomeščani in predstavniki družbeno-političnih organizacij. Štafete palice je prevzel predsednik občinskega komiteja ZMS Andrej Repinc, po pozdravnem sporočilu predsedniku Titu za njegov rojstni dan pa je pripadnik taborniške organizacije ponesel palico medobčinske štafete, ki je pričela pot v Beli krajini, proti Kostanjevici, od koder je šla v Krško in se v Laškem pridružila zvezni štafeti.

Pred novimi naloga mi dobro pripravljeni

Občinska gasilska zveza Novo mesto je na svojem rednem občnem zboru sprejela letošnji okvirni program. V letošnjem letu bo občinska gasilska zveza posvetila največ pozornosti občnim zborom gasilskih društev in pripravam za VI. kongres GZ SRS. Takrat bodo izdali tudi poročilo o delu gasilskih organizacij za 4-letno obdobje.

V letošnjem tednu požarne varnosti bo občinska gasilska zveza poskrbela za predvajanje poučnih filmov na šolah in za strokovna predavanja. Samo tako se bodo tudi mladi odločili za delo v gasilskih društvih. Za usposabljanje novega kadra bodo letos priredili posebne tečaje in seminarje, na katerih bodo mladi gasilci izvedeli, kako je treba pomagati ob poplavih ali reševanju izpod ruševin.

Šmarješka kanalizacija je neurejena

Krajevna skupnost Šmarjeta si prizadeva, da bi skupaj z novomeškimi cestnimi podjetji uredila kanalizacijo. Prebivalci Šmarjete bodo prav gotovo zadovoljni, če uredijo kanalizacijo, saj je doslej v vročih poletnih dneh vedno zaudarjalo iz greznic. Cestnemu podjetju pa v prihodnje ne bi bilo treba čistiti larkov, ki so pogosto zasuti s peskom. Če bodo uredili kanalizacijo, bi bilo mogoče razširiti tudi šmarješko cesto, ki bi bila tako varnejša za ves promet.

700 suhih vodnjakov

V večledenski suši v Suhi krajini je presahnilo več kot 700 vodnjakov. Prizadete so bile domala vse vasi, še najbolj pa kraji v okolici Hinj.

Ljudje že dolgo niso tako stradali vode kot letos. Niso je meli niti za kuhanje, kaj šele za umivanje in pranje. Živino so le poredkoma napajali.

Študente nad Laščami pri Dvoru za ljudi v največji suši ni bil dostopen, ker ga je kočevsko gojišče no lovišče ogradiło in namenilo za napajanje divjadi. Za nekaj časa je zatajil vodovod v Zvirčah in Prevolah.

Ljudje so vodo vozili — tudi po več ur daleč — iz Krke v sodih, nekaj cistern pilne vode pa so jim pripeljali iz Žužemberka. Vodnjake na Dvoru in bližnjih vaseh so napolnili gasilci.

Krajevni skupnosti v Žužemberku in na Hinjah sta bili prisotni pri vseh akcijah z vodo. Pomembnejše pomoči pa zaradi pomanjkanja cistern ljudem nista mogli dati.

Staro sejmišče je naprodaj Pet odlikovancev na Otočcu

Prvi sejem na novem sejmjejskem sejmišču, ki ga je uredila krajevna skupnost, bo 15. junija. V kratkem bodo namestili tam še javno tehtnico in prostor ogradiło. Staro sejmišče je naprodaj za gradbene parele. Izkupiček zanj bo krajevna skupnost hranila za ureditev kanalizacije.

V nedeljo, 12. maja, je predsednik občinskega odbora RK Boris Savnik na Otočcu na slavnostni akademiji krajevne organizacije RK podelil odlikovanja (srebrne znake, diplome in priznanja) petim aktivistom RK. Učenci iz osnovne šole so za to priložnost pripravili kulturni program.

Kjer bo več soplačnikov!

Komunalni sklad dobil začasen program

Občinski komunalni sklad v Novem mestu bo, kakor je sklenil njegov upravni odbor na seji 11. maja, dal denar predvsem za dela, za katera bodo pridobili več soplačnikov. Pomemben je tudi sklep, da bo sklad dajal sredstva tja, kjer bodo hkrati urejali vsa komunalna vprašanja (modernizacijo cest, kanalizacije, vodovodov) in zveze.

Upravni odbor je sprejel tudi začasen program za financiranje del. Tako je za letošnje predvidel denar za prenovev ceste skozi Zabjo vas, ureditev

pločnikov od Osolnikove gostilne ob Ljubljanski cesti v Bršlin in Bučno vas, v samem Novem mestu pa: asfaltiranje Ulice talcev, Prešernovega in Kidričevega trga ter Skrabčeve ulice in za prestavitve in asfaltiranje ceste od splošne bolnice v Kandiji do Šmihela. Po sklepu upravnega odbora bo sklad plačal za ureditev pločnikov v Bršlinu 50 odstotkov stroškov, v drugih primerih pa bo poskušal pridobiti soplačnike vsaj za 30-odstotno udeležbo pri financiranju.

Trgovina KZ v Šmarjeti je potrebna popravila Naselje zasebnikov

Vsi, ki zaidejo v šmarješko trgovino kmetijske družine, menijo, da prodalajna sploh ne ustrezajo predpisom. Tla so lesena in močno izrabljena, olna so neposkšana in pokvarjena in stene že dolgo niso bile prebeljene. Ker imajo v trgovini le malo nepotrebne trgovinskega inventarja, je največ blaga zloženega kar po tleh. Kljub temu da je v stavbi tekoča voda, je v prodajalni ni. Kmetijska zadruga plačuje Zavodu za stanovanjsko izgradnjo mesečno 300 din najemnine, vendar doslej še niso ničesar popravili.

V Dolenjskih Toplicah nastaja ob cesti, ki drži na Podturn, novo naselje. Zasebniki, zvečine iz okolice, gradijo tam 14 novih hiš. Pred leti je podobno naselje nastalo v zahodnem delu kraja. D. G.

Kino v nevarnosti

Doklej bodo v Dolenjskih Toplicah še lahko hodili v kino? To vprašanje so si zastavili na nedavni seji odbora taniškalnega prosvetnega društva, ker so ugotovili, da je kinoparatura že močno obrabljena. Društvo bi rado odkupilo novomeški kinoprojektur, ker pa samo n'ima denarja, je prosilo delovno organizacijo za denarno podporo. D. G.

NOVO MESTO — Komisija za letovanje otrok pri občinskem odboru Rdečega križa je 17. maja odločila, da bo nekaj predšolskih otrok odšlo na letovanje na Debeli rtič že 27. maja. Sporočeno je bilo, da so za letovanje otrok zbrali 15.000 dinarjev (1,5 milijona S din). Člani komisije bodo te dni obiskali delovne organizacije. Medtem se je Center za socialno delo že odločil, da bo plačal letovanje za 80 šolskih otrok.

BRUSNICE — Upravni odbor lovske družine je 16. maja razpravljal o 5-letnem gospodarskem načrtu na loviščih in o popravilu lovske kočje na Gorjancih.

NOVO MESTO — Komisija za vzgojo in varnost prometa je 15. maja določila, da bo 9. junija na novomeških ulicah veliko tekmovanje pionirjev v pravilni in spretnosti vožnji s kolesi. 17. junija, na dan varstva otrok v prometu, pa bo komisija podelila pionirjem in pionirkam, ki so člani družin pionirjev prometnikov, značke in legitimacije. Na zadnji seji je komisija potrdila tudi predloge za podelitev plakete »vzorni voznik«.

NOVO MESTO — V Dolenjski galeriji bodo jutri zvečer odprli razstavo 80 do 100 likovnih izdelkov, ki so jih pripravili učenci osnovnih šol iz trebanjske, šmihelske, metliške in novomeške občine. Razstavo je organiziral Medobčinski zavod za prosvetno pedagoško službo.

NOVO MESTO — V nedeljo, 25. maja dopoldne, se bo ob 9. uri v Domu kulture na Prešernovem trgu pričela revija šolskih pevskih zborov. Nastopili bodo pevski zbori iz Otočca, Novega mesta, Stopič, Sentjerneja, Skočjana, Šmarjete, Šmihela pri Novem mestu, Vavte vasi, Žužemberka in z Mirne.

Buldozer in občani

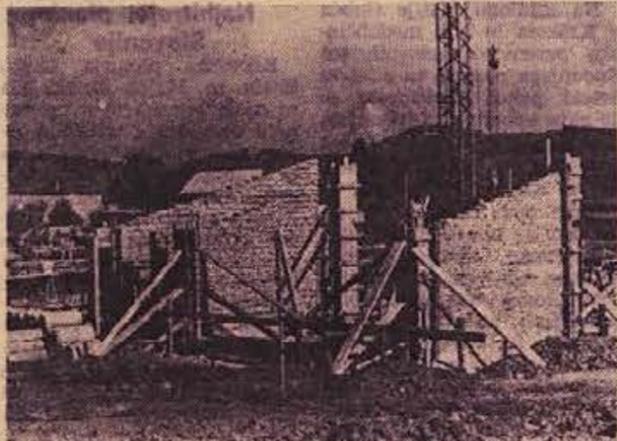
Cesto Brusnice-Gabrje so že toliko razširili, da lahko avtobusi in druga večja motorna vozila vozijo po njej. Krajevna skupnost Gabrje je za dela najela buldozer, prebivalstvo pa je delalo brezplačno. Dela na cesti še niso končana.

Dopolnjena muzejska zbirka

Profesor Janko Jarc, rav. natelj Dolenjskega muzeja iz Novega mesta, je pred dnevi v Dolenjskih Toplicah preuredil muzejsko zbirko NOV in jo dopolnil z novim slikovnim gradivom. D. G.

Do oktobra razprodano

Opelarna v Zalogu je že v začetku leta vnaprej prodala vse, kar bo izdelala do oktobra. Kupci so večinoma zasebniki. Opelarna je šele pred nedavnimi podražila izdelke za 7 odstotkov, do tedaj pa so veljale cene izpred reforme. Tudi letos bodo izdelali največ voljakov (80 odstotkov), 25 odstotkov bo izdelali, 15 odstotkov pa stropnikov.

Za novo šolo v Mirni peči, ki se že dviguje od temeljev, so občani prispevali okoli 45.000 dinarjev. Računajo, da bodo do konca leta dali še 25.000 dinarjev. Samoprispevka od kmetov še niso pričeli zbirati. (Foto: Ivan Zoran)

Kanalizacijo pred cesto!

Inž. Slobodan Novaković, referent za komunalne in gradbene zadeve pri občinski skupščini v Novem mestu, je 14. maja zvečer v Vidličevi gostilni v Zabji vasi obrazložil izpeljavo kanalizacije na Kodeljevem hribu in v Zabji vasi na podlagi načrtov, ki jih je naredilo podjetje za stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij iz Novega mesta. Med drugim je inž. Novaković povedal, da bo glavni kanal, dolg več kot 900 metrov, lepiljan tako, da se bo nanj lahko priključilo več kot 120 zasebnih hiš. Člani komisije za ureditev kanalizacije so nato razpravljali o deležu prebivalstva za kanalizacijo, ki bo predvidoma veljala 220.000 dinarjev (22 milijonov starih dinarjev). Dokončno besedo o tem bodo slišali na množičnem sestanku prebivalcev Zabje vasi in Kodeljovega hriba. Pripomnili so, da bo urejena kanalizacija pogoj za asfaltiranje ceste skozi Zabjo vas.

Za urejeno Novo mesto

Na razširjeni seji novomeškega hortikulturnega društva 17. aprila so razpravljali o urejevanju okolij stanovanjskih hiš, poslovnih stavb in drugih javnih poslopij, o tekmovanju v urejanju krajev, šolskih vrto in gostišč ter o organizaciji potujoče hortikulturne razstave v Novem mestu. Poudarili so, da bodo to uresničili le s skupnim delom vseh prizadetih družbeno-političnih in delovnih organizacij, zlasti če bosta sodelovala krajevna skupnost in Podjetje za stanovanjsko izgradnjo in urejanje naselij. Vsaka skupna akcija naj bi ne trajala le nekaj dni ali tednov, marveč vse leto.

V Žužemberku zamenjali komandirja

Občinska skupščina v Novem mestu je 23. aprila imenovala Jožeta Vranešiča za novega komandirja postaje milice v Žužemberku. Dose danj komandir Anton Kranjc je na tej seji razrešen komandirskih dolžnosti.

RIBIČI POZORI!

Vse ribiče RD Novo mesto obveščamo, da bo

DRUŽINSKO TEKMOVANJE v lovu rib s plovcem v nedeljo, 26. maja, v Škocjanu na Radulji.

Zbor tekmovalcev bo pri mostu v Škocjanu ob 6.30 uri.

Vabljeni člani in mladinci!

Prijave tekmovalcev sprejema pisarna RD v Novem mestu, Glavni trg 7, do sobote, 25. t.m., do 10 ure.

UPRAVNI ODBOR RD NOVO MESTO

RADIO IN TV SPREJEMNIKE
vam takoj in poceni popravi
RTV delavnica
TONE ROSTAN
Vrhavčeva 2, Novo mesto
tel. 21-053

Jutri praznujejo Dolenjske Toplice

Jutrišnji krajevni praznik bodo v Dolenjskih Toplicah počastili s skupno sejo sveta krajevne skupnosti in družbeno-političnih organizacij. Zvečer bo slavnostna akademija, na kateri bodo med drugim nastopili tudi pripadniki JLA iz Novega mesta.

Bo še za kanale

Za šentjernejski vodovod je krajevna skupnost že dala 60.000 din. Občani bodo morali prispevati še 70.000 din in opraviti vse izkope za glavni cevovod. Na gospodinjstvo pride 600 din prispevka in 50 ur prostovoljnega dela. Na seji krajevne skupnosti so se pogovarjali, da bi hitri z vodovodom uradili tudi šentjernejsko kanalizacijo. Predvidevajo, da bi kanalizacija veljala okoli 210.000 din. Zdaj še nič ne kaže, da bi ta denar lahko dobili.

36 župančičevih značk

Proč dnevi je ravnatelj mimopeške osnovne šole Franc Nahtigal razdelil 36 učencem župančičevih in 31-im cacibanovih bralnih značk. Učenci so resno tekmovali, knjige pa so si izposojali predvsem v šolski in ljudski knjižnici.

Novomeška kronika

PARKIRIŠČE PRI DOLENJSKI banki in traminoli v Trdinovi ulici so prejšnji teden asfaltirali. Dela je financirala občinska skupščina. Parkirišče bo velikega pomena predvsem za mesto na desni bregu Krke, saj bo poleg manj varilov na parkiranje osebnih avtomobilov na sami Trdinovi ulici.

1.300.000 DINARJEV (150 milijonov Sdin) se je do ponedeljka, 20. maja, nabralo v skladu za gradnjo nove novomeške šole.

O ASFALTIRANJU CESTE skozi Zabjo vas in ureditvi kanalizacije v Zabji vas in na Kodeljevem hribu so razpravljali občani na tokratnem sestanku. Govorili so tudi o prispevkih občanov pri ureditvi kanalizacije.

60 DO 80 STARIH DINARJEV velja vozovnica za lokalni avtobusni promet v Novem mestu od 12. maja. Od tega dne je treba za vozovnico proti Ljubljani odšteti 600 Sdin, kolikor stane vožnja z avtobusom podjetja GORJANCI.

O DELOVNEM PROGRAMU krajevne skupnosti in denarnem načrtu, ki predvideva prihodek nad 7 milijonov Sdin dohodkov in izdatkov, bo danes popoldne razpravljala svet krajevne skupnosti v sejni dvorani na rotovžu. Na seji bo svet reševal tudi prošnje za denarno pomoč.

PROMETNA ZRCALA na križiščih v Novem mestu in drugih krajih bo treba po izmenju komisije za vagojo in varnost prometa obnoviti ostroma znamenja. Komisija je predlagala, naj bi v prihodnje preganjali ostroma znamenja vse, ki parkirajo motorna in druga vozila pri spomeniki pred Rotovžem na Glavnem trgu.

OD 24. DO 29. MAJA bo društvo upokojencev zbiralo prijave za avtobusni izlet svojih članov po Sloveniji. Na izlet bo skupina odšla 3. junija ob 5. uri. Iz Novega mesta bo odšel avto-

Uspeh, vreden pozornosti

Kegljači »Pionirja« iz Novega mesta še vrsto let sodijo v vrh slovenskega kegljaškega športa. Kljub temu da imajo od vseh kvalitetnih ekip trenutno najslabše pogoje za delo, so letos zasledili 6 mesto, kar je velik uspeh. O delu in problemih v ekipi smo se pogovorili s trenerjem Robertom Romihom.

Kako komentirate osvojitve 6. mesta v republiki?
Odličen uspeh ekipe »Pionirja« je povečan dokaz, da imamo dobre igralce, kljub temu da priprave niso ravno najboljša. Odkrito povedano, takšno visoko uvrstitev so nekateri igralci napovedovali že pred tekmovaljem. Mistim, da je uspeh vreden pozornosti.

Kje je osnova za uspeh?
Vzrok je iskati v pozitivnosti vseh igralcev. Kljub velikim naporom so vsi zdržali do konca. Pri tem prednjačila Krušič in Mešlak.

Kakšni so nadaljnji načrti ekipe?

V glavnem moramo ekipo pomladiti, da bomo lahko držali korak z najboljšimi.

Kakšni so pogoji za nadaljnji razvoj kegljaškega športa?
Pogoji so zadovoljivi. Imamo dovolj igralcev in strokovnih kadrov, manjka pa urejenih in sodobnih kegljišč.

Kaj si želite?
Štiri-ali šeststotno kegljišče, da bi lahko nastopali tudi pred svojo publiko. Poleg tega bi lahko bili organizatorji kvalitetnih republičkih in avstrijskih tekmovalj. S tem bi se dvignila kvaliteta in rešil za motan tekmovalni sistem.

Kakšno je zanimanje za šport v občini?

Ogromno. Registriranih imamo nad 300 igralcev v klubih. Približno toliko, pa se jih ukvarja s tem športom rekreacijsko. Poleg Novega mesta so klubi še v Šentjerneju, Zuzemberku in Dol. Toplicah. Ta šport v glavnem združuje neposredne proizvajalce, kar je pozitivno in pohvale vredno.

Seminar za predsednike in kandidate

V soboto in nedeljo, 20. in 21. aprila, bo v Dolenjskih Toplicah seminar za predsednike mladinskih aktivov in mladince, ki kandidirajo za predsednike. Udeležilo se ga bo več kot 50 predstavnikov delavskih, šolskih in vaskih aktivistov. Na seminarju bodo poslušali več predavanj: o ZMS danes, o ZMS po VIII. kongresu, gospodarskem razvoju občine, ZMS in ZKS ter o gospodarski reformi. Po seminarju bo skupen pogovor o vprašanih mladinske organizacije.

ZVEZA KOMUNISTOV V TEŽAVAH? Programa ni mogoče izvesti brez denarja

Precejšen zastanek v članarini iz lanskega leta je bil vzrok za odločne sklepe novomeške konference ZK o pobiranju članarine in o tem, da morajo zaostankarji zaostalo članarino brezpogojno poravnati. Zdaj pa se je članarina spremenila v resno oviro za reorganizacijo: zaostankarji imajo tako slabo vest, da ne prihajajo na sestanke, organizacije pa ob 30, 40 ali 50% udeležbi ne morejo kaj prida narediti.

Razen lanskega dolga je začel rasti še letošnji. V

prvem četrtletju letos bi morale biti pobrane v novomeški občini (samo za I. četrtletje!) 245.000 din članarine, dejansko pa je bilo pobrane 44.767 din ali za nekaj več kot šestino. Občinskemu komiteju je od tega ostalo 21.299 din. Za osebne dohodke je porabil 16.947 din, za druge izdatke pa 453.000 din. Na komiteju je za sedem tisoč din neplačani računov. Kot vse kaže, program, ki ga je sprejela konferenca ZK ne bo mogel biti uresničen brez denarja. Denar pa se mora steči s članarino!

NOVO MESTO — Srečan je novomeška gimnazija s črnomeljci v košarki se je končalo z rezultatom 69:31 (23:11).

NOVO MESTO — Novomeški košarkarji so na gostovanju v Mostah zgubili tekmo z rezultatom 64:59.

NOVO MESTO — Na novomeški Lokl sta se v slabem vremenu pred približno 30 gledalci pomerili odbojkarški moštvi iz Novega mesta in Kroke. Novomeščani so zmagali z rezultatom 3:0, vendar sta bili moštvi izenačeni.

NOVO MESTO — Področno prvenstvo za mlajše mladince in mladinke in prvenstvo delavske mladine bo tu v petek, 24. maja, ob 18. uri na Zletnem stadionu. Razen mlajših mladincev in mladink naših sol bodo tekmovali tudi starejši ter mladina iz delovnih organizacij za prehodni pokal občinskega komiteja ZMS Novo mesto v počastitev dneva mladosti.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Šajc iz Jablana — Alojza, Marija Skarja iz Sentruperta — Marinka, Teruzija Legan iz Rebrji — Matilda, Hermina Kren iz Zuzemberka — Marjeta, Marija Muro iz Velikega Oreška — Slavka, Anica Plut iz Trnovca — Antona, Ivanka Lopatec iz Dobrave — Rudolfa, Jozica Retelj iz Cegalinca — Benato, Zofija Medle iz Šentjerneja — Janca, Paul Novinec iz Dolenjskih Toplic — Janesa, Jozeta Avpič iz Kota — Mojca, Marija Medvešek iz Krškega — Romana, Ana Rušelj iz Okroga — Anica, Fani Novak s Krke — Igorja, Darinka Simončič iz Šentjerneja — deklica, Vladimir Miljavec iz Zagreba — deklica, Ana Bartolj iz Dolnjih Lakovnic — deklica, Ana Šikonja iz Tribuč — deklica in Marija Bučar iz Vinje vasi — dečka.

O delu temeljne izobraževalne skupnosti

V torek, 21. maja, so na svoji 11. seji člani sveta za prosveto in kulturo občinske skupščine Novo mesto razpravljali o delu temeljne izobraževalne skupnosti Novo mesto in o predlogu delitve finančnih sredstev iz sklada temeljne izobraževalne skupnosti za leto 1968, govorili so tudi o stanju otroškega varstva v novomeški občini ob prehodu na deljen delovni čas, ki se postopoma uvaža v delovnih organizacijah. Del razprave je bil posvečen še akcijskemu programu komisije SR Slovenije za telesno kulturo v letu 1968 ter spomeniškiemu varstvu.

STONE KNEZ: IZ NOVOMEŠKE PRAVDAVNINE

10. nadaljevanje

Sila pomembna pa je dejstvo, da so bili vsi grobovi pokopani v krogu, bolj na obodu gomile, medtem ko je bila sredina gomile, po letošnjih najdbah sodeč, prazna. Enak način pokopavanja v gomili so pred leti odkrili tudi v veliki gomili v Stični, zato je upravičena domneva, da je bilo pokopavanje v krogih v večjih gomilah na Dolenjskem pravilo. V nekaj grobovih smo našli tudi sledove lesene krste. Pokojnim so dajali v grobove največ keramične posode, manj pa kovinskega orožja in okrasja. Orožje (sekire, sulice, nož) je želozno, medtem ko je okrasje narejeno iz bronu. Oblike keramičnih posod, bronasta pasna spona in čistoška fibula nam povedo, da je ta gomila iz najmlajše halštatske stopnje, to je iz stoletja pred našim štetjem. V letu 1968 bomo odkopali še ostalo polovico prve gomile. Tako se bodo že prihodnje leto vselili stanovaleci v stanovanjski stolpč S-1, ki je zgrajen točno na 2400 let stari gomili.

Po vseh teh imenitnih najdbah sodeč (nekatero med njimi so evropsko pomembne!), je bilo Novo mesto v halštatski dobi sredi prvega tisočletja pred našim štetjem zelo važno središče Ilirov s sedežem plemenskega kneza. Pomembnost je bilo enakovredno drugim velikim ilirskim središčem na Dolenjskem: v Smarjeti, Stični in na Magdalenski gori pri Šmarju. Halštatski knez in njegovi podaniki so prebivali za močno utrjenimi okoli gradišča na Marofu (morda nekaj časa tudi na Kapitlju?), svoje mrtve pa so pokopavali deloma na Marofu, večji del pa so jih prepešali na desni breg Krke in jih na oni strani pokopavali k skupnemu pokopališču v velike gomile. Vse kaže, da je Novo mesto sredi I. tisočletja pred n. št. doseglo svoj najvišji vzpon in pomen!

VDOR KELTOV NA DOLENJSKO

Bujnemu razvoju in ustvarjalnemu višku halštatske kulture na Dolenjskem sledi po 4. stoletju pred našim štetjem doba stagnacije in pokopnega usihanja. Vzrokov za to je več. Notranji vzrok je ta, da so se ustvarjali že izčrpani, zunanji vzrok pa — prodirajoči Kelti. Krdele bojeviti Keltov so jela za-

puščati svojo pradomovino v Franciji in Porenju in so v naglih sunih prodirala po vsej Evropi. V več zaporednih migracijskih valovih so se razselili tja do britanskih otokov na zahodu in do Egejskega morja na jugu ter prišli celo na obala Male Azije. Čeprav mogoča, vendar dobro oboroženi in hitro gibljivi koleniki, so postali strah in trepet staroselcev na Balkanu, v Podonavju in Italiji. V 3. stoletju, nekako okrog leta 250 pred našim štetjem, se utrdi na Dolenjskem keltsko plemo Tavrisikov, in sicer največ v okolici Mokronoga. Druga pomembna, toda mlajša središča keltskega življa na Dolenjskem pa so še: Valična vas, Dohrnit, Magdalenska gora, Novo mesto, Šmarjeta in Mithovo. Danes vemo, da pravih Kelto v naših krajih ni bilo veliko v primeri z gostonaseljenimi staroselci Iliri. Zato govorimo raje o latenski kulturi (po velikem najdišču keltskih izkopanih La Tène v Švicli) oziroma o latenskem obdobju, ki ga štejemo po srednjeevropski kronologiji od leta 400 pred našim štetjem do prihoda Rimljanov v naše kraje, kar velja za Dolenjsko okrog leta 35, pred n. št. Tu moram pripomniti, da v naših krajih ne poznamo keltskih najdb pred letom 300 pred n. št., ker v tem času še vedno traja pozna halštatska kultura.

Vpliv in pomen keltskega vdora za naše kraje je bil ogromen. Keltski so nasilno pretrgali in porušili celotno halštatsko-ilirsko strukturo, tako ekonomsko, kakor tudi politično in duhovno. S seboj so prinesli Keltski nov način življenja, ki je zraslo na čisto drugačnem tleh, nov jezik, nove oblike orožja in nov način bojevanja. Klasično orožje ilirskega vojaka so bile bojna sekira in sulice, keltski vojak pa je oborožen predvsem z dolgim ostrim mečem in težkim udarnim bojnim nožem. To novo, latensko kulturo so Keltski domorodni Iliri nedvomno vsilili, toda številnost staroselcev, pa tudi internost sta pripomogli, da se je nova kultura oplašala tudi s prvimi stare halštatske kulture. Posebej velja to za keramične oblike, saj so pri njih tudi v novem obdobju v veliki meri ohranili specifičnost lastnega kulturnega izročila. Tako je z medsebojnim vplivanjem dveh kultur nastala ilirsko-keltska kultura, ki se je ponekod ohranila še globoko v čas rimske okupacije.

Pred stanovanjsko sosesko »Nad mlint« smo lani avgusta in septembra načrtno odkopavali vzhodno polovico gomile I. Slika kaže gomilo med izkopavanjem, kjer bo stal stanovanjski stolpč S-1 soseske Znančevce nlive

LOVEC, lovška zadruga, NOVO MESTO, Cesta herojev 8

Prodajalna je dobro založena z vsemi vrstami lovskih in športnih pušk, vsem lovskim priborom, ribiško opremo in opremo za izletništvo. Obiščite nas!

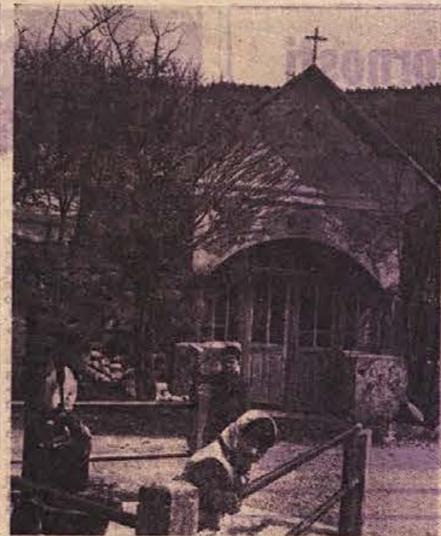
4000 din in
570 dolarjev

Alli so Marnovi z njive videli vlomilca, ki jim je odnesel denar in jo mahal v gozd?

V sredo, 15. maja jutraj, je odšel Stanislav Marn z Praproče pri Trebnju na družino na bližnjo njivo. Ko se je vrnil, je ugotovil, da je oropan. Nekdo je bil v njegovi hiši in odnesel več kot 400.000 dinov ter 570 dolarjev.

Ko je Marnova družina očista na njivo, je gospodar hišo razklenil, ključ pa dal na skrivno mesto v shrambi. Storilec je tedaj najbrž iz bližine opazoval, kam je Marn dal ključ, zato je bila njegova pot v hišo tem lažja. Ko je iz omare vzel denarnico, je vse lepo zapiral, zaklenil hišo in sprevlil ključ tja, kjer ga je dobil.

Marnovi so z njive opazili mostrega, ki je šel od njihove hiše proti gozdu. Takoj so posumili, da jih je morda iz okrađel. Ko so se vrnil domov, je bilo že prepozno: ključ so res našli na staremu mestu, tudi omara je bila zaprta, vendar pa v njej ni bilo več denarja.

«Porušena» kapelica v Koprivniku se kar trdno stoji. Tudi slikarje na stenah so dobro ohranjene. Res pa kapele niče ne vzdržuje (Foto: Primc)

RAZBURLJIVA NEDELJA V ZABUKOVJU PRI MIRNI

Vlomilec je čakal za dimnikom

Vaščani so prijeli in izročili pravici Stanka Kneza iz Strmca pri Litiji, ko je vlomil v hišo njihovega soseda Viktorja Gregoričiča

Zelo razburljive trenutke so imeli vaščani Zabukovja pri Mirni v nedeljo, 19. maja, ko so po daljšem iskanju odkrili in prijeli 31-letnega Stanka Kneza, starega

Amerikanca sta ukradla mater božjo

Ze avgusta lani sta jo odpeljala iz kapelice v Koprivniku v neki avstrijski muzej — Avstrijski (kočevarski) časopis je pisal, da sta našla Marjlo v neki porušeni slovenski kapelici opustošeno in golo — Kapela še trdno stoji, res pa ni

Sele pred kratkim se je razvedelo, da je iz stare kapelice v Koprivniku (občina Kočevje) v začetku avgusta lani izginil kip matere božje.

Ugotovljeno je tudi, da sta kip odpeljala ameriška družina John Harris in Ferdinand Stinifel, oboje iz ZDA, sicer pa nekdanja Kočevarja. Kipa sta menda predala nekemu avstrijskemu muzeju. Ko sta prišla v Koprivnik, sta obiskala Jožeta Šterbenca, ki živi stalno v Koprivniku, je pa tudi star Kočevar in ameriški državljan.

Šterbenec jima je pomnil malico, nato pa sta mu omela; da hosta odpeljala iz kapelice kip Marije in ga dala v neki avstrijski muzej. Šterbenec jima je dejal, da ga to nič ne briga, kar kip ni njegov.

Oba tujca sta nato v gostini pisaveva koprivčanom prišlo, potem pa zapeljala

avto do kapelice naložila na zadnji sedež mater božjo in odpeljala.

Šterbenec ju je povabil, naj gresta spet k njemu, da bodo se malo skupaj pill, vendar nista hotela. Dejala sta, da se jima mudi v Avstrijo.

Mesec dni kasneje, nam je povedal Šterbenec, pa je že pisalo v nekem časopisu, ki ga izdajalo baviš Kočevarji v Avstriji, da sta Stinifel in Harris našla v neki porušeni kapelici v Sloveniji Marijo, vso opustošeno in golo, ter jo odpeljala v neki avstrijski muzej.

MARIJO BODO POPRAVILI

Obiskali smo Koprivnik in vprašali nekatero Koprivničanko, kaj ve o kraji kipa matere božje.

Anton Bohas iz Koprivnika št. 5: »Videl sem neke slike u kapeli... a nisam ne video, ne slišal, da bi lo kaj odnesel... Zaradi mene neka i kapelico natovore na kamion...«

Nekdo drugi pa je dodal, da so odrasli Koprivničani le od daleč gledali, ko so kip nalagali čes, saj ni naša in mi nimamo nič pri tem.

Ko so kip našli, so bili okoli kapelice je otroci, med njimi tudi Braco Ugrešnik, učenec 3. razreda osnovne šole, ki je doživel krajo takole:

»Dva moška in Šterbeno so bili pri kapeli pa seveda se polno nas, mulcev. Ko sta kip nalagala je nekdo vzkliknil: »Glejte, ukradli so nam Marjolo Drugi pa ga je pomnil: »Samo popraviti jo peljajo.« Marija je bila pol metra velika, ves kip pa je bil se vrtel, ker je držala v dvignjeni roki angelca.

Beba Marjola je menila: »Ni prav da so jo odnesli. Če je bila že takole let tam v kapeli pa naj bi bila še naprej, saj ni nikomur nič hotela.

Z Jožetom Šterbencom smo se pogovarjali kar s pomnojo domačino, ki je bil za tolačca. Bojim pa se, da sva oba svojo nalogo bolj slabo opravila. V glavnem je Šterbenec povedal vse tako, kot smo zapisali v začetku. Ko sem ga vprašal, koliko

Trideset let je kahal jezo

V hiši Jožeta Šterbenca na Potovrtju je prišlo 22. avgusta lani do obratovanja, zaradi katerega se je moral Franc Pavlin, delavec iz Novega mesta, zagovarjati pred občinskim sodiščem.

Uvodnega avgustovega večera se je pri Šterbenjakovih zbrala družba. Večer je mirno potekal, ko pa se je spotoma, gredeč iz vinograda, oglasil tam še Ivan Štamfija, so se začeli pripraviti. Najprej zaradi kupčije, potem pa je Pavlin začel očitati Štamfiju, da je pred 30 leti kot otrok služil pri njegovi materi in da pri njih ni nič zaslužil. Bil je precej vinjen in razborit, zato je hotel Štamfija dvakrat udariti s steklenico, a so mu to drugi preprečili. Kar naenkrat pa je vanj zaludal kosarec. Priletel je Štamfiju v levo oko in mu ga hudo poškodoval. Moral je v bolnišnico, nato pa se na ljubljansko kliniko, kjer so ga operirali.

Na sodišču se je izkazalo, da je bil obtožene isti večer precej vinjen in da že dolga leta kuha jezo na Štamfija. Občinsko sodišče je zaradi prizadete telesne poškodbe obsodilo Franca Pavlina na 6 mesecev zapora, pogojno za dobo treh let.

Pri nakupu avtomobila

Po podalkih prodajnega vodstva General Motors vpraša oče navedno pri nakupu novega vozila: »Koliko bencina porabi avto?« Sin vpraša: »Koliko je njegova največja hitrost?« Mama vpraša: »Kakšne barve je prevleka sedežev?« in hči: »Ali ima vgrajen gramofon?« Sosedje pa: »Od kod le imajo ti ljudje denar?«

ZDAJE JANCARJEVA, je Mira z možem Tomažem in starešino KMEČKE OHCETI Tonetom Koževčarjem takole nasmejana in še malec vzemirjena prišla skozi gost spalni narodnih nož iz poročne dvorane na ljubljanskem magistratu. (Foto: M. Moškon)

JOZE SURLAJ JE REŠIL ŽIVLJENJE SODELAVKI NA ŠOLI

S stolom nad podivjanega napadalca

Nemir na Veliki Dolini se je polegel — Ljudje so si oddahnili, ker je Nikolčič končno za zapahi — Svoje nekdanjo ženo je poskušal umoriti v šoli, kjer ja zaposlena — Zdaj je že v zaporu

Učiteljica Helena Nikolčičeva z Velike Doline je spet doma. Pred dnevi se je vrnila iz breziške bolnišnice, kamor so jo pripeljali 6. maja. Ta dan bi bil zanjo skoraj usoden. Njen bivši mož Mihajlo jo je dvakrat zabodel z nožem. Bržkone bi jo bil tudi usmrtil, da mu tega ni preprečil učitelj Jože Surlaj, skromen in pogumen fant, ki pravi, da je storil samo svojo dolžnost.

Bilo je okrog enih popoldne v zbornici dolinske šole so bili le trije učitelji: Jože Surlaj, ki je čakal na avtobus proti Brežicam, Helena Nikolčič in Gena Dedivanovič. Povsem nepričakovano se je vprašel v prostoru hiši Helenini mož Mihajlo. Helelo je prošil za razgovor med štirimi očmi.

Odšla sta v ravnateljevo pisarno, kjer je hotel izsiliti od nie da bi se spet pobotala. Odgovorila mu je, da ne bo več živeti z njim. Ves divji jo je podri na tla in jo z nožem dvakrat zabodel.

Jože Surlaj je v zbornici zaslišal krike in se v trenutku pogal čez hodnik v ravnateljevo sobo. Pograbil je stol in dvakrat zamahnil po Nikolčiču. V nepačičev roki je tedaj opazil nož. Z odmljeno nogo razbitega stola je udaril Nikolčiču po roki in mi nsto izvil nož.

Tovarišica Dedivanovičeva je medtem stekla po ravnateljstvo in stanovanje. Nekoj je prišel na pomoč in skupaj z Surlajem sta odvlekla Nikolčiča iz postolja, ranjeno Heleno pa je rešili avtomobil odpeljal v bolnišnico. Rani na srečo nista bili nevarni.

Nikolčič je se isti dan prišel v bolnišnico. Izjavil je,

da bi Heleno rad obiskal, vendar ga niso pustili do nje. Napovedal se je za naslednje dopoldne, medtem pa so ga že priprili. Za poskus uboja mu bo sodilo okrogno sodišče v Novem mestu.

Med vaščani Nikolčič ni bil priljubljen. Veliko je popival. Tudi zaposlen ni bil. Lani je odšel v Francijo. Dejal je, da si bo tam poiskal delo. Zaradi nemogočega vedenja so ga kmalu poslali nazaj. Kljub temu, da sta bila z ženo pravno ločena, je imel pravico bivati v njenem stanovanju. Ravnatelj je bil lani zaradi tega skupaj z njo na sodišču v Brežicah. Povedali so mu, da bi ga lahko izsiliti le v primeru, če bi mu v razdalji 1,5 km prisrbeli vsakokredno stanovanje. To pa ni bilo mogoče. Tako je ostal v kraju in delal se naprej lezave družini in drugim ljudem.

Nikolčič je v zbornici zaslišal krike in se v trenutku pogal čez hodnik v ravnateljstvo. Izjavil je,

da bi Heleno rad obiskal, vendar ga niso pustili do nje. Napovedal se je za naslednje dopoldne, medtem pa so ga že priprili. Za poskus uboja mu bo sodilo okrogno sodišče v Novem mestu.

Med vaščani Nikolčič ni bil priljubljen. Veliko je popival. Tudi zaposlen ni bil. Lani je odšel v Francijo. Dejal je, da si bo tam poiskal delo. Zaradi nemogočega vedenja so ga kmalu poslali nazaj. Kljub temu, da sta bila z ženo pravno ločena, je imel pravico bivati v njenem stanovanju. Ravnatelj je bil lani zaradi tega skupaj z njo na sodišču v Brežicah. Povedali so mu, da bi ga lahko izsiliti le v primeru, če bi mu v razdalji 1,5 km prisrbeli vsakokredno stanovanje. To pa ni bilo mogoče. Tako je ostal v kraju in delal se naprej lezave družini in drugim ljudem.

Nikolčič je v zbornici zaslišal krike in se v trenutku pogal čez hodnik v ravnateljstvo. Izjavil je,

da bi Heleno rad obiskal, vendar ga niso pustili do nje. Napovedal se je za naslednje dopoldne, medtem pa so ga že priprili. Za poskus uboja mu bo sodilo okrogno sodišče v Novem mestu.

Med vaščani Nikolčič ni bil priljubljen. Veliko je popival. Tudi zaposlen ni bil. Lani je odšel v Francijo. Dejal je, da si bo tam poiskal delo. Zaradi nemogočega vedenja so ga kmalu poslali nazaj. Kljub temu, da sta bila z ženo pravno ločena, je imel pravico bivati v njenem stanovanju. Ravnatelj je bil lani zaradi tega skupaj z njo na sodišču v Brežicah. Povedali so mu, da bi ga lahko izsiliti le v primeru, če bi mu v razdalji 1,5 km prisrbeli vsakokredno stanovanje. To pa ni bilo mogoče. Tako je ostal v kraju in delal se naprej lezave družini in drugim ljudem.

Nikolčič je v zbornici zaslišal krike in se v trenutku pogal čez hodnik v ravnateljstvo. Izjavil je,

da bi Heleno rad obiskal, vendar ga niso pustili do nje. Napovedal se je za naslednje dopoldne, medtem pa so ga že priprili. Za poskus uboja mu bo sodilo okrogno sodišče v Novem mestu.

Med vaščani Nikolčič ni bil priljubljen. Veliko je popival. Tudi zaposlen ni bil. Lani je odšel v Francijo. Dejal je, da si bo tam poiskal delo. Zaradi nemogočega vedenja so ga kmalu poslali nazaj. Kljub temu, da sta bila z ženo pravno ločena, je imel pravico bivati v njenem stanovanju. Ravnatelj je bil lani zaradi tega skupaj z njo na sodišču v Brežicah. Povedali so mu, da bi ga lahko izsiliti le v primeru, če bi mu v razdalji 1,5 km prisrbeli vsakokredno stanovanje. To pa ni bilo mogoče. Tako je ostal v kraju in delal se naprej lezave družini in drugim ljudem.

JEROME K. JEROME

(4)

NESPAMETNO je ubogati nasvete

»Odprite in pogledjte!« je rekel z glasom čarovnika Odprl sem in pogledal, modrejši pa nisem postal.

»To je čaj!« je pojasnil. »O,« sem odgovoril, »jaz sem pa mislil, da je njuhanec.«

»Nu, če natančno vzamemo, pravzaprav ni čaj, marveč posebna vrsta čaja. Popijte čašico in nikoli več ne boste pili drugega čaja.«

Prav je povedal. Popil sem čašico in nisem imel več poželenja, da bi še kdaj pil čaj. Sploh nisem poželel nič drugega, kakor da bi šel v samotni kraj in umrl. Po enem tednu me je obiskal.

»Ali se še spominjate čaja, ki sem vam ga dal?«

»Kaj se ne bi,« sem odgovoril. »Tistega okusa se ne morem in ne morem iznebiti.«

»Vam je škodoval?« je vprašal.

»Videl sem, da se je zamislil.« »Tukrat ote prav povedal,« bil je njuhaneč, posebna vrsta, poslali so mi ga naravnost iz Indije.«

»Lepo ni bilo, že moram reči.«

»Neuma zamenjava po moji krivdi,« je nadaljeval, »gotovo sem zavojček zamenjal.«

»Nu, da bi človek se lahko zmoti, toda pri meni se ne boje nikoli več zamotiti.«

Vsi kaj radi dajemo nasvete. Nekdo mi je bilo v čast služiti nekemu staremu gospodu, cigar poklic je bil dajati pravne nasvete, in sicer res izvrstne nasvete. Kakor večina ljudi, ki poznajo pravo, je svoje pravdomstvo le malo splošnoval. Nekdo sem ga slišal, ko je rekel nekemu strastnemu pravdaču:

»Če bi me ustavil potepuh na cesti in bi od mene zahteval uro z verižico, bi se branil in mu je ne bi dal. Če bi oni rekel: »Jo pač nasilno vzamem,« bi mu, kakor sem star, rekel: »Le pridi in si jo vzemi, če moreš! Če pa bi on rekel: »Prav, te bom pa povabil pred sodišče in te primoral, da mi jo daš,« bi jo brž vzel iz zepa, mu jo stisnil v roko in ga prošil, naj se ne mudi več z menoj. Verjemite mi, da bi poceni opravil.«

Vsi vemo, kako napraviti puding. Ne trdimo, da ga znamo pripraviti. To nam nič mar. Nasa stvar je, da kritiziramo kuharico. Lastimo si pravico, da kritiziramo toliko reči, ki jih sami ne opravljamo. Vsi smo kritiki. Jaz sodim o tebi po svoji bravi, ti pa najbrž po svoje o meni. Nikar mi tega ne povej! Tega nečem vedeti. Opravljaj me za hrbtno, če mi je došil ljube. Če neke kratki sem predaval v dvorani, ki je tako zgrajena, da sem moral skozi ista vrata karer poslušati. In vsakokrat sem slišal, kako je nekdo prišel pri sosedu: »Pazite, je tik za vami.« Prišepetalec sem bil vsakokrat hvaležen.

V nekem bolniškem klubu sem nekdo pil kavo z nekimi romanopisci, širokopolemci, krepkim gospodom. Ne ki drugi član kluba je priselkel k nama in rekel prijatelju: »Pravkar sem prebral vašo zadnjo knjigo in vam bom odkrito povedal, kako sodim o nji.«

Romanopisec mi je gladko odbrusil: »Svarim vas: če to storite, vam razbijem glavo!«

Svoj prošni čas zapravimo rečidel s tem, da se med seboj zbadamo. Ko kakole bahavo hodimo naokrog z visoko dvignjenim nosom, je res prav čudež, da se ne zvrnemo lepega dne z naše male zemlje v vesolje.

Množice se rogajo razredom. Morala razredov je zoprna. Mar bi se razredi učili življenja pri posebnem odboru množic, kako lepo bi jim bilo! Mar bi razredi postavili svoje lastne koristi ob stran in se posvetili blaginji množice, pa bi bila množica z njimi dosti bolj zadovoljna.

Razredi preklanjajo množico. Mar bi množica ubogala nasvet, ki jim ga dajejo razredi! Ko bi le vsakdo varčeval s svojimi desetimi šilingi na teden! Ko bi le vsi bili abstinenti ali pa bi pili rdečo staričo, ki ne opaja! Ko bi le šla vsa dekleta v službo za deset funtov na leto in ne bi razmetavala svojega denarja za cvetlice in peresa; naj bi bili možaki voljni delati po štirinajet ur na dan in reči: »Bog blagoslovi gospoda in njegovo družino!« — in ko ne bi imeli tako visokih zahtev, bi teklo vse kakor po loju — za razrede.

»Novas žena zasmehuje staromodno. Kar pa je staromodnega, se zgraža nad novim.«

Mož kritizira ženo. Z ženami nismo nič kaj zadovoljni. Obravnavamo njih slabosti, dajemo jim najboljše nasvete. Ko bi se vendar angleške žene oblačile kakor Francozinje, ko bi govorile kakor Američanke in kuhale kakor Nemke! Ko bi le hotele biti žene takšne, kakršne hočemo imeti — pohlevne, delavne, dihovite in varčne, očarljive, prilagodljive in ne tako nezupljive! Koliko bolje bi bilo njim pa tudi nam! Tako zelo se trudimo, da bi jih poučili, pa nočejo ubogati. Namesto da bi sprejemale naše male nasvete, kritizirajo nas, može. Da, otroci se tako radi igrajo šolo. Za to igro le treba imeti samo prag, palčica in šest otrok. Toda prav s temi šestimi otroki je težava. Vsak otrok bi rad bil učitelj; vsak poskakuje in trdi, da je on na vrsti.

Zena bi torej rada vzela palico in posadila moža na prag. Rada bi mu povedala to in ono reč. Mož da nikakor ni tak, kakršen bi moral biti. Čas je že, da opusti vse svoje prirodne želje in nagibe. Če bo to storil, se bo z njim potrudila in iz njega napravila — nu... ne moža, pač pa nekaj dosti boljšega.

Ziveti bi na najboljšem vse svetov, če bi le vsakdo ubogal, kar mu nasvetujemo. Ali bi pač bil Jeruzalem tisto čisto mesto, o katerem nam poročajo, če na bi vsak meščan pometel pred svojimi pragom, marveč stopil na cesto in zgornjo predaval so higieni?

Mi pa kritiziramo celo stvarstvo. Svet je narobe, mi smo narobe. Mar bi bil On ubogal naš nasvet prvega izmed šestih dril!...

Valvasor o naših trgih in gradovih

KRASINEC

Kje grad teži in kakšno lego ima. Prijetno okolje. Lepa pristava za rejo živine. Pristava je bila nekajkrat požgana. Ribnik. Lipa. Velik golobnjak. Sedanji lastnik gradiča.

Gradič ali plemiško prebivališče Krassiniz (po Kranjsko Krasinica, po hrvaško Krasinić) leži na Srednjem Kranjskem ali v Slovenski marki, na lepem ravnem polju, med trgov in gradom Pobrežjem ter Metliko, in sicer miljo od Pobrežja, dve milj od Metlike, enako tudi od Crnomlja, ter dvanajst milj od Ljubljane.

Bližnji mali, a zelo ljubki in veselje vzbujajoči gozdček nudi gradu zeleno, za oko prijetno ozadje, nič manj pa tudi s svojo srebrnkasto vodo ne dela gradu prijetnega okolja reka Kolpa, ki teče nedaleč od njega. Tik ob gradiču stoji lepa zidana pristava za rejo živine, sezidana šele leta 1686, potem ko so jo malo prej ljudje zlasti Vlahi, iz hudočije še dvakrat zažgali. Ni se nam pač treba čuditi, če zagledamo v teh krajih od Turkov ali kake druge sodrge pod-

taknjenege petelina — v mislih imam podtaknjen ogenj, ki človeku vse njegovo spremeni v kup pepela. Med grajskim poslopjem in pristavo je majhen ribnik, ki naj bi povečal lepoto kraja in prispeval svoje za kuhinjo.

Da pa ne bi preskočili česa, kar dela ta kraj prijeten, naj še povemo, da raste sredi dvorišča lepa lipa, ki ga s svojo zeleno listnato krono krasi in mu daje senco.

Tu vidimo tudi velik in čeden golobnjak, ki z zrnjem vabi golobe iz gozda k sebi in jih nato pošilja na razen. Vse to je na novo zgradi danesnji lastnik in posestnik gospod Ivan Adam pl. Burgstall, ki je tudi sobe dvakrat zažgali. Ni se nam pač treba čuditi, če zagledamo v teh krajih od Turkov ali kake druge sodrge pod-

Ribe in piše Bobo Debeljak

Čim več članov bo, tem večja bo moč

V Krškem je bilo ustanovljeno Društvo zasebnih obrtnikov in gostincev — Na občnih zborih so razpravljali o vlogi in pomenu društva — Število članstva bo odločalo tudi o moči in delu društva

Društvo zasebnih obrtnikov in gostincev v Krškem združuje kar tri občine: Brežice, Sevnico in Krško. Doslej se je v članstvo v društvo 270 obrtnikov in gostincev, vendar pa je to še slaba polovica tistih, ki imajo obrtna dovoljenja. Kljub temu pa poskušajo v društvu reševati tiste težave, ki jih imajo vsi obrtniki pri nas. Je še vedno mnogo takih, ki se za članstvo v društvu ne zanimajo ali pa očitajo.

Pred kratkim so bili v vseh treh občinah občni zbori, ki so se jih udeležili predstavniki občinskih skupščin in člani društva. Na zborih so govorili o položaju in vlogi zasebnih obrtnikov in o povečanju njihovega dela ter o sporazumnih z občinami.

Pri nas je še vedno uko- renjeno mnenje, da je treba zasebno obrtništvo odpraviti. Pri tem pozabljamo, da so zasebni obrtniki v naši družbi še vedno potrebni in da jih je povsod le težko nadomestiti. Dolgoletnemu mišljenju se je pridružil tudi strah pred prehitrim bogatenjem zasebnih obrtnikov, izkoriščanjem delovne sile itd. Vse to neugodno vpliva na razvoj zasebnega obrtništva, saj po-

zabljamo, da pristojni organi nadzorujejo obrtnike in jih opozarjajo, kadar gre za nepravilnosti.

V zasebnem obrtništvu in gostinstvu še vedno marsikaj ni urejeno tako, kot bi moralo biti. Ponokod je še vedno neurejeno socialno zavarovanje zasebnih obrtnikov in gostincev, nepravilno pa je tudi ocenjevanje dohodninskega davka, ki se ocenjuje le po eni osebi.

Omejevanje delovne sile je v nekaterih strokah težko uveljaviti. V gradbeništvu je nemalokrat potrebno več delavcev, kot jih zasebni obrtnik sme imeti.

Cepprav smo pri nas vsa leta preganjali sušmarstvo, se je v zadnjem času tako močno razraslo, da primanjkuje kruha tudi zasebnim obrtnikom. Da bi zaščitili svoj zaslužek so obrtniki zahtevali, da je treba vse tiste, ki se ukvarjajo s sušmarstvom še posebno strogo nadzorovati.

Položaj vajencev se vsa zadnja leta ni spremenil. Medtem ko je na eni strani težko najti učna delovna mesta za vse tiste mlade ljudi, ki bi se želeli izučiti, je na drugi strani obrtnikom težko sprejeti nove vajence, saj je učenec skoraj polovico učne dobe v šoli. Ceprav

vsebujejo učni programi vajenskih šol tudi praktični pouk, se vajenci ne naučijo vsega, kar bi morali znati. Nov zakon o vajencih bo moral upoštevati tudi predlog o ukinitvi tega predmeta vse dotlej, dokler ne bodo šole dobro opremljene in urejene tako, da bo praktični pouk res tak, kakršen mora biti.

Upravni odbor Društva zasebnih obrtnikov in gostincev v Krškem bo moral reševati še marsikatero vprašanje. Prav zato je čudno, ker se je zadnjega občnega zbora udeležilo tako malo število obrtnikov in gostincev. Če bodo kdaj zahtevali od društva, naj zaščiti njihove pravice, se bodo morali zavedati, da prav številnost članov daje društvu pravo moč.

Alfred Železnik

Pod cesto nasproti internata tehniške srednje šole v Krškem so dijaki s prostovoljnimi delom uredili eno najlepših športnih igrišč v občini. Odprli ga bodo za dan mladosti. (Foto: J. Teppy)

MESTO FORME VIVE USMERJA TURIZEM V GRAD

Kdo bo prišel pod grajsko streho?

Za galerijo, za hotel, muzej in koncertno dvorano bo treba odšeti še veliko

Za obnavljanje kostanjeviškega gradu bo krška občina prispevala letos približno 120.000 dinarjev. Iz republiškega sklada za kulturo se najbrž tokrat ne bo nič nateklo, čeravno so sprva računali s 1.420.000 dinarji. To vsoto bodo v Ljubljani porabili za druge namene, izpolnitev dane obljube Krčanom pa se bo zavlekla v prihodnje leto.

Upravni odbor, ki vodi rekonstrukcijo gradu v Kostanjevici, je na seji 14. maja sprejel predračun za letos. Občinskih sredstev je premalo za to, kar želijo napraviti. Na vsak način bi radi dvignili zvonik do ostrejša in do zime zaprli cerkev — bodočo koncertno dvorano.

Na tej seji, ki jo nekateri udeleženci imenujejo zgodovinsko sejo, so tudi odločili, kaj vse naj bi bilo pod streho obnovljenega gradu. Silva in podjetja LABOD bo ostala tam, kjer je, in vinska klet prav tako.

Novi zahodni trakt in del

južnega trakta so namenili gostinstvu. V pritličju bi bili restavracijski prostori, v nadstropjih pa hotelske sobe. V vzhodni del bi slovenski tehniški muzej prenesel ekspozite iz kmetijstva, na jugu pa nameravajo urediti galerijske prostore.

Seveda bo minilo še precej let, preden bo grad tako

urejen. Novi gospodarji se bodo naseljevali v njem postopoma, kar bo odvisno od tega, koliko bomo imeli pod palcem.

Takšna je torej prihodnost mesta FORME VIVE. Ze letos bo Kostanjevico povezala s svetom asfaltna preproga namesto prašne ceste, ki je zdaj marsikateremu obiskovalcu pokvarila dober vtis o tem kraju.

Velika pomoč v hudi stiski

Hribovske vasi Mladje, Brezje, Planina, Ostere in Dolžče so bile že od prve polovice aprila brez vode. Ljudje ne pomnijo, da bi se kdaj prej v aprilu posušile vse kapnice in celo vsi izvirki. Iz največje stiske jih je rešila občinska skupščina iz Krškega, ki je že od 9. aprila dalje skrbela za dovoz vode v te oddaljene vasi. V sušnih dneh je voda pomenila ljudem vse.

Vaščani so hvalečni občinski skupščini iz Krškega in soterjem, ki so vozili vodo tudi zvečer, če podnevi niso utegnili.

Zaradi dolgotrajne in zgodnje suše so ozimna žita šla že v klasje, čeprav so le za ped visoka in imajo zato le majhen klas. Kmetje jih bodo morali pokositi.

J. S.

Še vedno s petrolejkami

Prebivalci dela Bučeroe, tri kilometre od Krškega oddaljene vasi, še nimajo elektrike. Čeprav so prizadeti že večkrat poskušali rešiti to vprašanje, so pristojni organi ostali le pri obljubah. Vaščani bi sami prispevali k stroškom za napeljevanje, pripravljani pa so tudi pomagati pri delu.

Težko jim je še toliko bolj, kadar vidijo, da po krških ulicah trošijo elektriko podnevi, bodisi kasno ob zori ali zgodaj zvečer. Izgovor, da se vsem ne da ustreči, v tem primeru ne bi bil umesten.

J. S.

Odziv, vreden pohvale

17. maja je bila za ožje območje Krškega organizirana krvodajalska akcija. Odziv je bil velik. Ekipe transfuzijskega zavoda iz Ljubljane je imela polne roke dela od šeste ure zjutraj tja do večera. Za tako uspešno akcijo zaslužijo pohvalo občinski odbor Rdečega križa, sindikalna podružnica tovarne papirja, občinska skupščina in postaja ljudske milice, od koder je bilo največ krvodajalcev.

Posebno prizadevni so bili pri zbiranju krvodajalcev v tovarni papirja, kjer so pozivali člane kolektiva tudi v internem glasilu. Vsi zaposleni so razen tega od sindikata prejeli osebno vabilo. Trud ni bil zaman: od 312 darovalcev jih je bilo polovico iz CELULOZE. V zahvalo so dobili vsi po en plačan prosti

dan, ki ga bodo izkoristili po želji.

Tudi zavod za transfuzijo krvi je bil z udeležbo zelo zadovoljen. Ponovna akcija bo v decembru.

Prisilna uprava

Občinska skupščina v Krškem je 17. maja sprejela sklep, da se v zavodu za komunalno dejavnost uvede prisilna uprava. Komisija, ki je preučevala namere v tej delovni organizaciji, je menila, da je to najboljša pot, če hočejo preprečiti škodo, ki bi ob sedanji neurejeni organizaciji dela lahko nastala.

Igralci iz Brežic so gostovali v Podbočju

Prosvetno društvo bratov Milavcev iz Brežic je prejšnjo nedeljo gostovalo v Podbočju s Finagarjevo dramo »Razvalina življenja«. Urh, Tona in Lenčka so svoje vloge zaigrali tako, da jih gledalci zlepa ne bodo pozabili. Topel aplavz je bil nagrada prizadevnim igralcem. Bil pa je tudi želja, da bi jih še kdaj obiskali, saj si Podbočani želijo kulturnih prirediteljev. Njihovo prosvetno društvo jih namreč že več kot pet let ni razveselilo...

J. S.

Plavalni miting

Na kopališču v Krškem bo 26. maja popoldne plavalni miting. Ob 15. uri je napovedan uradni start pionirjev, ob 17. uri pa nastop jugoslovanskih reprezentantov. Svoje udeležence bodo na otvoritev plavalne sezone na prostem poslali številni jugoslovanski klubi.

LADO TRAMPUŠ: DEJANJA SE NE UJEMAJO Z BESEDAMI

Izgube v papirni industriji naraščajo

Od reformnih načel ne bi smeli odstopati. CELULOZA v Krškem bo popravila poslovne uspehe z neprekinjenim obratovanjem ob nedeljah in praznikih. Zmanjšala bo proizvodnjo manj rentabilnih izdelkov. V papirni in celulozni industriji se bo treba v Jugoslaviji omejiti le na tiste investicije, ki zares kaj obetajo.

Tako se je lani v primerjavi z letom 1966 delež družbe povečal za 1.220.000 dinarjev, delež celuloze pa zmanjšal za 1.340.000 dinarjev. To pomeni, da praksa zanika izrečene besede. Pri takšni politiki, ko ugotavljamo poslabšanje deleža gospodar-

skih organizacij v delitvi z družbo, je nemoralno govoriti, da so gospodarske organizacije dolžne same skrbeti za enostavno in razširjeno reprodukcijo. To je odstopanje od reformnih načel.

Na zmanjšanje rezultatov

vpliva tudi povečanje izvoza. V minulem letu je tovarna v Krškem izvozila za 2.275.000 dolarjev celuloze in papirja. Izvoz želimo še povečati, čeravno se dohodek manjša. To velja predvsem za izvoz na področja s trdno valuto.

ZAKAJ SE VEDNO NADZOR NAD ČENAMI?

Zelo nelogična in nerazumljiva so stališča zvezne administracije glede politike cen, ki so v celulozni industriji še vedno pod nadzorom. Ugotavljamo, da so

sproščene cene osnovne surovine za proizvodnjo celuloze, t. j. celulozni les, in da so sproščeni tudi izdelki iz papirja. Uvoz celuloze je prost, celo v okviru kontingenta ni obremenjen s carino, liberaliziran pa je tudi uvoz papirja.

Pri takšnem stanju se, upoštevajoč vedno večje zaloge papirja, sprašujemo, če ne gre tu za opravičevanje delovnih mest v zvezni administraciji.

Letos želimo izboljšati poslovne uspehe. Rešitev mora

mo iskati predvsem v povečanju blagovne proizvodnje. Zaradi tega je že s sprejetim planom proizvodnje predvideno neprekinjeno obratovanje le ob nedeljah, temveč tudi ob vseh državnih in narodnih praznikih. S tem se bo proizvodnja povečala za 30.000 ton, zmanjšali pa se bodo tudi visoki stroški ponovnega zagona tovarne.

Za povečanje dohodka zmanjšujemo proizvodnjo manj rentabilnih izdelkov na račun rentabilnejših. Po programu za leto 1968 predvidujemo, da bomo kljub porastu izvoza ustvarili za okoli 167.000.000 dinarjev celotnega dohodka in močno povečali sklade ob sedemdesetletnem povečanju osebnih dohodkov.

Sprevod mladosti

V sprevodu mladine v počastitev dneva mladosti pričakujejo 25. maja v Krškem blizu 2.000 udeležencev. Sprevod bo kmalot s Hočevarjevega trga skozi mesto in se ustavil na novem stadionu pri internatu. Svečani otvoritvi športnega igrišča bodo sledili nastopi in tekmovalna športnikov.

Bogata glasbena žetev

Učenci glasbene šole v Krškem so imeli 14. maja dva javna nastopa. Opoldne je bil koncert za osnovno šolo, zvečer pa za odraslo občinstvo. Sodeloval je tudi zbor cicibanov, ki ga vodi predmetni učitelj Marjan Požun. Nastopilo je 18 učenec. Predstavili so se s skladbami na klavirju, violini in drugih instrumentih. Dva sta nastopila kot solo pevca.

Dvorana je bila obkrajat polna. Solarji in drugi poslušalci so z velikim zadovoljstvom sledili programu. Napredek je iz leta v leto večji. Sedanjí kolektiv dela na šoli 10 let in mesto mu izreka vse priznanje.

KS tudi na Zdolah

Območja krajevnih skupnosti v krški občini se ujemaajo z območji krajevnih uradov. Do zdaj je skupščina dala soglasje k ustanovitvi krajevnih skupnosti v Brestanici, v Kostanjevici, v Krškem, v Podbočju, na Raki, v Leskovcu, na Senovem in na Velikem Trnu. Zadnji so jo ustanovili volivci na Zdolah. Ta bo obsegala Kostanjek, Anovec, Pieterje, Ravne in Zdole. Kostanjevici sicer spada k Brestanici, vendar so se vaščani izrekli za krajevno skupnost na Zdolah.

KRŠKE NOVICE

■ VENCI OB SPOMENIKU DJURA SALAJA. Spominiscim svčanostim ob desetletnici smrti velikega borca za delavske pravice, sindikalnega voditelja in revolucionarja Djura Salaja, ki so bile v teh dneh po vsej Jugoslaviji, so se pridružil tudi delavci tovarne papirja »DJURO SALAJ« v Krškem.

Program svečane komemoracije se je pričel s sejo delavskega sveta, nato pa so ob starih koranicah gozda na pihala položili vence k pokojnikovega spomeniku.

■ CVETJE V JESENI VEMAR NA ODRU. V tej rubriki smo že pisali, da je imelo prosvetno društvo Svoboda velike težave zaradi pomanjkanja igralcev za dramatisirano Tavčarjevo delo »Cvetje v jeseni«. Vse kaže, da je prizadevanje kulturno-prosvetnim delavcem le uspelo dobiti dovolj ljudi za prevzem vloge. Z iskanjem igralcev so porabili skoraj več časa kot s pripravami in študijem.

Kljub težavam so se krškemu občinstvu predstavili v dobri luči. Priporočljivo bi bilo, da bi s tem

delom nastopili še po drugih krajih, saj ta vrsta prosvetne dejavnosti izsrekuje nazadnje. Tako bo igralna ekipa tudi nagajena za svoja prizadevanja.

■ KAKOVOST PAPIRJA BODO IZBOLJŠALI. Jugoslovanske tiškarnice, ki jih tovarna papirja v Krškem salaja v svojih izdelkih, vedno bolj povprašujejo po kvalitetnejšem papirju. Zato bodo letos v tovarni predelali osiroma vgradili tako imenovani superkalender, s katerim bodo dosegli večjo gladkost in s očel prijeten blek papirja.

■ TUDI V POVRATNE SREČANJU USPEŠNEJŠI. Na kopališču ZADRUVNIKA v Brezicah je bilo 18. maja povratno srečanje krškiških ekip občinskega sindikalnega sveta Brežice in ekipe CELULOZE iz Krškega. Tekmovanje je bilo vseskozi napeto, potekalo pa je v pravem športnem duhu. V finalu je bila CELULOZA nekoliko boljša in je zmagala s 4:1:4:2.

Pri domačih sta najbolje kopljala Nagode in Gerčević, pri CELULOZI pa Marki in Pavliš.

Vloženo več, kot je bila vredna vsa tovarna

Po poteku obnovitvenih del je mogoče trditi, da bo sevniška Kopitarna rekonstruirana do predvidenega roka — občinskega praznika. Kako velikega pomena je rekonstrukcija za to podjetje, pove že to, da bo za njo vložena več denarja, kot je bila prej vredna vsa Kopitarna z zemljiščem vred. Ko bo modernizirana, bo dosegla še večjo ekonomičnost poslovanja in bo lahko konkurirala drugim takim podjetjem v svetu. Tako zagotavlja vodstvo Kopitarne, Z rekonstrukcijo Kopitarne ne bo pridobila novih delovnih mest.

Ovira je slaba opremljenost

Odkar je bilo sevniško Kovinsko podjetje prisiljeno prevzeti v delo tudi večje konstrukcije, mu vse bolj zmanjkuje prostora že tudi na prostem. Razen tega obratu primanjkuje primerne strojne opreme, s katero bi bil sposoben izdelati tudi bolj zahtevne izdelke. Vodstvo podjetja je poskušalo navezati tesnejše poslovne odnose z nekaterimi znanimi tovarnami v Mariboru, vendar se je izkazalo, da ta podjetja iščejo bolj zahtevne izdelke, kot jih je Kovinsko podjetje sposobno narediti. Sevniški kovinarji so imeli lani okoli 13 milijonov starih dinarjev skladov, vendar je to še vedno premalo za modernizacijo, ki je nujno potrebna.

Svečan sprejem štáfete v Sevnici

Mladina sevniške občine je v soboto, 18. maja, ob pol dveh popoldne v Kladju pri Blanci sprejela Titovo štafeto iz rok mladine sosednje občine. Pred osnovno šolo v Sevnici je bil svečan sprejem, na katerem je bil tudi krajski kulturni program. Objavili smo že tudi program drugih prireditelj, ki jih bo mladinska organizacija organizirala v mesecu mladosti.

Tov. Libnik o socialnem zavarovanju

Za jutri, 24. maja, je določeno, da bo obiskal Sevnico svezni poslanec Alojz Libnik in imel v gasilskem domu razgovor s predstavniki občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij o novih predpisih o socialnem zavarovanju.

SEVNIŠKI PABERKI

SLABE AVTOBUSNE ZVEZE. Mnogi ljudje, ki se vozijo z elektrificirano železnico od Ljubljane proti Sevnici, se pritožujejo nad močnim tresenjem, ki je vse prej kot udobna vožnja. Pravijo, da se bodo raje vozili z avtobusi, toda kaj, ko ima Sevnica tako slabe avtobusne zveze.

KOLMANOVA MATI PRI ŠTOVICKU. V nedeljo, 19. maja, je na domu obiskala kiparja in medaljerja Vladimira Štoviška mati narodnega heroja Kolmana — Maroka ter si ogledala osnutek doprsnega kipa, ki ga bodo 4. julija odkrili pri spomeniku NOB v Sevnici.

ZAKAJ TAK ODNOS LJUDI? Lastnik zemljišča ob Mirni, kjer se kopijejo sevniški kopalci, tov. Radenšek, se je prišel pritožiti na občino, da se kopalci neprimerno obnašajo, nagažajo in očitajo okolico, ki jo je upravičen dobivati za uničeno travo. Ker se bliža čas kopanja, bo posredovala občina, krajevna skupnost pa naj izplača lansko odškodnino.

ZA VŠE NE BO V OBČINI DELOVNIH MEST

Kaj in kje smo v primerjavi s stanjem v prejšnjih letih

V številkah izraženi gospodarski in družbeni tokovi v naši občini

Na zadnjem gospodarskem posvetu so bili prikazani nekateri podatki o sedanjem gospodarskem stanju v primerjavi z bližnjo preteklostjo. Ker so številke sveže in zanimive, jih posredujemo tudi širši javnosti.

Sevniška občina šteje zdaj 18.747 prebivalcev, kar je 400 več kot pred štirimi leti. Med njimi je precej več žensk kot moških. 7296 je kmečkih prebivalcev; to pa pomeni, da je kmetijstvo ena najvažnejših gospodarskih vej. To moralo upoštevati vsi gospodarski in družbeni ukrepi.

Narodni dohodek je okoli 4200 novih dinarjev na pre-

bivalca; če upoštevamo samo kmečko prebivalstvo, pa ne dosega niti tri tisočake. Velike razlike so očitne, zmanjša jih lahko samo povečanje dohodka v kmetijstvu, k temu pa vodijo specializacija, gojitev donosnejših kultur, načrtna obnova sadovnjakov in vinogradov.

V družbenem sektorju je trenutno zaposlenih 3108 ljudi, od tega v družbenih službah 375. Od celotnega števila zaposlenih je 47 odstotkov žensk, to pa kaže tudi na pomanjkanje moških delovnih mest. V občini se vozi na delo okoli 1000 ljudi, iz občine pa okoli 600. Po mnenju predsedstva občinske skupščine se je nujno tesneje povezati s sosednjimi območji, ker v domači občini ne bo zaposlitve za vse.

Delovna storilnost se je v industriji lani povečala za 15,8 odstotka, kar je dvakrat toliko kot v celotni Sloveniji. To je eden najbolj spodbudnih gospodarskih dosežkov lanskega leta in kaže na uspešno rast gospodarstva. V lanskem letu je bilo vloženi 7,8 milijona novih dinarjev v investicije, kar je dvakrat toliko kot predlanskim, skladi pa so do-

segli 15 milijonov novih dinarjev.

Med posameznimi podjetji so seveda velike razlike. Prej ali slej je najboljša konfekcija L'sca, katere vodstvo pa se boji hitrega menjavanja zunanjetrgovinskega režima, ki lahko čez noč spremeni sedanje stanje.

Kljub v celoti ugodnim gospodarskim podatkom pa čaka občinsko skupščino veliko skrbi za družbene službe. Stanje v šolstvu je znano, rešitev pa terjata tudi zdravstvo in otroško varstvo. Glavne prihodnje naloge bodo zato: gradnja zdravstvenega doma v Sevnici, gradnja šole na Telcah, gradnja telovadnice (ki bo hkrati dvorana za kulturne prireditve) v Sentjanžu, v sodelovanju z delovnimi organizacijami pa bi zgradili varstveno ustanovo ali pa bi dosedanji zdravstveni dom uporabili za te namene.

Posvojenka Marica Lipar se uči ravnanja s to hvalečno napravo. (Foto: Legan)

M. L.

POT K SPECIALIZACIJI KMEČKIH DOMACIJ

„Vse drugo bi dala prej od hiše“

trdi lastnica prvega zasebnega molznega stroja v sevniški občini

»Natanko isto trdijo lastnice pralnega stroja. Tu di tisto ni slaba stvar,« sem oporekal Jožefi Mirti iz Loga pri Sevnici. »Pralni stroj? Kmetija potrebuje najprej kmetijske stroje in orodje, šele zatem pride drugo na vrsto. Mislim, da poznate kmečko delo; ne bi bilo slabo, ko bi ga vsakdo!« je približala.

Res nismo pregledali vse občine, toda Mitrova domačija v Logu ima po vsej verjetnosti prvi molzni stroj. Pri hiši je malo delovnih rok, zemlje pa 30 hektarjev. Gospodar Jože Mirt je že lani kupil traktor Steyer 66, ki je zelo primeren za večje kmetije (da o ceni tokrat molčimo).

Kdor je že moral pred majtrkom pomolsti štiri, pet ali več krav, bo rad priznal, da je molža eno najtežjih kmečkih opravil. Gorje, če so razen tega krave še »irides«, tako kot so Mitrove.

Jože se je na zadnjem sej-

mu kmetijskih in drugih strojev v Ljubljani odločil in kupil stroj znamke Alva Laval, ki je primeren za molžo do 12 krav. Stane 4000 novih dinarjev, na sejmju pa so mu dali tudi malo popusta.

»Pa znate ravnanje s strojem, ki zahteva natančno in usposobljeno človeka,« sem nezaupljivo vprašal.

»Mož je nekdanj obiskoval kmetijsko šolo v Mariboru. Delamo tako, kot zahteva postopek, in zelo smo zadovoljni, da nam toliko zaleže. Zdj imamo štiri krave, kmalu pa bomo priridel še dve. Prodamo 26 litrov mleka na dan, od tega 10 litrov v Mizarsko zadruho, kjer ga uporabljajo pri poliranju. Veste, mleko je res dobro,« je odvrnila Jožefa.

Mitrovi bodo v prihodnje sejali več detelje, da bodo lahko redili več krav. Tudi stroj jih priganja k temu, saj zdaj še ni dovolj izkoriščen. To je pot k preusmeritvi kmetije; čeprav počasna, toda zanesljiva.

Se in še sva klopčevala z gospodinjjo. Vmes je nekaj-

krat opozorila, da so za traktor in molzni stroj še veliko dolžni, in nisem je mogel potolažiti s tem, da se davki plačujejo od katastrofskega dohodka in da tudi zdravstvenega zavarovanja ne zanima nič drugega.

Ljudje imajo za seboj pač soto življenja.

M. LEGAN

Pridružitve k Tehnogradnjam

Sevniško komunalno obrtno podjetje je sžoznalo, da je v sedanjem času težko slediti novostim v opekarski proizvodnji, če podjetje nima denarja za modernizacijo. Zato se je sklenilo pridružiti mariborskemu podjetju Tehnogradnje, ki namerava izkoristiti tudi boštanjske hleve v proizvodne namene.

Ko so na zadnjem posvetu gospodarstvenikov v Sevnici govorili o integracijah v gospodarstvu, so menili, naj bi obrat ne iskali partnerja le takrat, kadar gre slabo, marveč tudi takrat, ko še vse lepo kaže, pa bi bila v združenem podjetju lahko še boljše.

Za letos je les zagotovljen

Pred kratkim je Jugotania spet začel redno obratovati. Vodja obrata Franci Avsec je izjavil, da se je posrečilo zagotoviti dovolj lesa za neprekinjeno proizvodnjo v letošnjem letu. Ena glavnih prihodnjih nalog pa ostane še vedno iskanje možnosti za oplemenitenje ostanka — izluženega lesa na kraju sa-mem.

Inž. Novak delegat za kongres sindikatov

Sevniški občinski sindikalni svet je imel v ponedeljek plenarno sejo, na kateri je obravnaval delovanje sindikalnih organizacij in njihove naloge v sedanjem času. Uvodna razmiselnja je pripravil predsednik občinskega sindikalnega sveta Viktor Auer. Sindikalni svet je obravnaval tudi predlog, naj bi ga na junijskem kongresu v Beogradu zastopal inž. Martin Novak iz Kopitarne.

NOVICE IZ LOKE

PRIPRAVE ZA PEVSKO REVILJO. Moški očetj PD Primož Trubar iz Loke se marljivo pripravljajo na medobčinsko reviljo pevskih zborov, ki bo 25. maja v Brezicah. Med drugimi bodo zapeli tudi pesem »Mojceja«.

PROSLAVA DNEVA RDEČEGA KRIŽA. Krajevna organizacija RK je v petek, 17. maja, priredila v gasilskem domu proslavo dneva mednarodnega Rdečega križa. Razen recitatorjev je bil na sporedu tudi govor o organizaciji RK, zatem pa je imela Marija Jelerjeva iz Sevnice zanimivo zdravstveno predavanje o prvi pomoči.

Pomoč ima več virov

Krajevnim skupnostim je denar razdeljen, možnosti občine pa so za letos izčrpane

V ponedeljek, 20. maja, je imel predsednik ObS Franc Molan posvetovanje s predsedniki krajevnih skupnosti ter jim razložil načrt o delitvi občinske pomoči. Krajevne skupnosti bodo letos dobile občutno več denarja, vendar le-ta prihaja iz različnih virov in skupaj presega 30 milijonov starih dinarjev.

Iz občinskega proračuna bodo KS dobile skoraj 50.000 novih dinarjev, od tega pa: KS Boštanj 5030, KS Blanca 3200, Dučka 1870, Krmelj 1800, Loka 3860, Primož 1030, Sevnica 15.450, Studenec 2690, Tržišče 5670, Zabukovje 3400 in Sentjanž blizu 5000 dinarjev.

To je samo del pomoči. V

občinskem proračunu je zagotovljeno namensko za gradnjo vodovodov še 30.000 novih dinarjev, ki jih bodo dobili naslednji kraji: Studenec 4000 din, Loka 7000, Ledina 1500, Impolje 2000, Zabukovje 4000, Lipoglav 1000, Osrednek pri Sentjanžu 1000, za studenski vodovod pa bo občinska uprava prispevala še 3000 dinarjev.

Iz občinskega cestnega sklada bodo dobili mnogi kraji pomoč za popravilo ali gradnjo vaških cest in poti. Tako bo na primer za cesto Konjsko-Laze krajevna skupnost dobila še 3000 dinarjev, Zavratac-Rovišče 1000 din, vrsta krajev pa bo dobila pomoč po 500 dinarjev.

Predsedstvo občinske skupščine poudarja, da so s tem možnosti občine izčrpane in da za kaj več letos ni denarja.

Gradec: še letos vodovod?

Vas Gradec pri Sentjanžu šteje le 5 domačij, vendar to ljudi ni ustrašilo, da se ne bi sami lotili gradnje vodovoda iz bližnjega izvira. Po predračunu bo vrednost dela čez milijon starih dinarjev. Načrte bo priskrbel Socialistična zveza, vse drugo pa bodo naredili ali plačali vaščani sami.

Sobotne krvodajalske akcije v Sevnici se je udeležilo 220 krvodajalcev, ki so skupno darovali čez 55 litrov krvi. To je bilo doslej največ in je preseglo pričakovanja organizatorjev. Posebno priznanje zasluži organizacija RK z Bučke, ki je zbrala čez 40 prostovoljcev. Občinski odbor RK se darovalcem javno zahvaljuje. Na sliki so krvodajalci z Bučke. (Foto: Franc Pavkovič)

Vendarle ne tako slabo

Za šolstvo je namenjeno 3,54 milijona din, 12 odst. več kot lani - Učitelji vsaj 6 odst. večje prejemke, šolski otroci boljši prevoz

16. maja se je v Trebnjem sestala skupščina temeljne izobraževalne skupnosti, ki je obravnavala financiranje šolstva v trebanjski občini. Zasedanja sta se udeležila tudi predstavnik republiške izobraževalne skupnosti Ludvik Zajc in poslanec Marjan Jenko.

Predragun kaže, da bo za šolstvo v občini letos namenjeno 3,54 milijona novih dinarjev, kar je 12 odst. več, kot je bila lanska poraba. Občinska skupščina je k temu prispevala 1,21 milijona, to je toliko, kot je bila po znanih merilih tudi dolžna.

Od skupnega zneska bo šolstvo za osnovno šolstvo 2,99 milijona din, za šolstvo druge stopnje 204.000 din (vendar ta znesek še ni dokončno utrjen), za posebno šolstvo 35.000 din, za dejavnost delavske univerze 30.000 (tani 10.000 din), za prevoze otrok 140.000 din, za stipendiranje pa 5.000 din.

Na vprašanje, koliko lahko prosvetni delavci pričakujejo za svoje osebne dohodke, nam je načelnik za družbene službe Janez Zajc odgovoril, da bo mogoče prejemke povečati za najmanj 6 odstotkov, kljub temu pa bo za materialne izdatke šol še vedno zagotovljeno nekaj več denarja kot lani. Seveda so te stvari v pristožnosti osnovnih šol in ni mogoče natančno predvideti povečanja.

Kot veselo novico za otroke in druge občane, ki se vozijo s sedanjim šolskim avtobusom, lahko sporočimo, da je za letos predvideno več denarja za prevoz in bodo lahko zagotovili udobnejši prevoz z večjim avtobusom.

Za pa je potrebno povedati tudi, da letos v občini še ne bo mogoče organizirati posebnih oddelkov za duševno manj razvite otroke, čeprav že nekaj časa pristojni ugotavljajo, da so potrebni.

M. L.

Knežja vas: »Iz prispevka tudi za našo šolo«

Na zadnjem sestanku vodstva krajevne organizacije SZDL so se ljudje strinjali s podaljšanjem krajevnega samoprispevka za šolstvo s pogojem, da s samoprispevkom zbrani denar na območju krajevne organizacije porabijo za popravila in vzdrževanje ter učila na šoli v Knežji vasi. Ob tem so opozorili na slabo vzdrževanje stavbe, ker zanjo primanjkuje denarja.

V četrtek, 16. maja, se je na zloglasnem odseku na avtomobilski cesti pri Jezeru spet zgodila nesreča le nekaj desetnih metrov od znaka, ki opozarja na zmanjšanje hitrosti. Zagrebčanka ga ni upoštevala, zavila na bankino, nato pa hitro na levo; pri tem se je »škoda« prevrnila in obstala na strehi. Na srečo sta bila voznica in sopotnik nepoškodovana. Kaj bi bilo, ko bi v tistem hipu naproti pripeljal kak drug avtomobil? (Foto: Legan)

TRETJA SEJA OBČINSKE KONFERENCE ZK: O IDEJNOSTI POUKA

Nič manj kot znanje je potrebno

Čas je že bolj upoštevati mnenje praktikov o učnem programu

18. maja je bila v Trebnjem 3. seja občinske konference Zveze komunistov, ki je bila posvečena idejnosti pouka na osnovnih šolah. Podlaga za razpravo je bila nedavna anketa med prosvetnimi delavci in razgovori z ravnatelji ter kolektivi osnovnih šol. V kratkem povzemamo glavne misli, ki so jih na seji prispevali udeleženci razprave: Slavko Kržan, Stane Hribar, Ciril Bukovec, Ciril Pevec, Janez Gartner, Janez Solmajer, Vladimir Silvester, Marjan Zantičič, Slavko Nemanic, Anton Komar, Roman Ogrin, Bojan Brezovar idr.

Premalo načrtna skrb za idejnost pouka v osnovnih šolah je pripeljala do tega, da skoraj povsod ugotavljajo premajhno idejnost pri poučevanju in vzgoji mladega človeka. Varokov je še več: od premajhnega znanja, pomanjkanja časa in navdušenja, do okolja, v katerem otroci in šolarji dorasčajo.

Na seji so mnogi ugotavljali, da je treba že zgodaj spromenjati razvoj otrokove osebnosti, na tej osnovi pa izbrati kandidate za učiteljski poklic, ki je bolj težak in odgovoren, kot mnogi mislijo. Tesno je treba sodelovati z mladinsko organizacijo, ki ima zdaj premalo idejnega vpliva, kot je dejal Janez Gartner. Krajevne organizacije morajo s šolo bolj sodelovati, je poudaril Bojan Brezovar, ravnatelj iz Sentrupertarja.

Po mnenju Vladimira Silvestra obravnavamo idejnost kot nekaj neoprijemljivega, in kar je v nasprotju s razmerju s količino snovi v učnem programu. Opozoril je tudi na to, da ima šola učence samo določen čas in da ni zgolj ona odgovorna zanj. Zato se ponuja rešitev: več sodelovanja s starši in okoljem.

Roman Ogrin, sekretar občinskega komiteja ZK, je v daljši in zanimivi razpravi poudarjal, da pri nas v šolah vajamo preveč enostransko, češ da naj bi o religiji učili le duhovniki. Učenci so željni znanstveno utemeljenih primerjav tudi iz sedanjega obdobja človeške zgodovine.

Konferenca je sklenila zahtevati od pristojnih republiških organov, naj pri sestavljanju učnega programa bolj upoštevajo mnenje prosvetnih delavcev-praktikov. Skrajni čas je, da prenehajo kritike, da je sedanji program preobsežen in premalo življenjski. Konferenca je osvojila tudi sklepe zadnje seje konference Socialistične zveze, ki je obravnavala šolstvo in njegove materialne težave.

M. L.

Stroške za vodo bo plačala občina

Mnogi ljudje v trebanjski občini ugibljejo, če bo treba plačati stroške prevoza vode zaradi letošnje spomladanske suše. Zdaj je že znano, da je ta prevoz skupno stal 9640 dinarjev (novih); pomagati pa je, da je 32 vasi prešlevo najhujše pomanjkanje vode. Prepeljalo je bilo 400.000 l vode.

Na občini so sklenili, da teh stroškov ne bo treba plačati, saj jih bodo poravnali iz rezervnega sklada občinske skupščine; danes pa bo to potrdila tudi občinska skupščina. Ob tem je treba pripomniti, da je suša dobra kukušnja za naprej, saj se je potrebno nanjo pripraviti s dovolj velikimi vodnjaki ter skrbno urejenim zbiranjem deževnice.

Danes o ceni kruha

Oba zbora trebanjske občinske skupščine se bosta danes zbrala na skupščinski seji, ki bo odločala o nekaterih važnih zadevah: višjih cenah za kruh, cenah sladkorja, mleka in olja, razdelitvi denarja krajevnim skupnostim, kategorizaciji cest IV. reda, razvoju obrtništva, premijah za kravje mleko, razvoju in sedanjem stanju v Gradbeno operskem podjetju na Mirni itd. Odbornikom bodo predloženi tudi zaključni računi proračuna in nekaterih skladov ter finančni načrti za letošnje leto.

V Beograd potuje inž. Mlakar

Priljubljeni teden je v Trebnjem zasodal občinski sindikalni svet in obravnaval aktivnost sindikalnih organizacij v času do kongresa sindikatov, ki bo ob koncu junija v Beogradu. Za delegata občinskega sindikalnega sveta so udeleženci izbrali inž. Damjana Mlakarja iz trebanjskega obrata GG Novo mesto.

Sprememba v vodstvu TSS na Mirni

Delavski svet Tovarne šivalnih strojev je z vednostjo in pristankom občinskih organov prajšnji teden imenoval za začasnega vršilca dolžnosti direktorja inž. Franca Bartola in sporazumno razrešil dosedanega direktorja Vladimira Heršiča. Znano je, da je to podjetje že nekaj časa v velikih težavah, vendar ni bilo ukrenjeno vse tisto, kar bi podjetje utrdilo v sedanjih razmerah gospodarjenja. Nekako tretjina delavcev se vozi na delo v Novo mesto, večjega sodelovanja s podjetjem IMV, ki razširja proizvodnjo, pa doslej ni bilo. Dokler TSS ne bo dobila novega direktorja, bo novemu vodstvu pomagali tudi prvi direktor te tovarne Franjo Bulc.

Mokronog: za igrišče še manjka

Pri mokronoški osnovni šoli urejajo veliko športno igrišče, za katerega je bilo doslej porabljeno že čez pol milijona starih dinarjev in 500 ur prostovoljnega dela. Da bi lahko iz Krmelja napeljali rdečo ugasnico, bi potrebovali še 3000 novih dinarjev. Ker je občinska pomoč prek občinske Zveze za telesno kulturo premajhna, so sklenili za pomoč zaprositi tudi delovne in družbenopolitične organizacije.

Spomin na osvoboditev

15. maja je Trebnje slavilo krajevni praznik

Družbeno-politične organizacije Trebnjega, predvsem pa krajevna organizacija ZB in mladinski aktiv, so letos pripravile pisan spored praznovanja krajevnega praznika v spomin na dan, ko je Čankarjeva brigada pred 24 leti osvobodila kraj.

V torki zvečer je bilo v letni dvorani tekmovanje Pokazi, kaj znaš, ki ga je pripravil mladinski aktiv. Zmagala je zabavna skupina trebanjske glasbene šole, nastopili pa so še: Trio Drčar z Mirne, Fantje izpod Brnika, Lojze Kotnik, Vinogoriški fantje in Duo Grivec. Zatem so na Odrgi in pri pokopališču zagoreli kresovi, mladina pa se je zbrala pri tabornem ognju za občinsko hišo.

V sredo popoldne sta bili dve športni tekmovanji. V tekmovalstvu z zračno puško je zmagala ekipa strelske družine nad ekipo ZROP, med posamezniki pa je zmagal Stane Ponikvar. Za tem je bilo odbojgarsko srečanje

mostov Novega mesta in Trebnjega, ki se je končalo z zmago trebanjskih odbojkarjev s 3:2.

Zvečer je bila svečana akademija, na kateri sta nastopili tudi solistički ljubljanske Opere Vanda Gerlovič in Bogdana Stritar ter recitatorji osnovne šole. Zanimivo je, da je prav Bogdana Stritar, ki je med NOB sodelovala v kulturni skupini glavnega štaba, nastopila tisti dan na trebanjskem odru, ko so čankarjevci osvobodili kraj.

Vlagajte pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI

v Novem mestu

ter pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

Lovski turizem daje dohodek

Prvo nedeljo v avgustu bodo v Mokronogu razvili lovski prapor, tretji v občini

Lovska družina Mokronog, ki šteje med najbolj delavna društva v tem kraju, je na letošnjem občnem zboru

sklenila, da bo prvo nedeljo v avgustu priredila lovsko srečanje, na katerem bo razvit tudi lovski prapor.

Iz letnega poročila o delu družine je bilo videti, da je delo članov zelo uspešno. Točkovni sistem, ki je bil v minulem gospodarskem letu prvič uporabljen, se je izkazal kot dobro in edino pravilno merilo, ki ga bo treba izpolnjevati, kot bodo narekovale potrebe.

Pomembno je predvsem to, da se je družina z lovskim turizmom precej opomogla, ves pridobljeni denar pa vložila v lovšča. Pohvalno je tudi to, da družina nima posebnih sporov s kmetovalci.

Lovci si po svojih močeh vseskozi prizadevajo povečati število divjadi in s tem polepšati naravo. V letu, ko je divjad v stiski, ji pomagajo s hrano, da lažje prenaša hude zime.

Na občnem zboru so mokronoški lovci menili, da ne morejo sprejeti takega bombaranja lovšča, kakršnega je sestavila posebna komisija Lovske zveze v Novem mestu. Menili so, da je razen drugega tudi priatek previsoko obračunan.

TREBANJSKE IVERI

■ PRVE DOMACE CESNJE. — Priljubljeni teden so prinesli kmetovalci s Primorskega in Čaleša prve cesnje, ki so dozorele v naših krajih. Ponujali so jih po 3,50 din liter. Po hišah in pri postitih črnogor so prodajali tudi suhe slive, saj v Trebnjem še vedno ni pripravljenega vsajšnega tržnega praznca, čeprav so te ljudje zahtevali že na mnogih zborih in krajevnih konferencah.

■ KRAJA V TRGOVINI. Odšar so v veliki Mercatorjevi trgovini v nekdanji Groskovi hiši postali prodajalci bolj pozorni na miselne kraje, se je stavilo izginulih predmetov umazalost. Priljubljeni teden pa si je mladoletnik iz Vavpca vni spet nabasal šepo z različnimi predmeti, vendar so ga pravočasno opazili.

■ KJE PROSTOR ZA CIRKUSKE SKUPINE? Ker ko pri prosvetnem domu lani uredili zelenica in parkirna prostora za tovarnjake,

se potujoče cirkuske in zabavne skupine nimajo kje namestiti. Pogosto hočejo postaviti naprave na odbojgarskem igrišču, cesar pa TVD Partizan ne more dovoliti. Zednja skupina se je prajšnji teden namestila na nekdanjem igrišču otroškega vrta.

■ NOVE NAFISNE DESKE. S posredovanjem trebanjskega turističnega društva bodo te dni namestili ob avtomobilski cesti nove napisne deske, ki opozarjajo na Trebnje in kraje v Mirenški dolini. Društvo je članom posredovalo tudi makup 70 lesenih zabojev za cesnje, kar bo lepšalo podobo kraja.

■ ZAMENJAVNA ROBNIKOV. V Starem lrgu te dni delavci novejškega Osnovnega podjetja zamenjujejo betonске robnike ob cesti, ker je postali umazani osmetina prevleki. To je bilo podjetje dolžno narediti še po zapisniku kolovdatske komisije.

Dobrič je te dni dobil še eno trgovino, ki je odprl Mercator, Občinsko hišo, v kateri so zdaj trgovina, pošta in krajevni urad, je lepo preuredilo trebanjsko Komunalno podjetje. (Foto: Legan)

Ob 25-letnici Kočevskega zborna

Odbor občine Kočevje za proslavo 25-letnice Zborna odposlancev slovenskega naroda in občinskega praznika Kočevje je izdelal okvirni program proslav. Tako naj bi po tem programu v dneh okoli 3. oktobra odkrili spomenik in kostnico padlih borcev na novem pokopališču v Kočevju, spet bo slavnostna seja občinske skupščine, odprti bosia likovna in filatelistična razstava, organizirali bodo literarni večer partizanskih pesmi, v muzeju pa bo razstava s tematiko zasedanja odposlancev slovenskega naroda, ki je bilo od 1. do 3. oktobra 1943 v Kočevju. Predvidoma pa bo v kratkem sprejet tudi republiški program prireditve ob 25-letnici kočevskega zborna, kateremu bodo nato prilagodili občinskega.

Ribolovna dovoljenja

V turistični informativni pisarni v Kočevju so pred kratkim začeli prodajati dnevná ribolovna dovoljenja za Rimžo in Kolpo. Cene dovoljenj so za Rimžo: za domačine 10 din, za tujce 20 din; za Kolpo pa za domačine 20 din, za tujce pa 40 din. V Rimži je najbolj privlačen ribolov ščuk, linjev in krapov; v Kolpi pa postrvi in lipanov. Razen tega je v obeh vodah še več drugih vrst rib.

Mrlič na avtu

Prav, ko sem hotel reči lahko noč, je nekaj treščilo in Stefan je v trenutku izgubil neznanokam, je povedal o prometni nesreči, ki se je zgodila 18. maja ob 22.15 uri na Brogu pri Kočevju. Matija Blešč. Pri tej nesreči je zgubil življenje vodovodni inštalater podjetja Kovinar iz Kočevja, Stefan Bistrovčič.

Bistrovčič in Blešč sta se pogovarjala pri cestnem odcepu za Mlako, vendar je ponesrečenec stal na glavni cesti. Takrat je po cesti iz Kočevja proti Ribnici pripeljal s fičkom inž. Jože Štimatec iz Ribnice, trčil v Bistrovčiča in ga potikal še 27,5 m daleč. Pešec je bil ob trčenju takoj mrtev. N osebem avtu je škoda za 2500 ND. Voznik osebnega avtomobila ni kazal znakov vinenosti, a so ga kljub temu peljali k odvzemu krvi. Po izjavi pride pa je bil ponesrečen Bistrovčič s dobre volje.

DROBNE IZ KOČEVJA

TRGOVINA SADRJE-ZELENJAVNA zelo skrbi za svoje potrošnike. Posebno so zadovoljni z različnimi svežimi morski ribami, ki so naprodaj vsak dan v petek. Prodajajo tudi še zgodnje češnje in vrtno jagode.

NOV GOSTINSKI LOKAL je odprl Tone Štimatec. Ker mu je potekla najemna pogodba za lokal pri lovcu, si je preuredil prostore v lastni hiši ob cesti proti Rudniku. Uredil je tudi vrtno lokacijo gostilne in zelo ugodna. Lastnik je znan kot strokovnjak v gostinstvu, zato bodo gostje gotovo postreženi z dobro pitju, z donosno hrano in specialitetami.

ZADNJI DEZ JE DOBRO VELJAVAL na posevke, posebno zadovoljni pa so bili vrtnarji. Kar vidno je poznala površina. Po strani prizadeta okrasna grmičja se je lepo povzpelo in je sedaj v najlepšem razcvetu. Več skrbi bi morali posvetiti parkom, da ne bi otroci trgali cvetja iz tomini grmičja.

RIBICI SO TUDI LETOS VLOŽILI v Rimžo mladice ravnih vrst. Tako so nadoknadili vsakoletno izgubo rib, ki obiljavajo poginje zaradi onesnažene vode. Marljivo ribiči se trudijo da bi uredili ribji stalež v Rimži, kot je bil nekdanji, žal pa imajo vsako

Letos 25-letnica Kočevskega zborna

Borci bodo imeli precej dela v zvezi s proslavljanjem 25-letnice Kočevskega zborna — Do leta 1970 vsem borcem primerna stanovanja

Na nedavni skupščini Zruženja zveze borcev NOV občine Kočevje so gramu dela ZBZ za letos, NOV in o stanovanjskih

Ko so razpravljali o programu za letos, so menili, da bodo imeli precej dela v zvezi s proslavo 25-letnice Zborna odposlancev slovenskega naroda, ki je bil od 1. do 3. oktobra 1943 v Kočevju.

V okviru tega dela bodo med drugim premestili partizansko grobišče s Trate na

Zahtevajo življenje

Občani Vas Fare in okolice pravijo, da bi morali z modernizacijo ceste Kočevje — Brod na Kolpi začeti čim prej, še pred letom 1970. Zahtevajo, da bi prišli mednje republiški poslanci, drugi republiški in občinski predstavniki, da bi se pogovorili o modernizaciji te ceste. Pravi, da so pripravljene dati samoprisevek za modernizacijo te ceste, zahtevajo pa tudi, naj republika oziroma republiški cestni sklad le prispevajo potrebni denar za to cesto, saj ga neredko najdejo za druge investicije, ki niso tako pomembne, včasih pa so celo negospodarne. Z modernizacijo te ceste ne bi samo razbremenili drugih cest, ampak bi tudi Kolpsko dolino odprli svetu in ji pomagali, da bi zaživela.

Vodna skupnost za vodno preskrbo Kočevja in Ribnice (VODOVOD) v Kočevju

sporoča

vsem potrošnikom vode,

da so njeni poslovni prostori

od 1. junija dalje v poslovni zgradbi Komunalnega zavoda za socialno varovanje — podružnica v Kočevju, in sicer na Ljubljanski cesti št. 25, I. nadstropje — desno.

Zruženja zveze borcev najvec razpravljali o programu dela ZBZ za letos, NOV in o stanovanjskih zadevah borcev.

Seveda pa bodo borci sodelovali tudi pri vseh ostalih proslavah, srečanjih in prireditvah, ki bodo organizirane ob raznih prazničnih in agrodovinskih dnevh ter drugih priložnostih.

Borci si bodo tudi prizadevali, da bodo do 1970 rešeni vsi težji stanovanjski problemi zaposlenih in nezaposlenih borcev. To bodo zahtevali od vseh družbenih organov in delovnih organizacij.

Zavzemali se bodo tudi za najpravičnejše reševanje vlog za dodelitev družbene pomoči borcem, ki so socialno šibki, in v drugih nujnih primerih. Razen tega bodo po svojih močeh se naprej pomagali otrokom borcev in invalidov, katerih starši so socialno ogroženi.

Cesta v Grivac

Kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje — Gozdna uprava Mozelj je začela popravljati cesto v vas Grivac ob Kolpi. V tem območju nameravajo letos in v prihodnjih letih posekati nekaj lesa. Stara cesta je bila namreč popolnoma uničena.

Po poteh AVNOJ

Večja skupina naših in ruskih pionirjev, ki bo potovala po poteh delegatov AVNOJ, bo prišla 31. avgusta ob 13. uri v Kočevje. Tu jih bodo sprejeli kočevski pionirji in predstavniki pionirjev iz vse Slovenije. Ob tej priložnosti bo veliko pionirsko zborovanje, na katerem bodo govorili udeleženci zasedanja AVNOJ in Kočevskega zborna, naši in ruski pionirji pa bodo izvedli daljši kulturni program. Podrobneje bomo o pripravah pisali v eni naslednjih števil našega lista. Skozi Kočevje pa bodo letos potovali tudi udeleženci pohoda na Sutjesko, medtem ko se bodo kočevski pionirji udeležili pohoda po poteh Tomšičeve brigade, ki bo predvidoma v prvih dneh junija.

Obisk Tržčanov

Pred kratkim so prišli v Kočevje zastopniki tržanske slovenske organizacije in se dogovarjali, da bi prišlo 30. junija na obisk na Kočevsko več avtobusov (4 do 5) tržanske slovenske mladine. Tržanski mladinci bi se radi takrat pomerili s kočevskimi v odbojni in nogometu. V vsaki panogi naj bi se med seboj pomerili kar dvakrat, se prvi starejši mladinci in še mlajši mladinci oziroma pionirji. Tržanski predstavniki so tudi predlagali, da bi njihov pevski zbor nastopil na lasevskem prazniku, ki bo 30. junija v ribniški občini. Tržanci doslej še niso dobili dokončnega odgovora na svojo ponudbo, skoraj gotovo pa je, da bo prišlo do športnega srečanja z njimi v Kočevju.

Svet o cenah kruha

Svet za gospodarstvo pri občinski skupščini Kočevje je na zadnji seji razpravljalo o predlogu »Zitna za podražitev kruha in modernizaciji kočevske pekarnice, ki naj bi potem pekla kruh tudi za Ribniško dolino. Svet je menil, naj bi se črni kruh podražil za 10 par, beli za 20 par, hkrati pa naj bi »Zitna čimprej modernizirala pekarnico. O cenah kruha bo dokončno odločala občinska skupščina na seji 28. maja.

Dolenc v Kočevju

V likovnem salonu v Kočevju razstavlja od 17. maja do 2. junija slikar dr. Anton Dolenc. Razstavo sestavljajo tri skupine: figuralka, krajine in študije. Anton Dolenc je član Društva slovenskih likovnih umetnikov in je doslej razstavljal v več slovenskih in jugoslovanskih mestih, pa tudi na Dunaju in v Gracju.

25. maj v Kočevju

Občinski komitej Zveze mladine v Kočevju je pripravil v počastitev dneva mladosti naslednji program:

program:

23. maja — Slavnostna seja občinskega komiteja ZMS in javna mladinska tribuna v dvorani množičnih organizacij. Člani občinskega komiteja se bodo pogovarjali z mladinci Kočevja.

25. maja — Sprejem pionirjev v mladinsko organizacijo pri Taborski jami. Zvečer bo mladinski ples in tekmovanje mladih plesnih parov. Igral bo ansambel »Atolla«.

26. maja — Recital mladinskih pesmi v Seškovem domu. Nastopili bodo mladi recitatorji iz gimnazije in osnovne šole.

Organizatorji si žele, da bi se prireditve udeležilo čimveč občanov, predvsem mladine. Posebno vabimo mladino na javno tribuno, kjer bodo lahko izrazili svoje želje in hotenja. Veseli bi bili, če bi na tribuni slišali čimveč mnenj, predlogov in pripomb. Na tribuno vabimo tudi vse, ki bi radi kaj več zvedeli o mladinski organizaciji.

DRAGA BENCINA

V spominsko knjigo kočje Planinskega društva Kočevje na Mestnem vrhu se je vpisalo leta 1965 685 izletnikov, leta 1966 že 816, lani 888, do sredine maja letos pa skoraj 500 izletnikov. Največ je domačih (jugoslovanskih) obiskovalcev, precej je Italijanov, razen tega pa so se podpisali še gostje iz Alžira, Amerike, Avstrije, Nemčije, Anglije, Francije, Nizozemske in celo Japonske. (Foto: Primo)

Vedno več izletnikov pri koči PD

Obiskovalci kočje pri Jelenovem studencu niso le domačini, ampak tudi iz drugih krajev Slovenije in celo iz Avstrije in Švice — Planinci vabijo v svoje vrste mladino

Nedavni občni zbor Planinskega društva Kočevje je bil dobro obiskan. Poročilo o delu društva je podal predsednik Jože Adamič. Društvo je delalo zelo dobro in prizadevno. Trenutno ima 170 članov, med njimi tudi 11 mladincev in 13 pionirjev.

Planinci so na zboru sklenili, da bodo letos obnovili v društveni koči na Stojni pri Jelenovem studencu podo in ležišča. Izpopolnili in obno-

vili pa bodo tudi markacije, kačipote in napisne table ob poteh v gozdu. Sodelovali bodo na vseh prireditvah in tekmovaljih, ki bodo organizirana ob 75-letnici ustanovitve prvega slovenskega Planinskega društva. Ze sedaj z uspehom prodajajo spominske značke in nalepkce. Glavna naloga kočevskih planincov pa bo, da bodo planinstvo bolj propagirali in pritegnili v svoje vrste še več mladih.

Kočevsko društvo ne more delati tako kot sorodna društva v planinskih območjih, kljub temu pa je vsaj za domače občane pripravilo lepe pogoje za nedeljske izlete. V zadnjem letu je obiskalo kočje na Mestnem vrhu nad 1000 izletnikov, čeprav je odprta samo ob sobotah in nedeljah. V tem številu pa niso upoštevani dijaki in učenci osnovnih šol, ko hodijo ob športnih dnevih na izlete k društveni planinski koči. Vedno več stalnih obiskovalcev prihaja v kočje iz drugih krajev Slovenije, pa tudi iz Avstrije in Švice. — ko.

Ortneska dolina je raj za izletnike

Ortneska dolina je privzaprav eden od najlepših krajev v ribniški dolini. Nekaterim izletnikom je še posebno pri srcu in zato ga pogosto obiskujejo.

Posebno znana je postala v zadnjih letih Grmada, odkoder je prelep razgled po vsej ribniški, kočevski in dobropoljski dolini, lepo pa se vidi tudi proti Ljubljani in v Suho krajino.

Tudi sv. Gregor ne zaostaja za Grmado. Vsak dan privablja goste in postaja vse bolj znana turistična točka.

Stari ortneski grad je znan predvsem zaradi lepe lege. Razvaline nekdanjega gradu bratov Ortenburških in kapelica sv. Jurija so še posebno mikavni. Kljub temu, da manjka v Ortnesu in okolici več dobrih gostišč, bodo kraji v ortneski dolini privabljali vsak dan večje število turistov. V. P.

Na podlagi sklepa 4. seje sveta za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve pri

OBČINSKI SKUPŠČINI KOČEVJE

in na podlagi 11. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS št. 16/67) daje svet za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve v

JAVNO RAZGRNITEV URBANISTIČNI PROGRAM OBČINE KOČEVJE

Urbanistični program bo razgrnjen od 24. maja do 24. junija 1968 v prostorih občinske skupščine Kočevje v I. nadstropju.

Vabimo vse občane in delovne organizacije, da dajo na program svoje pripombe najkasneje do 24. junija 1968.

Predsednik sveta za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve: VIKTOR DRAGOS, I. r.

KOČEVJSKE NOVICE

Lepote Pugleda ne smejo ostati skrite

Pugled nad Ormočem v Gregoriji je Grmadin sosed. Zaradi naravnih lepote ga že nekaj časa radi obiskujejo ljubitelji lepih planinskih krajev. Z najvišjega vrha nad Pugledom je prelep razgled: vidijo se Ribniška dolina in vsi kraji, ki so blizu Ljubljane.

Turistično društvo pri Gregoriji bo na Pugledu že v naslednjih letih lahko uredilo kotičke, kamor bodo isetniki radi prihajali.

V. P.

Loški potok: šola do leta 1970?

Režijski odbor za gradnjo šole v Loškem potoku se je sestel in izvolil za predsednika Jožeta Košmrija. Naloga odbora je, da izbere primerne lokacije za šolo, se odloči za tip šole, naroči načrte in drugo. Potočani računajo, da bodo načrti za novo šolo narejeni že letos, da bodo prihodnje leto začeli z gradnjo in da bo šola dograjena leta 1970.

Delavci še malo vedo o samoupravljanju

Delavci obratov bi morali biti tudi sposobni upravljavci in ne bi smeli dovoliti, da o usodi obratov odloča le centrala podjetja — Sindikalne podružnice obratov se ukvarjajo le z malenkostmi

V Ribnici je 7. maja zasedala občinska konferenca Zveze komunistov. Najvažnejše vprašanje, ki so ga obravnavali je bilo: družbeno ekonomski odnosi v podjetjih, ki imajo več proizvodnih obratov, predvsem tistih, ki imajo sedež vodstva izven občine. Take obrate imajo na območju ribniške občine: KGP Kočevje, tekstilna tovarna Zapuže, žičnica Ljubljana, gostinsko podjetje »Daj-Dama Ljubljana«, »Doma Ljubljana in še nekatera druga podjetja. V obratih oziroma delovnih enotah teh podjetij v ribniški občini je zaposlenih nad 300 ljudi.

Položaj teh obratov je različen. Tako je opaziti ponekod lepe primere dobrega sodelovanja med matičnim podjetjem in obratom, kar velja posebno omeniti za obrat v Jurjeviču; v nekaterih obratih pa so prisotni medeni odnosi med centralo in obratom, kar je lahko za nadaljnji obstoj obrata usodno. To se je že pokazalo v praksi z obratom »Torbica« v Sodražici, ki je v likvidaciji. Zato je nujno, da se

krepijo samoupravni odnosi znotraj gospodarskih organizacij in oblikovanje zavesti delavca o njegovi odgovornosti za bodočnost obrata, v katerem dela.

Posebna anketa, na katero so odgovarjali predstavniki nekaterih obratov, je dala zanimive odgovore. Vprašanja v anketi so bila: kako ugotavljajo položek v posamezni delovni enoti, kakšne organe upravljanja imajo, ali imajo organi delovne enote

pravico deliti ustvarjeni dohodek obrata in druga. Odgovori so bili različni. Iz vseh pa lahko razberemo, da kazele poslovne uspeha in delitve kot pojmi delavcem niso poznani in razumljivi. Nekateri obrati tudi nimajo načrtov o svoji prihodnosti pa tudi pravice in dolžnosti članov kolektiva obrata niso jasno določene.

Sindikalne podružnice v teh obratih opravljajo manj

pomembne zadeve, kot je organizacija delca Mrzica, prošnje za dan žena in podobno. Vse premalo pa sindikati razpravljajo in odločajo o samoupravnih aktih podjetja ali obrata, za odnose med matičnim podjetjem in obratom ter podobnih zadevah.

Konferenca je osvetlila mnoge zadeve in dala pobudo za reševanje doslej premalo raziskanih področij kot: delu, odnosih in delitvi dohodka v obratih, ki imajo sedež izven občine ali pa tudi v občini.

— r

Šolarji obiskali miličnike

Zelo so se zanimali za aparate za zvezo

V tednu javne varnosti so ribniški miličniki sprejeli zastopnike pionirjev in mladine iz ribniške, sodraške in potoške osemletke. Pionirji so čestitali miličnikom za njihov praznik, miličniki pa so jim nato pripovedovali o svojem delu in jih pogostili. Sprejema se je udeležil tudi predsednik občinske skupščine Bogo Abrahamsberg.

Dne 11. maja so ribniški miličniki priredili za člane družin pionirjev-prometni

kov vzgojni pohod po občini. 13. maja pa je miličnike sprejel predsednik občinske skupščine Bogo Abrahamsberg.

Pionirji so se na sprejemu pri miličnikih zelo zanimali za nekatere aparate za zvezo. Prav zato so miličniki učencem osmihi razredov ribniške osemletke omogočili, da so se s temi aparati podrobneje seznanili. Učenci osmihi razredov so prihajali na ogled od 14. do 16. maja.

Po sprejemu so se zastopniki učencev vseh treh ribniških osemletk fotografirali s predstavniki javne varnosti in predsednikom občinske skupščine (Foto: Franc Gričar)

OB KRAJEVNEM PRAZNIKU SODRAŽICE

Odhod v partizane in bombardiranje

25. maja 1942 osvobodjena Sodražica — V partizane je odšla večja skupina mož in fantov — Italijani so naselje večkrat bombardirali

25. maja stavimo v naši domovini rojstni dan predsednika republike Tita. V Sodražici pa imajo 25. maja krajevni praznik. Tega dne se spominjajo na 25. maj 1942, ko so v ta kraj prinesli partizani svobodo. Okupator se

je moral pod pritiskom partizanskih borcev umakniti v ribniško postojanko.

Ogromna večina prebivalstva je že spomladi 1942 sodelovala s partizansko vojsko. Terenski odbori — prva ljudska oblast — so imeli med ljudmi velik ugled in vso podporo. Zato ni nič čudnega, da se je partizanska vojska hitro krepila z novimi borci.

Sodražica in vsa dolina sta uživali sredi vojne vire svobode. Mejniki svobode je bil 25. maj 1942, ko so partizani organizirali na trgu v Sodražici miting. Bil je velik dan, ki ne bo šel nikoli v pozabo. Tega dne je odšlo tudi večje število fantov in mož v partizane.

bombe in selalo smrt. Sodražica je gorela. Italijani so prihajali bombardirati toliko časa, da so jo do malega uničili. To je bilo najtežje obdobje zgodovine Sodražice, hujše kot v turških časih. Družine so bile razbite. Skoro vsi moški, z izjemo tistih, ki so bili v partizanih, so bili v italijanskih taboriščih — na Rabu, v Padovi, Reniciju... Doma pa so žene, starci in otroci stradali in živeli pod ruševinami.

Prišel je zmagoviti maj 1945 in s njim svoboda in ustvarjalno delo. Sodražica pa je danes drugačna kot pred vojno — lepša je. — r

Manj prodane živine

Kmetijska zadruga v Loškem potoku je leta 1966 odkupila za potrebe svoje mesnice 48 glav živine v skupni teži okoli 6700 kg. Odkup je bil na splošno zelo slab, saj je bilo na sejmišču prigane povprečno po 40 glav živine, odkupljene pa le po 2 do 3 glave.

Borci za letovanje

Občinski odbor Zveze borcev Ribnica ima v Banjolah pri Pulju na razpolago vikend hišico s tremi posteljami. Letos bo letovalo v tem letovišču 30 članov ZB in njihovih družin. Interesente obveščamo, da so za september še prosta mesta, prijave pa sprejema občinski odbor ZB NOV Ribnica.

— r

Čimprej nadomestilo za „TORBICO“

Od 40 delavk likvidiranega podjetja obrata »Torbica« v Sodražici se jih vozi na delo v Ljubljano le 13 — V prostorih nekdanjega obrata naj bi čimprej organizirali novo proizvodnjo

Sodražica »Torbica« je po šestih letih dela prenehala obstajati. Stroji so večji del že v Ljubljani, z njimi pa je

šlo 13 delavk, ki se vozijo na delo v Ljubljano z avtobusom. Če je že voznja na polna, je treba k temu prišteti blizu tri ure izgube časa z vožnjo ter 120 dni na mesec za avtobusno vozovnico.

Pred razsulom je štel kolektiv Torbice v Sodražici 40 ljudi. Kot smo že omenili se je 13 delavk odločilo za delo v Ljubljani, kamor jih je preneslo matično podjetje; nekaj delavk je ostalo še v delovnem razmerju s podjetjem (nosečnice, ki se ne morejo voziti v Ljubljano), vse ostale delavke za so ostale doma. Zaradi različnih vzrokov so odklonile delo v Ljubljani. Ko jim bo potekel odpovedni rok, bodo prepisane negotovi usodi.

Pravijo, da ni bilo druge rešitve kot likvidacija. Obrat je imel lani nad 180.000 din izgube, čeprav so bili osebni dohodki nizki in čeprav so bile delavke prikrajšane za marsikaj, marsičemu pa so se tudi same odrekale, da bi obrat obstal.

Ni naša naloga ugotavljati, kdo je kriv, da so morali »Torbico« zapreti, ker s tem delavkam, ki bodo brezposelne, ne bomo nič pomagali. Iskati je treba rešitev, da v opuščeni zgradbi nekdanje

»Torbice« čimprej zaživi novo življenje, ki bi nudilo kruh tistim, ki s skrbjo pričakujejo jutrišnji dan, ko bodo ostale brez denarja za preživljanje. Res bi bila velika škoda za kraj in občino, če bi zgradba »Torbice« ostala spomenik ponesrečene proizvodnje.

— r

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

Z UREJANJEM ZASEDNEGA GOSTIŠČA pri »Mihličev« v Ribnici so začeli pred kratkim. Obnova je bila nujna. Tako bo sedaj tudi to gostišče sodobno urejeno, kot so ostali gostinski lokali v Ribnici.

PRED LETI JE BILA v Sodražici zgrajena stavba za predelavo eteričnih olj. Zgrajena je bila takratna KZ Sodražica. Zgrajba s sevev odkar so prenehali s predelavo eteričnega olja. Vsekakor je škoda, da stoji prazna.

VSE VEČ OSEBNIH AVTOMOBILOV je v Ribnici. Zato primanjkuje garaž. Garaža je danes zelo iskan prostor. V Ribnici je bilo zgrajenih po vojni precej stanovanj v družbeni lasti, vendar brez garaž. Skoro vsi zaposlniki,

4. julija na Travnogoro

Na nedavni seji krajevne organizacije Zveze borcev v Sodražici so najprej razpravljali o vlogah za priznanje osebne dobe. Iz preteklih let je namreč še vedno ostalo nekaj nerešenih vlog. Na seji so imenovali člane komisij: za interniranje, za borce in komisijo za zgodovinsko dejavnost. V dogovoru s krajevno organizacijo SZDL pa bodo imenovali skupno komisijo, ki bo imela na skrbi organizacijo proslav in podobno. Sklenili so, da bodo organizirali 4. julija na Travnogori partizansko proslavo, na katero bodo povabili tudi mladino.

Tudi narava se včasih maščuje

Pred kratkim so na peronu železniške postaje v Ormoču podirali dva ameriška bora, ki sta dolga leta krasila postajo. Bora sta okrog 100 let in potniki so ju z veseljem ogledovali. Ker je odpadalo njuno igličevje na vrtove, sta bila obsojena na smrt.

Ko jima je žagar zarezal smrtno rano, je prvi bor lepo ornahnil, drugi pa je bil trmast in se je nevarno nagnil na streho svinjaka in jo podrl. Bilo je tako, kakor da se je hotel maščevati človeški brezobzirnosti. V. P.

Združitev dveh KO VVI

Komisija za vojaške vojne invalide pri OO ZB NOV Ribnica je na nedavni seji obravnavala osnutek zakona o vojaških vojnih invalidih. Člani komisije so dali k nekaterim členom pripombe, razpravljali so o delu krajevnih organizacij VVI in programu dela VVI ter govorili tudi o tem, da bo treba ugotoviti vzroke za nedelavnost KO VVI v Dolenji vasi. Tu sestavljajo organizacijo predvsem stari člani, zato bo treba razmisлити o možnosti, da se ta organizacija pridruži organizaciji VVI. — r

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje (cena v Rdn in kg)	Ribnica (cena v Rdn in kg)
krompir sveži	0,89 in 4,10	0,90 in 6
selje	5	2,50
kislo selje	1,90	—
trifol	—	—
v arnju	4,25 do 5,25	4,40
čebula	2,70 in 3,15	3
česen	8,70	12
solata	3,30	3
paradižnik	9,40	9
korenje	2,90	3
peteterij	5,10	—
grah	4,85	6,60
cvetaka	—	5
špinata	2,70	3
čebnje	3,65	3,90
jabolka	4,50	1,50 in 5
bruske	3,25	5,90
pomaranče	4,90	5
limone	5	5,20
banane	6,30	6,30
ribe	8,25	—
jajca (cena za kos)	0,34 in 0,45	0,55

Po planu naj bi padlo 8 medvedov

Lani so padli le štirje medvedi — Kmetje še vedno trdijo, da jim lovske družine ne povrne vse škode, ki jo napravi divjad — Razsodnik naj bo skupščina

Lovskega splošni plan za leto 1968-69 je občinska skupščina Ribnica sprejela, vendar s pridržkom, da odstrel v lovišču lovske družine Velike Poljane ponovno prouči.

Po tem planu bi v tem lovskem letu na območju občine odstrelili 8 medvedov, 53 jelenov in 198 srn. Ostali odstrel je v glavnem prepuščen predariku posameznih lovskih družin, ki jih je na območju občine pet. (Lani naj bi na območju občine odstrelili po planu 7 medvedov, dejansko pa so le 4.)

V razpravi je bilo poudarjeno, naj bi lovci pri odstrelu bolj upoštevali gojitveni in spolni odstrel. Odstreljene je bilo namreč več divjadi, moškega spola (zaradi lepših trofej). Razen tega je bilo od-

streljenih premalo srn (30) in preveč jelenov (2).

Odborniki kmetje so tudi

Šolarji se pripravljajo na izlete

Šolska mladina lani ni šla na šolske izlete ob koncu leta. Letos so se zaradi ponovnih popustov na železnici odločili, da bodo obiskali nekatere bolj ali manj znane kraje naše domovine. V ribniški, kočevskih in v sodraški šoli že sestavljajo programe izletov za učence osnovnih šol. V maju in v začetku avgusta bodo šolarji obiskali Slovenijo ali pa mor-da tudi kraje v drugih republikah.

V. P.

menili, da lovci odstrelje premalo divjadi, zato jim dela precej škode. Razen tega so zatrjevali, da lovske družine škodo prenizko cenijo.

Odborniki lovci pa so spet trdili, da škodo pravično ocenijo, saj se zavedajo, da je denar, ki ga porabijo za plačilo škode kmetom, vložen enako gospodarno, kot da bi ga porabili za krmiljenje za divjad. Razen tega so lovci menili, da kmetje zahtevajo pretrano odškodnino. Predlagali so celo, naj bi kmetje obdavi pri katastrofem dohodku enako visoko, kot zahtevajo odškodnino. Končno so oboji predlagali, naj bi občinska skupščina preverila, če lovske družine pravično ocenjujejo in plačujejo škodo, ki jo napravi divjad.

V nedeljo bo praznoval Stari trg

Za vrsto let praznujejo v Starem trgu krajevni praznik 1. junija v spomin na partizanski napad na italijansko postojanko v kraju. Zaradi jurjevanja v Crnomlju pa bodo starotrščani letošnji krajevni praznik slavili v nedeljo, 26. maja. Dopoldne bo v vasi večja proslava s kulturnim programom šolske mladine in razvitjem prapore Zveze borcev, popoldne pa priredi veselično krajevna organizacija ZVB NOV. Vabljeni!

Predlagajo prisilno upravo

Na seji občinskega komiteja ZKS v Crnomlju so razpravljali predvsem o kadrovskih vprašanjih in reelekciji, med drugim pa so govorili tudi o stanju v čevljarstvu podjetja Planina. Ker vlada v kolektivni škodljiva familijarnost, ni delovne discipline, osebni dohodek zaposlenih pa se giblje le med 130 in 170 dinarji, so menili, da so nujni ukrepi. Po mnenju komiteja ne bi smeli dopuščati, da zaradi takih vzrokov propadajo podjetja socialističnega sektorja. Kot nujen izhod iz sedanjega položaja v podjetju Planina namerava občinski komitej ZKS predlagati občinski skupščini, naj se odloči za prisilno upravo.

Drago skrbi za 250 glav živine

Konec aprila so bili v Dragatušu dograjeni oziroma preurejeni zadržni hlevi. Na obratu, kjer sta zdaj dva velika zidana hleva z vsemi sodobnimi napravami, ki jih zahteva današnja živinoreja, je prostora za 250 glav živine. Preureditvena dela, ki jih je izvedla kmetijska zadruga Crnomelj, so veljala 103 milijone Sdin, okoli 10 milijonov pa je vredna oprema. Hleve so že začeli polniti in bodo v kratkem zasedeni.

Na tem živinorajskem obratu pa je zaposlen en sam človek — živinorejec Drago Ogulin. Ko smo ga nejeverno povprašali, če bo zmogel sam skrbeti za 250 glav živine, je naglo odgovoril: — Bome bom! Organizacija dela je tako ispeljana, da se niti ne bom preveč naprezal. Z veseljem bom delal, ko je vse tako lepo!

NOVICE
Crnomaljske komune

Začetek je bil odličen

Svečan začetek občinske kulturne revije v Crnomlju — Semičani so z Desetim bratom uspeli

V ponedeljek zvečer se je pred polno dvorano prosvetnega doma v Crnomlju začela kulturna revija. Zvoki fanfar so oznanili začetek prireditve, nakar je predsednik Zveze kulturnoprosvetnih organizacij sodnik Janez Kramarič pozdravil goste in nastopajočce. O pomenu revije, ki pomeni zaključek edinstveno razgibane kulturne dejavnosti v povojnem obdobju, je govoril predsednik občinske konference SZDL inž. Rado Dvoršak, nato pa je v imenu pokrovitelja, občinskega sindikalnega sveta, revijo otvoril Jože Kolenc.

Prvi večer so na reviji nastopili Semičani z Jurčičevim »Desetim bratom«. Gledalce je presenetila zlasti odlična scena, razen tega pa marsikdo ni pričakoval, da bodo Semičani kos tako zahtevnemu delu. In vendar so se prav dobro odrezali. Posebno

je bil občinstvu všeč Krjačevlj.

Čeprav je predstava trajala do polnoči, so gledalci ves čas z zanimanjem spremljali živahno dogajanje na odru in po vsakem dejanju nastopajoče nagradili z burnim ploskanjem.

Revija, v kateri tekmujejo najboljše dramske skupine, pevski zbori in instrumentalni ansambli za Zupancičevo nagrado, se nadaljuje, zaključena pa bo v soboto zvečer.

Danes 7, jutri morda 100 milijonov

Že zdavnaj so crnomaljski gasilci začeli po delovnih organizacijah abirati denar za nakup gasilškega avtomobila, ker je stari neraben, poleg tega pa morajo nabaviti vsaj nekaj opreme, če bi se hoteli postaviti v bran morebitnemu požaru. Za to akcijo pa v nekaterih podjetjih ne kažejo razumevanja, saj so doslej svoj prispevek že nakazali ali vsaj zadržno obljubili le nekateri kolektivi, medtem ko od drugih sploh ni odgovorov. O slabi požarni varnosti v občini so razpravljali tako v pristojnem svetu kakor tudi na seji občinske skupščine. Tu so sprejeli priporočilo, naj se delavski sveti čimprej odločijo za finančno podporo gasilcem; kajti zdaj bi morali zbrati samo 7 milijonov Sdin, če pa bi prišlo do požara, najbrž 100 milijonov ne bo dovolj za pokritje škod.

Do kdaj bo Prelesje zaprto?

Turistični dom v Prelesju pri Starem trgu, komaj zgrajen in na katerega so bili prebivalci teh krajev tako ponosni, je letos še zmeraj zaprt. Lani je Prelesje obiskalo že precej domačin in tujih turistov, predvsem ribičev, računali so, da jih bo prihajalo zmeraj več, toda letos nimajo kam. Domačin Ivan Kapš, ki je prejšnja leta prevzel oskrbo doma, je sodelovanje odpovedal, na razpisano mesto pa doslej niso dobili ustreznega človeka. Res škoda, če do glavne turistične sezone ne bo stvar urejena!

NADARJENI OTROCI IZ HRIBOVSKIH VASI NE MOREJO V ŠOLE

Pri štipendiranju je marsikaj narobe

Lani je bilo v crnomaljski občini samo 13 novih štipendij — Bob ob steno so bila vsa priporočila, naj tudi manjši kolektivi šolajo strokovnjake — Ali so res še vedno odločilne zveze?

Ob tem, ko ugotovljamo, da je na visokih šolah še dalje manj otrok iz kmečkih in delavskih družin, in ko poudarjamo, kako je struktura študentov zaskrbiljujoča, pa bi bilo treba ugotoviti, zakaj je tako. Takega mnenja skega zbora proizvajalcev, ko so razpravljali o štipendiranju v zvezi z zaposlovanjem.

Kritizirali so odnos delovnih organizacij do šolanja strokovnjakov, posebno pa nekatere manjše kolektive, ki imajo denar, pa vseeno za štipendije ne dajejo niti di-

narja. Lani je bilo v vsej občini na novo odobrenih samo 13 štipendij, v obeh krajih, kot so Sinji vrh, Adlešiči in v viniškem predelu, pa je nekaj zelo nadar-

Blagodejni dež rešuje letino

Le redki kmetovalci iz okolice Adlešič so posadili koruzo, večini pa je to preprečila suša. Tudi v teh krajih so ljudje vozili vodo iz Kolpe, živino pa so po dvakrat na dan morali napajati v reki, kar je vzelo ljudem dosti dragocenega časa. Najhuje pa je bilo vaščanom v Tribučah in v Bojanah, kjer so morali voziti vodo s cisternami. Ker so bili zaradi suše tudi travniki goli, so morali ljudje v Koprivniku kupovati lanko suho krmo, saj cer živina ne bi imela kaj jesti. Že večkrat je kazalo na dež, a ga ni bilo vse do preteklega petka zvečer. Tedaj pa je začel padati prav počasni, kot da bi se bil že odvalil. Deževalo je tudi ponoči. V soboto so njive oživele. Kmetje so začeli braniti bolj slabo namočene brazde in saditi koruzo. Tudi naslednje dni je bilo nekaj dežja, zato upamo, da bo še med vsaj deloma rešiti letino.

R. V.

Ves Crnomelj se je v petek popoldne zbral na sprejemu štafete. V dolino pod hotelom »Lahinja« je priteklo 25 lokalnih štafet iz delovnih kolektivov, društev in organizacij, zatek pa so odpremili na pot še republiško štafeto s prisrčnimi voščili maršalu Titu za rojstni dan. Na fotografiji predajajo štafeto palico cibani domačega vrta. (Foto: R. Bačer)

V SREDO NA OBČINSKI SEJI V ČRNOMLJU

Nihče ne ve, kaj bo čez leto dni!

Napredek predvsem v povečanem izvozu, medtem ko so skladi močno upadli — Nujno je dolgoročneje načrtovanje razvoja podjetij — Nekateri predpisi še zmeraj zavirajo rast gospodarstva

Odborniki crnomaljskega zbora delovnih skupnosti so pretekli teden razpravljali o lanskoletnem gospodarjenju. Ugotovitev, da izvoz narašča, kaže, da se podjetja uspešno vključujejo v prizadevanja reforme, po drugi strani pa je očitno neskladje med osebnimi dohodki in produktivnostjo. Najslabše pa je, da so gospodarske organizacije odmerile lani skladom 33,2% sredstev manj kot leto dni prej in da večina nima izdelanega dolgoročnega razvojnega programa.

Lanskoletno poslovanje so zaključili z izgubo; podjetje LIC (123.396 din), kmetijska zadruga (75.142 din) in kemična čistilnica (6.369 din). Medtem ko je LIC prenehal s samostojnim poslovanjem in je bila v kemični čistilnici uvedena prisilna uprava, pa se zadruga še naprej bori s težavami v izvozu in nedonosno živinorejo, ki je povzročila izgubo.

V razpravi so poudarili, da precej težav v gospodarskih organizacijah izvira iz okostenih predpisov ali zakono-

nov, ki včasih rast gospodarstva celo zavirajo. Kot primer so navedli tovarno kondenzatorjev v Semiču, ki je imela ob koncu 1967 okoli 4 milijone prebitka, istočasno pa je morala v banki prositi za premostitvene kredite, ker plačila ne dotekajo. Ta tovarna precej izvažala, vendar pa traja tudi po 6 mesecev, preden za izdani račun v devizah dobijo plačilo. Toliko časa namreč potuje denar iz beograjske banke v Semič. Tudi zakonodaja in predpisi, ki urejajo delovna razmerja, bi morali spremeniti. V podjetjih bi se radi slabih delavcev in lenuhov iznebili, toda postopek je zelo zamotan in traja včasih tudi dve leti.

Na seji so razpravljali še o gibanju zaposlovanja, o financiranju komunalnih del, službe požarne varnosti in strokovnega šolstva. Sprejeli so tri priporočila delovnim organizacijam, delavski sveti pa naj bi jih čimprej obravnavali.

Organizacija RK Dragatuš pridno dela

Organizacija RK Dragatuš je bila v tednu RK še posebno delavna. Odborniki so v teh dneh pobrali članarino po vaseh in pridobivali nove krvodajalce. V tednu RK so bile v izoženem oltnu v Dragatušu razstavljene fotografije o negi bolnika, prvi pomoči in odvzemu krvi. Tudi podmladkarji RK niso mirovali, s prodajo balončkov so na šoli zbrali denar za RK.

V Dragatušu so zbirali denar tudi za onkološke bolnice v Ljubljani. Zbrali so 500 dinarjev. Največ denarja so zbrali v Kanižarici, Doblišah, Dragatušu in okoliških vaseh. Dragatuste žene so poslale namesto venca pokojni babici Heleni Matozelj 180 dinarjev za gradnjo onkološke bolnice.

Francka Bahor

Imajo zasebniki prednosti?

Znano je, da se gostinčji družbenega sektorja zmeraj pritožujejo nad tem, da imajo oni več dajatev kot zasebni gostinčarji, v Crnomlju pa sumijo, da imajo nekateri zasebniki še druge prednosti.

Ker je inspekcija zahtevala z odločbami v nekaterih zasebnih gostinčjskih lokalih prenekatere izboljšave, a ni bilo nič narejenega, so zahtevali odborniki na občinski seji odgovor, koliko zahtev je bilo upoštevanih in koliko je bilo ukrepov. Na prihodnji seji bodo odgovor dobili.

Vsi pravijo, da je meso predrago

Kmetovalci se zmeraj bolj pritožujejo nad visokimi cenami mesa, ker vedo, da so plačevali meso po istih cenah tedaj, ko so oni dobivali za kilogram prodanega vola 7 din, kot zdaj, ko dobijo le 3,5 do 4 din. Živinorejci so zaradi nizkih odkupnih cen zelo prizadeti, mesna podjetja pa mastno zaslužijo.

O tem so spregovorili tudi na seji občinske skupščine v Crnomlju. Nekateri so se zavzemali za ostre ukrepe proti okoriščanju na račun potrošnika. Menili so, da bi se moralo meso v mesnicah poceniti za toliko, kolikor so padle cene živin,

Velika izbira ženskih, moških in otroških oblek v I. nadstropju. Prodaja na 5-mesečno brezobrestno odplačilo

„Deleteksil“ ČRNOMLJ

GLASBENA REVIJA V METLIKI

V prostrani gornji avli nove metliške šole — prostor je zelo akustičen — je bila v nedeljo, 19. maja dopoldne, uspela glasbena revija učencev osnovnih šol iz Črnomlja, Dragatusa in Metlike. Pod vodstvom pevovodij Lidi je Sajetove, Zore Herakovičeve, Mare Brodaričeve in Franca Zupančiča so se zvrstili en otroški in trije osnovnošolski pevski zbori, od katerih so Dragatusecni nastopili tudi s folklornimi plesmi, ki jih je spremljal vaški tamburaški orkester pod vodstvom Evgena Cestnika. Z Veselim triom, ki ga vodi učencev Franci Zugelj, pa so se predstavili tudi mladi Metličani.

Uspela prireditev je mladim pevcom in glasbenim pedagogom potrdila njihova prizadevanja in jim vtila moči in še lepše uspehe pri nadaljnjem delu.

Uspela prireditev je mladim pevcom in glasbenim pedagogom potrdila njihova prizadevanja in jim vtila moči in še lepše uspehe pri nadaljnjem delu.

METLIKA PRED NOVO KRVODAJALSKO AKCIJO

Danes jaz tebi, jutri ti meni

29. in 30. maja bo v Domu Partizana odvzem krvi — Metlika potrebuje vsaj 500 prostovoljnih krvodajalcev — Upajo na dobro udeležbo

V metliški občini se že dalj časa pripravljajo na novo krvodajalsko akcijo, ki bo 29. in 30. maja. Aktivisti Rdečega križa zbirajo prijave po vaseh in delovnih kolektivih ter si prizadevajo zbrati vsaj 500 prijav za prostovoljen odvzem krvi, kolikor jih je

Metlika po republiškem planu dolžna zbrati.

Vabilu se je najprej odzval kolektiv podjetja KOMET, med krajevnimi organizacijami pa so bili prvi pripravljene sodelovati na Božakovem.

Kri bo v Domu Partizana odzemale transfuzijska ekipa iz Ljubljane, poskrbljeno pa je za dobro organizacijo, tako da krvodajalci ne bodo treba dlje časa čakati. Občinski odbor RK v Metliki je tudi organiziral prozvoze z avtobusi iz vseh vasi, od koder bodo prijave, prav tako pa bodo krvodajalci po končani akciji odpeljali domov.

Doslej so se krvodajalskih akcij udeleževali predvsem

kmetje in delavci, zato občinski odbor RK prosi za udeležbo tudi uslužbenice in občane drugih poklicev, predvsem pa šoferje, saj so ob številnih prometnih nesrečah prav oni najbolj potrebni krvi sočloveka.

Priznanja aktivistom Rdečega križa

Na svečani akademiji, ki je bila v Metliki v soboto zvečer v počastitev mednarodnega dneva RK, so podelili priznanja najbolj zaslužnim dolgoletnim aktivistom Rdečega križa. Zlato značko so prejeli: Ivan Povše iz Dobravice, Anica Molek iz Metlike, Jože Bajuk iz Drašič, Ivan Ružič iz Metlike, Karol Sever in Jože Turk s Suhorja, Minca Črnogelj iz Metlike ter Ivanka Savor z Radovice.

Srebrni znak so dobili: Anica Mohar z Jugorja, Marija Krstina iz Dragomlje vasi ter podmladkarji RK iz metliške osnovne šole. Diplome za dosedanje delo pa so prejeli zdravniki iz zdravstvenega doma Metlika, aktiv RK iz podjetja KOMET, podmladkarji iz osnovne šole Suhor ter Slava Jagodič iz Metlike. Vsem odlikovancem iskrene čestitke!

Tudi letos na Rab

Okoli 60 članov ZZB, vojskih vojni invalidov ter bivših internirancev iz metliške občine je pretekli mesec spet obiskalo Rab, kjer je bilo med drugo vojno zloglasno taborišče internirancev. Tak izlet prireja občinski odbor ZZB NOV iz Metlike že več let zapovrstjo, ker je zanj vselej dosti interesentov.

Mogedist padel na gramozu

14. maja dopoldne so je Niko Veselič iz Purga pri Adlešičih padel s mopedom iz Preloke proti Adlešičem. Na gramozni cesti ga je zaneslo v jarek, pri tem pa je nesrečno padel in so ga s poškodbami na glavi odpeljali v novo meško bolnišnico.

Iz nič na 300 milijonov din

Vzdržujejo komunalne naprave v Metliki, razen tega pa opravljajo tudi razne obrtne storitve — Zavidljiv razvoj v manj kot 10 letih — Zdaj so na vrsti proizvodni prostori in nakup nove strojne opreme

Komunalno podjetje Metlika je bilo ustanovljeno 1959. leta. Ob strojstvu je dobilo za vse potrebe 180.000 din (starih) in nekaj malega orodja. Letos bodo z vzdrževanjem komunalnih naprav v Metliki ter v zidarski, vodovodno inštalaterski, pleskarski in mizarški dejavnosti naredili za 300 milijonov din (starih) vrednosti. Ob ustanovitvi niso imeli ne delavnic in ne strojev. Danes so osnovna sredstva podjetja vredna blizu 80 milijonov din (starih), kolektiv, ki šteje 87 ljudi pa je danes celo manjši, kot je bil pred tremi leti, ko so naredili za polovico manj.

Do lani so delali največ po barakah. Zlasti v zadnjih letih so dobršen del tega kar

so ustvarili vlagali v sredstva za delo in povečevanje proizvodnje ter si s tem izboljšali pogoje.

Podjetje se ukvarja z vzdrževanjem komunalnega reda v Metliki ter z vzdrževanjem cest IV. reda v občini, razen tega pa upravlja tudi vodovod. To sta bili v začetku pravzaprav osnovni dejavnosti kolektiva. Čas je porajal nove potrebe in v zvezi s tem se je povečeval delokrog Komunalnega podjetja.

Danes imajo zidarsko skupino, ki ji pravijo »Remonta«, vodovodno inštalatersko pleskarsko in mizarško skupino, seveda pa še vedno opravljajo prvotne čisto komunalne dejavnosti. Zidarska skupina bo naredila letos za približno 1.500.000 din raznih gradbenih del. Največ gradijo stanovanjske hiše zasebnikom, letos pa bodo zgradili do strehe tudi novo stavbo doma počitka v Metliki.

Remont izdelal na leto od 80.000 do 100.000 betonskih zidakov, ki gredo zelo dobro v promet. V več gramoznicah kopijejo pesek in gramoz, vendar tega največ za svojo lastno porabo.

Mizarška skupina izdeluje predvsem stavbno pohištvo, deloma pa tudi sobnega. Delajo največ po naročilih zasebnikov. Vodovodno inštalaterska napeljuje vodovod po hišah in prevzema lekšna dela tudi pri novogradnjah. Pleskarji se selijo iz hiše v hišo, delajo veliko pri zasebnih naročnikih, zdaj v času počitnice pa bodo pleskali šole.

Vodovodno inštalaterska skupina bo ustvarila letos 400.000 din, pleskarska 180.000 din, mizarška 300.000 din, za vzdrževanje komunalnih naprav bodo prejeli 280.000 din, od vodovoda pa se bo steklo

180.000 din.

Delavci Komunalnega podjetja delajo največ v Metliki, lahko pa jih srečate tudi v Črnomlju in na sosednjem hrvaškem ozemlju.

Mizarška delavnica se bo letos preselila v nove prostore, ki so jih zgradili deloma s prostovoljnim delom članov kolektiva ter s 50.000 din, ki jih je dalo podjetje. S tem so pridobili 160 m² novih proizvodnih prostorov, v katerih bosta nameščeni strojna in ročna obdelava. Nalog v kolektivu zlepa ne bo zmanjkalo; zdaj, ko so se glede dejavnosti že dovolj razširili in utrdili, bo treba nakupiti strojno opremo in urediti proizvodne prostore.

Njeni prsti so najurnejši

V metliškem KOMETU že 7 let dela Anica Vipavec. Starja je 25 let, ima hčerko Juliano, stanuje z družino v Črnomlju in se vsak dan vozi na delo z vlakom.

Odkar delajo ženske nedrčke za nemško tovarno TRIUMPH, so uvedli tudi delo po nemških normah. Med

tem ko večini delavk dela predpisana naglica precej težav, pa jim je Vipavcova zlahka kos. Se več, včasih jih celo presega!

Ko smo jo vprašali, če jo doseganje novih norm stane mnogo truda, je odvrnila:

— Delo mi ni tuje, ker sem poklicna krojačica. Delam pa naglo, ker sem nasploh hitre narave. Tudi pri domačem delu se hitro obračam. Ne rečem, da lahko sedanjim normo dosežem mimogrede, posebnega napora pa tudi ne terja od mene. Važno je, da sem z mistimi pri delu, čeprav ga opravljam z rokami.

Gostilna v kmečkem slogu

Metlika bo v kratkem dobila še en lep gostinski lokal. Domače hotelsko podjetje je skupaj z občino, banko in podjetjem SAP zbralo denar za preureditev bivše Makarjeve gostilne tik blagovnice. Komunalno podjetje je dela prevzelo in že začelo rušiti vmesne zidove. V dveh mesecih bodo tu naredili gostilno v kmečkem slogu. Imela bo večjo gostinsko sobo in dva manjša prostora, primerna za zaključeno družbo, sodobno urejeno kuhinjo, sanitarne prostore in skladišča.

Jutri občinska seja

Jutri, 24. maja, se bosta v Metliki sestala oba občinska zbora. Seja predvideva obširen dnevni red; poročilo o izpolnjevanju družbenega plana in smernice razvoja občine v letu 1968 ter sprejem proračuna za letošnje leto. Razen tega bodo odborniki razpravljali in sklepali o 9 občinskih odlokih, o imovinskopravnih zadevah in o volitvah ter imenovanjih. Na seji bodo podali poročilo o pobratenju med Metliko in italijansko občino Ronki.

Lep sprejem štafete

V soboto, 18. maja dopoldne, so v Metliki na Trgu svobode meščani, zlasti pa mladina, sprejeli Titovo štafeto. Z gdnbo na čelu so pričakali mladince, ki so iz Gradca prinesli štafeto palico v Metliko. Po predaji so tekače z avtomobilsko kolono sprejemili do Jugorja, kjer so štafeto palico sprejeli zastopniki novomeške občine.

Peter Vujčić ostane direktor

Delavski svet belokranjske trikotnašne industrije BETI v Metliki je na seji 10. maja ponovno imenoval Petra Vujčića za direktorja podjetja. Kolektiv je z njegovim dosedanjim delom zadovoljen in je z veseljem sprejel njegovo kandidacijo.

Spet dve večji gradnji v Metliki

Te dni so poleg nove samopostrežbe v Metliki začeli graditi 4-stanovanjski blok, ki bo po predračunu veljal okoli 450.000 din. Gradbeno podjetje BEGRAD iz Črnomlja, ki je dela prevzelo, bo moralo investitorju občinski skupščini Metlika predati ključ do letošnjega občinskega praznika, 26. novembra.

Metliško komunalno podjetje pa bo v kratkem začelo zidati novo stavbo poleg doma počitka, v kateri bo nekaj lepših sob za ostarele občane. Za gradnjo je 210.000 din prispeval Dom počitka iz lastnih sredstev, 220.000 din pa je darovala podružnica metliških upokojencev in sklada za gradnjo stanovanj. Stavba bo do podstrešja gotova še letos, dograjena pa bo v prihodnjem letu.

Po sledih borcev skoz Belo krajino

9. maja je 110 skisateljcev visoke šole za politične vede v Ljubljani in šole za medijske sestre priredilo partijski pohod v Belo krajino. Na Vahti je udeležence pohoda pozdravil v imenu metliške občine predsednik ZZB NOV Franc Jakčević in jim na kratko opisal zgodovino Bele krajine med zadnjo vojno, nato pa so v spremlstvu treh metliških prvoborcev odšli prek Sel, Malin in Brezove rebrti na Gor. Laze, Smuk in v Semič, kjer je bil velik miting. Polkorna skupina iz Semiča je gostom uprisorila tudi semisko občet. Naslednji dan so goste vodili na Kleč, v Sredgoro, Maverien in Črnomelj, predstavniki ZZB Črnomelj, kjer so imeli ob zaključku pohoda s pripadniki tamkajšnje garnizije več športnih tekmovanj.

Pred kratkim so v Metliki zasadili prve lopate za nov gasilski dom, ki bo dograjen v letu 1969, ob 100-letnici gasilskega društva. Slavnost ob začetku gradnje je začelo pet najstarejših metliških gasilcev, ki jih vidite na fotografiji. (Foto: Dular)

metliški tednik

— Potemtakem moramo biti dekleta v odnosih bolj previdna kot fantje? — je menila Alenka.

— Če bi se oba spola odgovornost: odnosov med seboj enako zavedala, bi to ne bilo potrebno. Dokler pa se jih ne, je to potrebno. Jaz bi predvsem vsakemu dekletu svetovala, naj se izogne fanta oziroma moškega, ki hitro po prvih srečanjih sili v telesne odnose. Taki po navadi nimajo niti resnih namenov nit; niso zares zaljubljeni. Zene jih nekaj povsem drugega — se potreba, izvirajoča zgolj iz spolnega nagona. Zato njihov cilj ni navezati trajno razmerje, marveč si prizadevajo svoda napraviti čim krajši in doseči svoj cilj — spolno razmerje.

— Kaj to ne more biti nikoli drugače? — je vprašala Alenka skoraj presenečeno.

Ce ne spoštuješ sočloveka, razvrednotiš tudi sebe

— To nasploh ni zmeraj tako, Alenka. Bilo bi napačno, če bi na odnose med spoloma gledali zmeraj samo skozi taka očala. Toda dobro je vedeti, da se v odnosih med spoloma dogaja tudi to. Dobro je vedeti tudi to, da znamo biti oprezní, in med ljudmi, ki se nam približujejo, videti tudi take in iti mimo njih, ne da bi v nas zapustili mučno sled. Kot rečeno, pa bo takih pojavov tem manj, čim prej se bo vsakdo zavedal, da ni človek le on sam, marveč tudi tisti, ki se mu približuje in ga vključuje v svoje življenje. Da je tudi ta človek, ki ima enako pravico odločati o tem, kako bi rad živel, ter uresničiti svoje pričakovanja in želje. Dokler se mu ne približamo tako, ubijamo njegovo vrednost. Iz njega naredimo v takem primeru sredstvo, s katerim potešimo svojo zgolj iz telesa izvirajočo naravno potrebo. Kdor pa ravna tako, razvrednoti tudi sebe, tudi sebe poniža. Svoje naravne spolne potrebe ne obvladuje, marveč ji slepo streže. Od človeka pričakujemo tudi na področju spolnosti in ljubezenskih čustev obvladanje lastnih potreb. Da jim zadošča tako, da ne škoduje ne sebi ne drugim ljudem.

Za trenutek je nastal molk. Mati je čutila, da je bil izpolnjen s premišljanjem, in je bila zadovoljna.

— Sicer pa človek, ki take odnose ponavlja, vara tudi samega sebe, — je nadaljevala. — Prej ali slej o sebi ugotovi, da je ostal s praznimi rokami, da nima nikogar, ki bi ga imel resnično rad, in da tudi njega nihče ne ljubi. To ugotoviti ni prijetno. Takih stvari človek ni vesel, kajti človek potrebuje nekoga, ki mu je duševno blizu, ki mu lahko brez pomisleka zaupa. Brez take duševne vdanosti drugemu človeku ostanemo siromašni in se največkrat zagrenjeno prebijamo skozi življenje. Če moramo pri tem še ugotoviti, da smo si vse tisto, kar odnosi med spoloma prinašajo najlepšega, zapravili sami, je to še posebno hudo.

— Kaj pa ste vsi tako razvrednotili, — se je čudil oče, ki je pravkar stopil v kuhinjo. — Mama naju uči življenjskih modrosti, — je odgovoril Matjaž smeje.

— Tebi je vse šala, — se je razburjala Alenka.

— Beži no, — jo je mirila mati. — Samo deta se ta-

kega. Mladi ljudje včasih nočejo priznati, da tudi odrasli kaj vemo. V resnici bo pa še ne vem kako premišljal o tem. Če ne prej, mi bo dal prav, ko bo sam malo starejši. Ni res, oče?

— Mladost je norost, čez jarek stakče, kjer je most, — je oče potrepil fanta po ramih.

— Saj bom hodil raje čez most, — se je zasmel fant hudomušno.

O morali v odnosih med spoloma

Matjaževa in Alenkina roditelja nista otrokoma vprašanji o odnosih med spoloma nikoli vsiljevala, toda ker jih je povezovalo globoko medsebojno zaupanje in sta z obema govorila zmeraj odkrito, sta jima otroka sama naravnost ponujala priložnosti. Ko sta bila toliko stara, da sta že imela vsak svojo simpatijo, sta se rada družila s tem. Dekle se je rado pobahalo s katerim svojem obževalcem in fant s tem, koliko jih je, ki ga rade vidijo.

Ša oziroma zakonca izključno po svojem osebnem okusu in globokih ljubezenskih čustvih, torej ne iz kakšnih drugih razlogov oziroma koristi. Recimo zaradi bogastva, ugodnega položaja, dobrega zaslužka, povečanja imetja, želje lastnih staršev in podobnih nagibov. Ne pomeni pa svobode v tem, da smo odvezani vsake odgovornosti, pa bodi do partnerja, bodi do otroka in družine, ter sploh ne pomeni svobode v takem smislu, da bi lahko imeli odnose danes s tem in jutri z drugim...

Dekle je sijalo od zadovoljstva. — Pa si pogorel, spoštovani brat!

Oče, ki je poznal to hbo v njunih odnosih, je hitro pripomnil:

Sodobna znanost odklanja »svobodo« v spolnih in ljubezenskih odnosih

— Ne gre za to, da bi kdorkoli »dal koga v kožo, marveč samo za to, da bi

dvomiti o tem, če so te menjave zelo pogostne, kajti čustveno pripadati ne moremo danes temu in jutri spet drugemu. Tak človek v resnici nima nikogar rad. Pozna le samega sebe in želi le, kje in kako bi zadostil svojim potrebam in želji po užitku. Kaj se pri tem dogaja z drugim človekom, to ga ne zanima. Ravno to pa je nehumano. V ljubezenskih in spolnih odnosih gre zmeraj za dva človeka. Če samo enemu ugaja taka neodgovorna svoboda — največkrat je tako — pri tem zlorablja drugega človeka, po navadi moški žensko. Odpravi zlorabljanje ali z drugimi besedami izkoriščanje človeka po človeku pa je najbolj humana misel marksizma in s tem tudi socializma.

Mislím, da je preozko pojmovati, da gre komunizmu samo za odpravo gospodarskega in spolnega gnetega, materialnega izkoriščanja človeka. Gre tudi za odpravo duševnega in spolnega kakršnega koli izkoriščanja, nepriznavanja in izrabljanja. Torej tudi v odnosih med spoloma, tudi v ljubezenskih odnosih.

Fant kljub vsemu ni klonil: — Dobro, priznam, da taki odnosi niso v redu, če ustrezajo samo eno strani druga pa je pričakovala nekaj več, trajno vez in tudi duševno skladnost. Toda kaj, če tako fantu kot dekletu ustreza kratkotrajnejše srečanje, če ne eden ne drugi ne želi več. Ne razumem, zakaj bi jima mogli pravico do takih odnosov odročati?

Bil je prepričan, da je s to svojo pripombo zmagal.

— S tem si zadel na množico vprašanj. Moral bi ti prirediti celo predavanje, če bi hotel na vsa vsaj približno odgovoriti, — je zbral misli oče. Ze ga je prekinila mati, ki je bila posebno občutljiva za vse, kar je zadevalo moralno stran teh vprašanj:

Samo ljubezen dviga spolnost na človeka dostojno raven

— Lepo te prosim, kako moreš kaj takega sploh govoriti! Kaj res ne čutiš kako s takim vedenjem, s takim načinom življenja vsak človek ubija svoje veljavo? Oprosti, toda po mojem mnenju tak človek vsaj v svoji spolnosti ne živi človeško. Saj tisto, v čemer je človekova spolnost višja in drugačna, je ravno ljubezensko čustvo, so duševne vezi med dvema človekoma, notranja prednost... Če vsega tega ni, smo na najbolj začetni stopnji, zadoščamo le neki samo iz telesa izvirajoči potrebi...

Oče, ki je opazil, da je mati nekoliko razburjena, je dejal:

— Človek živi v skupnosti z drugimi ljudmi, živi v družbi, zato tudi nima pravice, da bi živel, kot njemu samemu prija, ne oziraje se na druge, na skupnost, na družbo, ki ji pripada in od katere, če hočeš, nazadnje tudi živi. Posameznik od družbe marsikaj prejema in ji je zato tudi marsikaj dolžan. Ker se človek ne more odreči dobrinam, ki mu jih daje družba, je tudi dolžan upoštevati njene potrebe in njena pravila.

— No in kaj škoduje drugim ljudem, družbi in njemu napredku ali kako si že rekel, — je menil fant, če se ne vežem samo z eno žensko in ne za dalj časa?

Ančka Gošnik-Godec: Laboda iz knjige Ele Peroci »Za lahko noč«

— Čestitam obema, — sta se ob takih priložnostih oglašila oče ali mati. — Samo na to nikakor ne bodita pretirano ponosna. Ko je človek odrasel in zre, mu ni nič do tega, da bi ga občudovalo deset žensk oziroma moških, marveč le do tega, da ljubi in da ga ljubi ena sama oziroma en sam. To mu zadošča.

Drugič sta otroka spet pripovedovala, s kom hodi ta ali oni njun znanec, sošolec ali prijatelj. In spet, da je ta ali oni menjal že nič koliko deklet oziroma deklet fantov.

— Pa menda ne mislita, da je taka miselnost in tako igrakkanje komu v posebno čast?

— In zakaj bi bilo to nečastno, — je sili v pogovor fant, ki je zmeraj užival v tem, da ima drugačno mnenje. — Ljubezen je vendar svobodna, mar ne?

— Glej ga no, fanta, — se je začudil oče. — Tudi o svobodni ljubezni si že silil govoriti. Ampak zdi se mi, da samo govoriti, nisi pa si vzel časa, da bi jo prav razumel. Svobodna ljubezen ali boljše svobodno izbiranje v ljubezni pomeni svobodo samo v tem, da si vsakdo izbere svojega tovari-

imeli o važnih stvarih pravilno mnenje. Navsezadnje sta oba dovolj zavedana in delavna mladina. Kot taka morata pa že dobro vedeti, kaj sodi marksizem o svobodni ljubezni. Marksizem odklanja tako »svobodo« v spolnih in ljubezenskih odnosih, kot si jo ti prejle omenjal: svobodo, ki ne priznava nobenih ozirov, ne terja nobenega obvladovanja, ne pozna obveznosti in odgovornosti. Kaj niste na vaših sestankih nikoli govorili o tem? Svoboda v ljubezni pomeni za pravega komunisto in vsakoga poštonega človeka odnose med spoloma na taki stopnji, ko se dva človeka odločata zgolj po iskrenosti medsebojnega čustvovanja in osebnega ugajanja, pomeni odnose, v katerih imata spola enake pravice in enake dolžnosti...

Ta misel je posebej ugajala materi in jo spodbujala, da jo je nadaljevala:

— Toplo in pravo ljubezensko čustvo je tisto najvažnejše, kar daje človeku pravico do odnosov s človekom drugega spola. Jasno pa je, da človek, ki lahko svoje deklo oziroma fanta, ženo oziroma moža menjava, ne pozna pravega ljubezenskega čustva. Zlasti smemo

Pogovor z zdravnikom

Pravilna in potrebna prehrana

Menadional je topen v maščobah in je potreben za strjevanje krvi. Dobimo ga v mleku, surovem maslu in sploh v maščobah. Avitaminoza povzroči, da se kri noče strjevati, da se torej krvavitvena doba močno podaljša ali pa se kri sploh ne strdi. V vsaki hrani ga je navadno dovolj, pri hudem pomanjkanju ga damo kot zdravilo. Nekater bakterije v našem črevesju ga lahko sestavljajo.

Tiamin je kot vsi vitamini B kompleksa topen v vodi. Njegovo drugo ime je anevrin. Precej tega vitamina je v mesu, kvasu, kruhu, koruznem zdrobu in moki. Nujen je za preosnovno sladkorjev in za uskladiščenje maščob v telesu. Ureja tudi promet vode v telesu, normalno mišično napetost, prebavila. Podpira dejavnost živčevja. Avitaminoza pomeni okvaro presnove sladkorjev in maščob, prebavne motnje, okvaro živčevja in nepravilno delovanje mišičja; nastanejo oteklina, izlivi tkivnih tekočin v telesne votline in znatna raven beljakovin v krvi. Potrebo organizma zadovoljimo s pravilno prehrano, posebno z mlekom in kruhom. Seveda ga dodajamo tudi kot zdravilo.

Riboflavin najdemo v mesu, ribah, mleku, jajcih in zelenjavi. To je v bistvu rumen rdečih krvničk, brez katerega dihanje celic ni mogoče. Deluje pa tudi na rast organizma in na pravilno delovanje kože. Avitaminoza povzroči oslabelelo celično dihanje, zadržati rasti in povzroči kožne okužbe. Tudi ta vitamin damo kot zdravilo, če ga v hrani ni dovolj.

Niacin, nikotinska kislina ali PP faktor, je eno in isto. To je aminokislina, ki je za pravilno delovanje telesa nujna. Dovolj je je v mesu in črnem kruhu. Avitaminoza je pelagra, ki pa v naših krajih navadno nastane le kot začetna oblika okvare kože na nepokritih delih telesa. Zaradi pomanjkanja tega vitamina trpi tudi presnova sladkorjev in beljakovin, poruši se ravnovesje tvorbe pigmentov. — V normalni hrani je vitamina dovolj, po potrebi ga damo kot zdravilo.

Piridoksin najdemo v živalski in rastlinski hrani. Brez njega ni razvoja rdečih krvničk, žveplo v telesu se nepravilno razporeja in osrednje živčevje nepravilno deluje. Avitaminoza povzroča splošne motnje v organizmu. V hrani ga je dovolj, lahko ga damo kot zdravilo, če je to potrebno.

Antiperniciozni faktor ureja pravilno množino, obliko, velikost in obarvanje rdečih krvničk. V vsaki hrani ga je nekaj, največ v jetrih. Avitaminoza je posebna oblika slabokrvnosti. Če ga je v hrani premalo, ga dajemo v obliki zdravil.

Polna kislina ureja razvoj rdečih krvničk. Največ tega vitamina je v listih zelenjave. Avitaminoza je posebna slabokrvnost, kjer se pojavijo v krvi rdeče krvničke v nedokončanem razvoju. Tudi ta vitamin dajemo kot zdravilo, če ga v hrani manjka.

Biotin je potreben pri presnovi, posebno pri ogljikovem dvokisu. Dodajati ga s hrano ni treba, ker se sestavlja v prebavilih. Ob pomanjkanju ga damo kot zdravilo.

Pantotenska kislina je sestavni del nekega koencima in sodeluje pri presnovi sladkorjev in tvorbi maščobnih kislin, pa tudi steroidnih hormonov. Najdemo jo v normalni hrani. Avitaminoza povzroča motnje v presnovi sladkorjev in tvorbi hormonov. Kot zdravilo jo damo, če manjka.

Aktorbinska kislina je topna v vodi. Najdemo jo v zelenjavi, sadju, največ v agrumih (južnem sadju) in šipku. Uravnava pravilno vzdrževanje trdnosti tkiv, predvsem kože, sluznic in žil lasnic. Avitaminoza je skorbut, v lažji obliki pa splošna utrujenost, bolečine v sklepih, mišičju, krvavitve pod kožo in v sluznicah, krvavitve dlesni, telesno propadanje. Znana pomladna utrujenost, zmanjšanje volje do dela, pomanjkanje apetita in bolečine, podobne revmatičnim, grede na rovaš pomanjkanja tega vitamina, ker ni dovolj svežega sadja in zelenjave v hrani. Odrasel moški potrebuje na dan 75 mg tega vitamina, odrasla ženska pa 70 mg, nosečnica 100 mg, doječa mati pa 150 mg. Če pojemo tega vitamina preveč in ga telo ne more porabiti, ker je z njim zasičeno, se izloči v urinu.

Kuharske bukvice

Kuharski izrazi

Med našimi gospodinjami je še v rabi mnogo popačenih besed, ki jih je treba zamenjati z lapimi slovenskimi izrazi.

Omenjamo najbolj udarnične popačenke in pravilne izraze:

- ajmpren = prežganje ali zaprka
- ajmoht = obara
- knedel = omok
- zos = omaka
- šnicl = zrezek
- rostpratl = bršola
- melpajz = močnata jed, pogaca, slaščica
- Smorn = praženec, cvrtje
- pohal = cvrti
- šnite = rezine
- zeni = gorčica
- paca = kvaša
- šnitich = drobnjak
- tenstati = dušiti

- filaci = nadevati
- fila = nadev
- klofati = stepati
- ror = pečica
- žakelj = vroča
- profčan = pekača
- ribežen = strgalnik
- kastrla = kozica
- plah = nizka pekača
- rona = pokrova
- bešek = pribor (jedilni), jedilno orodje
- nudil = reznoji
- šporhet = štedilnik
- špajza = štramba
- vaga = tehtnica
- griz = zdrob
- košta = hrana
- gvirc = začimba
- raufenk = dimnik
- šalca = skodelica
- taler = krožnik
- šerla = zajemalka
- glaž = zajarec
- flaša = steklenica

Podvoločijska gos

Nekaterim trpajstnim Durajčanom je vseeno, če je propadla stara velika Avstro-Ogrska, zadovoljni so z majhnim ostankom države, z Avstrijo in so veseli, če ne slišijo ničesar več o krajnem sodišču v Trutnovu, o sili spornemu Sandžaku in Tridentu. Kako daleč je vse to za nami! Kakor da tega ni koli ni bilo! In vendar je nekod bila večna nagodba z Ogrsko (64,5 odst.), o čemer so listi toliko pisali, da v daljni tujini še davno niso imele cesarske in kraljeve monarhije z državo, marveč za konkurzno maso.

Mene pa je grizilo domotožje po tej preteklosti, po mnogih »kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru.

Najbolj pa — nikar se ne smeje! — vzdihujem po Galiciji. To vam je bila pisana dežela. Aziatska karavanska prepruga, polna sunešnih postavic, se je razgrinjala le ob karpatskih pobočjih tja dol na Sarmatsko.

Trideset let so bile v otonnih garnizijah konjeniške trupe stare Avstrije. — Kakšne garnizije! Tamopol! Tremboval! Toressan in za njim Soehnstorf sta to opisala — to življenje med kmetijo, krčmo, faktorki in slaščiči.

Ljubil sem Galicijo, še preden sem jo videl, pozneje pa še celo.

Deželo, kjer je lahko stavil Esternázy, magnat in huzar; da bo danes sredi vročega poletnega poldneva pojedal po glavni ulici, oblečen samo v rdeče kopalne hlačke, vso ostalo uniformo — zapestilo atilo, svetle škornje — pa si je na život nastikal.

Deželo, kjer je dal knez Karel Fugger, ritmajster, ukrojit svojemu eskadronu batistne srajce z našimi manšetami, ker ni trpel zavihov.

Deželo, kjer so razdelili gruče šansonetk na polke, brez sledu...

Deželo, kjer je gospod polkovnik zapovedal poročniku, naj v 24 urah poplača svoje dolgove, in poročnik je naročil stražniku, naj razobna: ob štirih bodi vsa židovska občina zbrana na Rynku (glavnem trgu); za mizo na prostem je sedel računarski podčastnik s spisikom upnikov in je plačal vse do zadnjega fika in belča.

Deželo, kjer so postregli s podvoločijsko gosjo. Podvoločijska je bila obmejna postaja na progi iz Lvova proti Moskvi. Kdor se je tu znašel po neskončni vožnji, je planil v gostilno. Na dolgi

mizi je našel lepo v vrsti krožnike z borščem in ščijem, z vabljivo dehtečima rastlinskima juhama — in dostojanstven plačlivi natakar je hodil tod z dvema vrstama bonov, z rdečimi in zelenimi:

»Ali želite, pane, naše majhno kosilo — za štiri krome — juho in govedino — ali veliko kosilo?«

Veliko kosilo je stalo 6,50 in jedilni list je bil takle:

- Juha
- Govedina
- Gosja pečenka
- Cibebenaufleit

Vsak si je izbral veliko kosilo in plačal bon.

Toda joj; brž ko so ti postregli z govedino, je nastal kratek premor, in iznenada se je pokazal neki možak z uradno čepico na glavi, tam pri vratih je klical mogočen zvonec in klical a stentorskim glasom:

»Vlak proti Kijevu, Harkovu, Moskvi, Jakaterinoslavu, Odesi, — odhodi!«

Ljudstvo je planilo pokonci in hitelo na vrat-us-nus iz gostilne.

Tako se je godilo dan na dan — dolga leta, vse v najlepšem redu — in dokler je vladal Habsburg v Podvoločijski, ga ni bilo, ki bi bil kdaj videl gosjo pečenko — kajti tisti možak z uradno čepico ni bil nihče drug kot sam kolodvorski oštriv.

Nekoč pa — in prav ta dan je možakar posebno glasno zvonil in klical — nekdo je oštriv z grozo zagledal pet gostov, ki so zadovoljni obsejeli za mizo. Pristopil je k njim, zvonil in vpil:

»Vlak proti... odhod, takojšen odhod...«

»Nam nič mar,« so odgovorili gospodje, »kar prinesite gosjo pečenko. Mi se namreč ne odpeljemo, mi

ostanemo tu; mi smo cesarsko-kraljeva komisija iz Lvova in preiskujemo kolodvorske restavracije po Galiciji.

Avstrijska Poljska je prepuščila nebeškim silam vse kakor široko delovno področje. In kaj je storil ljubi bog v tem primeru? Bog je vse vnaprej vedel in je o pravem času tako uredil, da so zaklali gos, ki je sicer bila namenjena pojedini oštrijeve družine, a to pot, ko je bila zadrega najhujša, so z gosjo postregli funkcionarjem iz Lvova.

Ko pa so nenasični uradniki zahtevali še močnato jed, je lahko oštriv dokumentarčno dokazal, da se beseda scibebenaufleita sploh ne nanaša na kosilo; to je bil oštrivjev podpis. Mož se je tako pisal.

TAJNE ŽIVLJENJA

Tri velika razdobja lahko pričakujemo v prihodnjem razvoju biologije in medicine. Prvo je nadaljevanje na sedanjem področju molekularne biologije, ki še daleč ni razvila vseh svojih možnosti. Naslednje veliko obdobje pričakujemo, da bo pristo zaradi uporabe vpliva raznih valovanj v biologiji. To obdobje je že napravilo nekaj vpa polnih začetkov, vendar je nadaljnji razvoj odvisen od napredka, ki ga mora napraviti sorodna veda, fizika. Po mojem gledanju pa za tema dvema obdobjema stoji — tretje, ki bo v svojih začetkih odvisno od doslej še neznanih fizikalnih načel oziroma od najnaprednejše izpopolnitve naših današnjih spoznanj, ki bodo odprla pot za razumevanje najglobljih problemov glede narave življenja, kako ta nastaja in se sama izpopolnjuje.

Dr. A. Szent-Györgyi, Nobelov nagrajenec, ravnatelj raziskovanj pomorskih bioloških laboratorijev, Woods Hole, Massachusetts.

Smeh stoletij

Znani državnik in vođa liberalne stranke Lloyd George je v parlamentu rohnel proti konservativcem. Neka dama se je ujezila in mu rekla:

»Če bi bila jaz vaša žena, bi vam nasula strupa v kavo.«

»In če bi bil jaz vaš mož, bi kavo popil,« se je odrezal Lloyd George.

Mlad začetnik je poslal Maughamu rukopis svoje ga prvega romana. Ko ga je pisatelj prebral, je mladenič vprašal:

»Ali morda nisem imel prap, da sem v svoj roman dal toliko ognja?«

»Nasprotno bi bili morali storiti,« je rekel Maugham, »roman bi moral dati v ogenj!«

Pripovedujejo, da je dobil na začetku prve svetovne vojne komandir angleške enote v srednji Afriki tole brzojavko:

»Vojna napovedana. Zaprite vse državljane sovranih dežel na vašem področju!«

Se istega dne pride v London obvestilo:

»Zaprli sem osem Nemcev, dva Belgijca, dva Francoza, štiri Italijane, enega Avstrijca in enega

Americana. Sporočite, prostim, proti komu se vojakujemo!«

Precej iznajdljivosti je pokazal znani igralec Devrient, ko je igral Richarda III. in je zaklical kraljeve besede po bitki:

»Konja! Konja! Kraljestvo dam za konja! V tem trenutku je nekdo z galerije glasno vprašal:

»Ali zadostuje osel?«

Devrient se je bliskovito znašel in zavpil:

»Svedel! Kar pridite dol!«

V enem izmed kritičnih razdobjih Francije je bil predsednik republike znani politik Poincaré. Ko je bil ta mož pravič izbran za kandidata francoske poslanske zbornice, mu je nekdo zameril, ker je bil po njegovem mnenju še premlad za to dolžnost; takrat je imel bodoči predsednik republike komaj šestindvajset let.

»Res je,« se Poincaré ni nič upiral, »to je moja napaka. Toda bodite prepričani, da se v tem pogledu popraviljam iz dneva v dan.«

TURISTA

Zivel je nekoč starejši gospod, ki je kaj rad hodil na dolge izlete. S svojim petnajstletnim sinom se je pogosto ure in ure sprehajal zunaj po gozdu.

Nekega dne pa je bilo kakor iz šaka in tedaj reče sin očetu, ki se je tako rad gibal:

»Očka, danes pa vendar ne moreva z doma?«

»Ne,« je odgovoril oče, »danes ne moreva z doma. Ampak gibati se morava. Boda pa doma tekala.«

Potem kakor po navadi nabašeta nahrbtnik, nakar začeta tekati okoli jedline mize. Fant nosi nahrbtnik.

Tekata dve uri, nakar reče stari:

»Zdaj se nama bo prileglo malo zajtrka. Tule v zelenju bova sedla in jedla.«

In posedeta na tla in fant vsame zajtrk iz nahrbtnika. Zdajci opazita, da sta svedere pozabila doma.

»Boš pa ti stekel domov po svedere,« reče oče.

Fant stopi k jedlini omariči in prinese svedere.

»Ne, prijateljček,« reče oče, »dejal sem, da moraš stekti domov po svedere!«

In fant mora teči dve uri, stari pa medtem teži in prebira jutranje časnike.

Ko se fant vrne, zajtrkuje ta. Potem počivata in napolled reče stari:

»Zdaj greva pa domov.«

»Veš kaj, očka,« odvrne fant. »Jaz ostanem tu, — se bom pa jutri vrnil domov.«

In tako je tudi storil.

Ljudska modrost

Kjer mrha, tam orli. Govoriti je srebró, molčati pa zlató.

Kjer ne seješ, tam ne žanješ. Govori kot raztrgan tohtar.

Kjer ni grma, ni senca. Govori, kakor bi rožice sadil.

Kjer ni nobenega reveža, ni nobeden bogat.

Gostije prazniša mošnja in hlep.

Kjer ni postave, tam ni prestopka.

Kjer ni, tam smrti ne pobira.

Dobro je, dokler mož vino nosi, a napak, kadar tam veljajo le pesti.

Kjer osel leži, dlako pusti.

(Nadaljevanje in konec)

Toda čas je hitel. Prišle so železnice. Izdoblili so predore, zasuli ribnike in tako izsekali gozdove, da kmalu nismo imele več, kam bi se dejale. Polagoma kmetje niso več verovali v nas. Če smo zvečer potrkale na polkna, je Robin dejal: »Veter je,« in spet zaspal. Zenska so hodile prat v naše ribnike. Odtlej je bilo z nami pri kraju. Ker smo živele samo od ljudske vere, smo vse izgubile, ko smo njo izgubile. Moč naših palič je izginila in iz mogočnih kraljic, kar smo nekdanj bile, smo se znašle stare ženice, nabubane in hudobne, kakršne so vile, na katere so vsi pozabili; povrhu si je bilo treba slušati kruh, in to z rokami, ki niso ničesar znale. Nekaj časa so nas srečevali, kako po gozdovih vlačimo butare suhljadi ali kako pobiramo ob potih šope izgubljene klasja. Toda gozdarji so trdo ravnali z nami, kmetje pa so nas obmetavali s kamenjem. Tedaj smo kakor reve, ki se na kmetih ne morejo več preživeti, odšle v velika mesta iskat dela.

Nekatero so šle v predilnice. Druge so prodajale pozimi ob mostovih jabolka ali pa rožne vence pred cerkvenimi vrati. Potiskale smo pred seboj vozčke z oranžami, ponujale smo mimogredočim šopke po grošu, ki jih pa živa duša ni marala, in otroci so se norčevali iz naših majavih brad in mestni stražniki so nas podili in omnibusi so nas prevračali. Nato bolezen, pomanjkanje in špitalska rjuha čez glavo... Vidite, tako je dopustila Francija, da so ji pomrle vse vile. Hudo je bila za to kaznovana!

Pač, pač, le smejte se, dragi moji, saj smo pravkar videli, kaj je z deželo, ki nima več vil. Videli

ALPHONS DAUDET:

VILE

smo vse te site in posmehljive kmete, kako so odpirali Prusom skrinje za moko in jim kazali pota. Vidite! Robin ni več veroval v čarovnije: toda prav tako ni več veroval v domovino... Ah, če bi bile me tam, me, niti eden od vseh teh Nemcev, ki so prišli na Francozsko, ne bi bil odnesel glave. Naši čari, naše vešče bi jih bile zapeljale v globoke rupe. V vse te čiste izvirke, ki so jih ljudje nazivali z našimi imeni, bi bile zlate čarodejnih pišac, od katerih bi bili poblazneli; in ko bi se bile ob luninem svitu zbrale, bi bile s čarodejno besedo tako zmedle ceste in reke, bi bile tako prepletle robidovje in trnje pa vse grmovje po gozdih, kamor so se hodili skrivati, da še mačje očke gospoda von Moltkeja ne bi bile nikdar mogle spoznati. Z nami bi bili šli tudi kmetje. Iz velikih cvetov po naših ribnikih bi bile naredile balzame za rane, iz babjega leta bi bile izdelale šarpijo. In na bojišču bi bil umirajoči vojak videl, kako se mu sklanja nad priprte oči vila iz njegovega domačega kraja, da mu pokaže kos gozda, ovinek steze, sploh kaj, kar ga spominja na dom. Tako se bije narodna vojska, sveta vojska. Toda joj,

v deželah, ki ne verujejo v nič več, v deželah, ki nimajo vil, taká vojna ni mogoča.«

Tanki glasek se je za trenutek pretrgal in predsednik je spregovoril:

»Vse to nam še ne pove, kaj ste počeli s petrolejem, ki so ga našli pri vas, ko so vas vojaki prijeli.«

»Pariz sem požigala, dragi moj gospod,« je staraka prav mirno odgovorila. »Požigala sem Pariz, ker ga sovražim, ker se posmehuje vsemu, ker nas je on ubil. Pariz je poslal učenjake, da so raziskovali naše lepa čudežne studence in da so prav natančno določili, koliko je v njih železa in žvepla. Pariz se je norčeval iz nas v svojih gledališčih. Naše čarovnije so postale gledališke prevare, naši čudeži mastne šale in ljudje so videli toliko odurnih obrazov, ki so šli mimo njih v naših roznatih oblačilih, v naših kraljatih vozeh, v luninem siju bengaličnega ognja, da ni mogoče več misliti na nas brez smeha. Med otročki jih je bilo mnogo, ki so nas poznali po imenih, nas imeli radi, se nas malce bali; toda namesto lepih, čisto zlatih knjig s podobami, kjer so se učili zgodbe o nas, jim je Pariz zdaj dal v roke znanost, prirejeno za otroke, debele bukve, od koder se dviga dolgčas kakor siv prah, ki v otroških očeh zabriše naše začarane dvorce in naša čarobna zrcala... Ah, kako zadovoljna sem bila, ko sem videla, kako s plamenom gori ta vaš Pariz!... Jaz sem polnila s petrolejem ročke požigalkam in jaz sama sem jih vodila na pripravne kraje... Le naprej, dekleta, požgite vse, požgite, požgite!...«

»Ta staraka je očitno blazna,« je rekel predsednik. »Ovedite jo!«

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE
»PIONIR« — NOVO MESTO

razpisuje

LICITACIJO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. traktor zadrugar z 2 prikolicama
2. betonski mešalnik 200 l
3. drobilec za kamen »Iz«
4. stroj za izdelavo strešne opeke z modeli
5. več elektromotorjev in druge opreme

Licitacija bo 25. maja ob 9. uri za družbeni sektor in ob 10. uri za zasebni sektor.

Ogled je možen vsak dan do 14. ure pri podjetju.

OBVESTILO

o spremembi avtobusnih zvez

Obveščamo občane, da bomo s 1. junijem ukinili nedeljske in praznične vožnje avtobusa, ki odpelje s Senovega ob 4.50 in gre prek Novega mesta v Ljubljano, in vožnjo avtobusa, ki se po isti poti vrača iz Ljubljane ob 13.45.

Ob sobotah in nedeljah po 1. juniju ne bo vozil avtobus, ki odpelje ob 17. uri iz Novega mesta proti Ljubljani po avtomobilski cesti, ukinjamo pa tudi avtobus, ki odpelje ob 18.30 iz Ljubljane in vozi prek Žužemberka v Novo mesto.

Avtobus na progi Podbočje—Novo mesto bo po 1. juniju namesto ob 6.30 odpeljal iz Podbočja 5 minut prej — ob 6.25.

Vozni redi za druge avtobusne proge, ki jih vdržečuje »GORJANCI«, se ne bodo spremenili.

Avtobusni promet

GORJANCI
NOVO MESTO

RUDARSKI ŠOLSKI CENTER VELENJE

razpisuje

v šolskem letu 1968/69 naslednja prosta učna mesta v prvem letniku:

1. 120 V POKLICNI ŠOLI RUDARSKE STROKE
2. 20 V TEHNIŠKI ŠOLI RUDARSKE STROKE

Prošnje za vpis, kolkovane z 0,50, pošljite na naslov »Rudarski šolski center Velenje — tajništvo«.

Pogoj za vpis pod točko 1. je vsaj končani 6. razred osnovne šole, pod 2. končani 8. razred osnovne šole in preizkus znanja iz slovenščine, matematike in tujega jezika.

Kandidati, ki se bodo vpisali v uk, bodo na stroške zavoda klicani na zdravniški pregled še pred začetkom poteka.

Svet delovne skupnosti upravnih organov občinske skupščine Krško

razpisuje

prosto delovno mesto

DAVČNEGA IZVRŠITELJA

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati tudi te pogoje: srednješolska izobrazba ali popolna osnovna šola.

Stanovanja ni. Poskusno delo traja en mesec. Poudarje s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela naj kandidati pošljejo na naslov:

Svet delovne skupnosti pri občinski skupščini Krško.

Prošnje naj bodo kolkovane z 0,50 din državne takse in morajo biti vložene najkasneje v 15 dneh po objavi.

V NEDELJO, 2. IN PONEDELJEK,
3. JUNIJA 1968

LICITACIJA pri Carinarnici Ljubljana

CARINARNICA LJUBLJANA BO PRODAJALA na licitaciji 2. in 3. junija 1968 od 8. ure dalje v prostorih Carinarnice Ljubljana, Smartinska 152 a, Javna skladišča — motorna vozila in drugo blago.

Ogled blaga za prodajo bo v petek, 31. maja in soboto, 1. junija 1968: v petek od 9. do 13. ure, a v soboto od 9. do 13. ure in od 14. do 17. ure, v prostorih carinarnice.

MOTORNA VOZILA ZACETNA CENA ND

1. os. avto Opel Rekord 1700, let. 1964, v nevoz. stanju	16.000
2. os. avto Opel Caravan, let. 1962, v voznem stanju	13.000
3. os. avto Volkswagen, let. 1964, v voznem stanju	13.000
4. os. avto Opel Cadett, let. 1963, v voznem stanju	12.000
5. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1962, v nevoz. stanju	9.300
6. os. avto Peugeot 494, let. 1962, v nevoz. stanju	5.000
7. os. avto Opel Rekord, let. 1962, v voz. stanju	7.500
8. os. avto Mercedes 220 S, let. 1961, karamboliran	7.200
9. os. avto Opel Rekord, let. 1961, v nevoz. stanju	6.800
10. tovorni avto VW-keson, let. 1961, v nevoz. stanju	6.400
11. os. avto Opel Caravan, letnik 1964, karamboliran	6.200
12. os. avto VW, letnik 1955, v nevoz. stanju	6.200
13. os. avto Simca, letnik 1956, v nevoz. stanju	6.000
14. os. avto VW, letnik 1963, karamboliran	6.000
15. os. avto Ford Taunus 12 M Caravan, v nevoz. stanju, letnik 1959	6.000
16. os. avto VW-Combi, let. 1958, v nevoz. stanju	5.900
17. os. avto Ford Taunus 17 M, let. 1963, karamboliran	5.900
18. os. avto Austin Cambridge, let. 1959, v nevoz. stanju	5.800
19. os. avto Opel Rekord, letnik 1959, v nevoz. stanju	5.800
20. os. avto VW, letnik 1962, karamboliran	5.700
21. os. avto Ford Taunus 17 M, let. 1959, v nevoz. stanju	5.300
22. os. avto Opel Rekord, let. 1962, karamboliran	5.000
23. os. avto Skoda-Popular, letnik 1963, karamboliran	5.000
24. os. avto Fiat 1500, letnik 1964, karamboliran	4.900
25. os. avto Fiat 1100 R, let. 1957, v voz. stanju	4.900
26. os. avto VW-Combi, let. 1954, v nevoz. stanju	4.900
27. os. avto Triumf, letnik 1958, karamboliran	4.800
28. os. avto Opel Rekord, let. 1958, v nevoz. stanju	4.600
29. os. avto Opel Caravan, letnik 1958, nekompletan	4.300
30. os. avto Fiat 1100, letnik 1959, v nevoz. stanju	4.300
31. os. avto VW, letnik 1959, v nevoz. stanju	4.200
32. os. avto VW, letnik 1961, karamboliran	4.200
33. os. avto VW, letnik 1961, karamboliran	4.000
34. os. avto VW, letnik 1955, v nevoz. stanju	4.000
35. os. avto Chevrolet, letnik 1964, karamboliran	3.300
36. os. avto Simca-Aronde, letnik 1959, nekompletan	3.300
37. os. avto Opel Rekord, letnik 1956, v nevoz. stanju	3.200
38. os. avto Ford Taunus 12 M, let. 1953, v nevoz. stanju	3.200
39. os. avto Peugeot 403, letnik 1959, nekompletan	3.200
40. os. avto VW, letnik 1951, v nevoz. stanju	3.000
41. os. avto Fiat 1100 D, letnik 1964, karamboliran	2.900
42. os. avto Simca, letnik 1956, karamboliran	2.900
43. os. avto NSU Prinz, letnik 1960, karamboliran	2.700
44. os. avto Opel Rekord, letnik 1957, v nevoz. stanju	2.600
45. os. avto VW-Porsche, letnik 1950, karamboliran	2.600
46. os. avto Alfa Romeo Dauphin, letnik 1956, v nevoz. stanju	2.600
47. os. avto VW, letnik 1956, nekompletan	2.400
48. os. avto Opel Caravan, letnik 1960, nekompletan	2.000
49. os. avto Opel Rekord, letnik 1958, nekompletan	2.000
50. os. avto DKW 3-E, letnik 1956, nekompletan	1.500
51. os. avto karoserija Ford, letnik 1962, nekompletan	700
52. os. avto Opel Rekord, letnik 1957, nekompletan	500
53. mot. kolo BMW 250, letnik 1953, v nevoz. stanju	1.500
54. mot. kolo Puch 250 SG, letnik 1954, v nevoz. stanju	1.200
55. mot. kolo moped Balkan, let. 1967, v nevoz. stanju	1.000

PONOVNO NA LICITACIJI:

56. os. avto Opel Caravan, let. 1958, v voz. stanju	7.500
57. os. avto Opel Rekord, letnik 1961, karamboliran	6.800
58. dostavni avto Ford Turist, let. 1962, v nevoz. stanju	5.800
59. os. avto Vauxhall Cresta, let. 1960, v nevoz. stanju	5.000
60. os. avto VW, letnik 1954, nekompletan	4.500
61. os. avto Ford Taunus 15 M, let. 1957, v nevoz. stanju	3.900
62. os. avto Syrena, letnik 1960, v nevoz. stanju	3.600
63. os. avto VW, letnik 1952, v nevoz. stanju	3.400
64. os. avto Syrena, letnik 1961, v nevoz. stanju	3.300
65. os. avto Opel Rekord, letnik 1954, nekompletan	2.800
66. os. avto Skoda 1201, letnik 1957, v nevoz. stanju	2.800
67. os. avto VW, Carman, letnik 1967, nekompletan	2.000
68. os. avto VW, letnik 1953, karamboliran	1.800
69. os. avto Vauxhall, caravan, letnik 1956, nekompletan	1.000
70. os. avto Renault Dauphine, let. 1958, nekompletan	600

OSTALO BLAGO

71. mlatlilnica za žito srednje velikosti, rabljena	1.700
72. kabina za tovorni Mercedes, rabljena	300

in ostalo blago (poljedelski stroji, motorji za osebna vozila, avio deli, tehnični predmeti, oblačila in nakit).

Motorna vozila bodo prodajali 2. junija, a ostalo blago 3. junija. Pravico do udeležbe na licitaciji imajo vse pravne in fizične osebe.

Udeleženci morajo v dneh, določenih za ogled, vplačati kavejze v višini 10 odst. od začetne cene v Carinarnici Ljubljana, a zastopniki podjetij morajo izročiti tudi pooblastilo.

Vse informacije o licitaciji dobite po telefonu od 27. maja 1968 dalje na št. 316-588 — Carinarnica Ljubljana.

Spisek ostalega blaga za prodajo bo izbožen na oglasni deski Carinarnice Ljubljana.

IZ CARINARNICE LJUBLJANA

Kadrovska komisija

GRADBENEGA PODJETJA

OBNOVA — Ljubljana

TITOVA 39

razglasa

naslednja prosta delovna mesta za:

1. statika
z najmanj 5-letno prakso, za delo v razvojnem oddelku;
2. gradbenega dipl. inženirja
s pooblastilom za odgovornega vodjo pri izvajanju gradbenih del v gradbeni operativi;
3. gradbenega tehnika
z 10-letno prakso, za delo v pripravi dela;
4. tri gradbene delovodje
z najmanj 5-letno prakso, za dela v gradbeni operativi na območju Ljubljane in izven nje;
5. več VK in KV zidarjev ter VK in KV tesarjev
za dela po delovniščin gradbene operative v Ljubljani in izven nje;
6. KV varilca
za elektro (navpično) varjenje na sektorju montažne gradnje;
7. KV strojnega ključavničarja
za obratovanje in vzdrževanje strojev v »Dejavnosti montažnih elementov«;
8. VK oz. KV strojnika
za delo z bagrom v sklopu centralnih obratov podjetja;
9. dva strojnika
za vodenje GD dvigal v gradbeni operativi v Ljubljani;
10. skladiščnika
za vodenje skladišča strojno inventarnega parka na centralnih obratih podjetja.

Za vsa navedena mesta je pogoj določena strokovnost oz. kvalifikacija ter dvomesečni poizkusni rok. Kandidati z odsluženim vojaškim rokom imajo prednost.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja.

Samska stanovanja in prehrana so zagotovljeni. Razglas velja do zasedbe navedenih prostih delovnih mest. Pismene ponudbe interesentov sprejema kadrovska služba podjetja, Titova 39, I. nadstropje, soba 12.

TRGOVSKO PODJETJE NA DEBELO
IN DROBNO

PRESKRBA — Krško

bo prodalo na licitaciji:

v Brestanici št. 82:

STANOVANJE v I. nadstropju

etažne zazidane površine v izmeri 166 m² z 29 m² lesenega dela verande in in vhoda. Cena za celotno površino je 58.537 Ndin.

V Krškem, Cesta krških žrtev št. 40:

STANOVANJE v I. nadstropju

etažno zazidane površine v izmeri 167 m². Cena za celotno površino je 61.192 Ndin.

Zemljišče — stavbišče je ocenjeno v Brestanici po 10,00 Ndin, v Krškem pa po 18,00 Ndin za m².

Licitacija bo 30. maja 1968 na sedežu podjetja v Krškem. Podrobnejše pogoje o prodaji in plačilu prejme vsak interesent na upravi podjetja.

OKLIC LICITACIJE NAJEMNINE

30. 5. 1968 bo ob 13. uri v Čučji mlaki št. 4

JAVNA LICITACIJA

najemnine poslovnega prostora v Čučji mlaki številka 4.

Najnižja sprejemljiva ponudba je 150 Ndin mesečno. Varsčina: 1.000 Ndin.

Licitacije se lahko udeležijo delovna organizacija, ki je registrirana za opravljanje trgovske dejavnosti.

Ostali licitacijski pogoji so razvidni iz spisa, ki je interesentom na vpogled v uradnih dneh v pisarni občinske skupščine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2, soba št. 37.

Občinska skupščina Novo mesto
oddelek za upravnopravne zadeve

Miroslav Kugler: DALMATINSKA HISA (1964)

HARMONIJA BARV IN DOBER OKUS

Zakaj ne nosimo npr. črnih nogavic k rjavim čevljem? Kdo bi nam sploh lahko to ubranil — razen našega dobrega okusa? Toda to, kar je za naše noge važno, bi moralo biti toliko bolj pomembno za naš obraz. Pa vendar prav v tem zelo pogosto pogrešimo.

To pa ni tako zelo čudno: srb za obraz (make up) je, kljub temu da sodi med najstarejše umetnosti, šele v našem času samo spretnost podčrtati tisto, kar želimo na licu in zunanosti poka-

ke up resnično del človeške individualnosti, le tako skladno podčrtuje značilnosti obraza in — ne vzbuja neprijetne pozornosti. Šele to je tista idealna stopnja prave negovanosti, ki tudi zunanje podpira človekovo osebnost.

Seveda moramo pri tem predpostavljati, da so vsi pripomočki za make up ne le primerni po barvah, temveč tudi kvalitetno izdelani. To se pravi, da mora na primer krema za grundiranje kože hkrati kožo negovati, da mora le fini puder lepo in enakomerno pokrivati kožo z najbolj drobnimi delci, da se črtalo za obrvi ne briše, da je črtalo za veke in trepalnice netopljivo v vodi, da črtalo za ustnice mehča ustnice in jim omogoča dihanje, da lak za nohte ne poka, da je trajen in da se ne lušči itd. Vse to so osnovne zahteve glede kvalitete kozmetičnih izdelkov, ki jih lahko v polni meri zagotavlja samo proizvodnja, zasnovana na znanstvenih dosežkih in istočasno upoštevajoč vse najnovejša modna gibanja.

Po vsej Evropi dobro znano in izredno uspešno podjetje Margaret ASTOR se že vrsto let ob izredno močni konkurenci na vseh evropskih trgih uspešno uveljavlja predvsem zaradi tohle lastnosti: vrhunske kyalitete vseh izdelkov in izrednega čuta za spremljanje modnih teženj tako v barvah kot v oblikah. Ker slovi izdelki hiše Margaret Astor tudi po zelo okusni in smiselni embalaži, je razumljivo, zakaj sega vedno več žena ravno po izdelkih Margaret Astor.

Tehnologija in kozmetični strokovnjaki tovarne Margaret Astor so izdelali poleg zelo bogatega izbora najsoodobnejših barv še posebna navodila za posamezne tipe: za svetlolaske, rjavolaske, črnolaske in za rdečelaske, pri-

poročajo barve, ki naj jih uporabljajo za svoj make up. Pri tem so upoštevali tudi potrebne nianse, ki najbolj ustrezajo posameznim tipom. S temi navodili so prihranili ženam mnogo truda in časa, obvarovali pa so jih morebitnih spodrsljajev pri izbiri barv in sredstev oziroma preparatov, ki naj jih uporabljajo.

V Jugoslaviji je tovarna Zlatorog v Mariboru pridelala po licenci Margaret Astor izdelovati popoln sortiment make up preparatov in priprav, med drugimi šminke »Standarde« v 23 modnih barvah (od tega 3 pearl nianse) in zahtevnejše šminke »Internationals« v 18 niansah (od tega 9 pearl nianse). Lake za nohte — prav tako v licenci Margaret Astor — izdeluje tovarna Zlatorog v 29 niansah, tako da praktično vsaka niansa ustreza barvi šminke. Dalje je na razpolago 15 nians v pearl odtentkih, ki dajejo tako zelo modni in priljubljene biserni lesket.

Tako je na jugosovanski trg prispela tudi tako imenovana »cosmetica alta« — visoka kozmetika Margaret Astor!

To je toliko pomembnejše, ker je prav Margaret Astor v Evropi vodilna znamka in ima med vsemi ostalimi, tudi najmočnejšimi konkurenti sorazmerno največjo prodajo svojih izdelkov. V Zahodni Nemčiji je npr. v preteklem mesecu firma Margaret Astor prodala nad 30 odst. vseh šmin, nekatere druge že dolgo znane firme pa 10 do 12 odst. Priljubljenost, kakršno uživajo preparati Margaret Astor po vsej Evropi, si je dekorativna kozmetika te tovarne pridobila z nenehnim spremljanjem modnih gibanj po svetu in s sprotnim vnašanjem vseh modnih novosti v svojo barvno paleto in proizvodni program.

VSAK DAN: pročla ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 6.00.

PETEK, 24. MAJA: 6.08 Glasbena matineja, 9.25 Pesmi o tovarišu Titu, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Alojz Muster: Sudjarstvo na področju Krškega, 12.40 Kvintet »Niko Štritofa« ob spremljavi »Štirih fantov«, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 »Signal« 18.35 Mladinska oddaja: sinterna 489, 19.15 Minute s pevcom Nicom Robičem, 20.00 Reprodukcijska koncerta komornega zbora RTV Ljubljana, 22.10 Radi ste jih poslušali.

SOBOTA, 25. MAJA: 6.08 Glasbena matineja, 9.25 Dvajset minut z našimi ansambli, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 11.30 Kar pod donose, 12.30 Kmetijski nasveti — France Guna: Prestavljanje in preprečevanje rojenja, 12.40 Popevke iz studia 14, 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Od melodije do melodije, 15.45 Naš podlistek — S Titom v maju, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Gremo v kino, 17.35 Igramo beat!, 18.15 Fravkar pripelo, 18.50 S knjižnega trga, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Spremljavno svet in dramsko, 22.10 Oddaja za naše izselence.

NEDELJA, 26. MAJA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 6.30 Veseli tobogan, 6.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I, 10.00 Se pomnite tovariši... Emil Sodrat: Tam, kjer teče bistra Zolja, 11.00—11.20 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 11.50 Pogovor s poslušalci, 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II, 13.15 Iz operetnih partitur, 14.30—14.45 Humoreska tega tedna, 15.45 Radijska igra — Johann Nestroy: »Lumpaci« Vagabunda, 17.05 Nedeljsko športno popoldne, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 v nedeljo zvečer, 22.15 Sretni večer.

PONEDELJEK, 27. MAJA: 6.08 Glasbena matineja, 9.10 Iz jugoslovanskih studlov, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Alojz Muster: Sudjarstvo na področju Krškega, 12.40 Kvintet »Niko Štritofa« ob spremljavi »Štirih fantov«, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 »Signal« 18.35 Mladinska oddaja: sinterna 489, 19.15 Minute s pevcom Nicom Robičem, 20.00 Reprodukcijska koncerta komornega zbora RTV Ljubljana, 22.10 Radi ste jih poslušali.

TOREK, 28. MAJA: 8.08 Operna matineja, 9.25 Polkice Miška Hočevarja, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Alojz Muster: Rezultati poskusov s krmnimi kobilicami, 12.40 Igra pihalni orkester RTV, dirigira Jože Privšek, 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermezzo, 15.40 V torek na svidenje! 16.00 Vsak dan za vas, 18.45 Narava in človek — dr. Marjan Rejc: Zaščita morja, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Stanetom Mancini, 20.00 Radijska igra — Hen-

rik Bardijewsk: »Grimm 62«, 21.15 Deset pevcev — deset melodij.

SREDA, 29. MAJA: 8.08 Glasbena matineja, 9.10 Slovenski pevci in ansambli zabavne glasbe, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Franc Černe: Dejne napake pri pridelavi, 12.40 Operetni zvoki, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.45 Naš podlistek — H. Bil: Iz irskega dnevnika — I, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Mladina sebi in vam, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Wolfgang Amadeus Mozart: Acazio v Aibi, 22.10 Za ljubitelje jazz.

ČETRTEK, 30. MAJA: 8.08 Glasbena matineja, 9.25 Anambel in solisti p. v. Milana Staneta, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Tine Benedičič: Možnosti nadaljnje razvoja sadjarstva na Gorenjskem, 13.30 Priporočajo vam, 14.05 Izbrali smo vam, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Četrtkovni simfonični koncert, 18.15 Turistična oddaja, 18.45 Jezikovni pogovori! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Stanetom Mancini, 20.00 Četrtek večer domačih pesni in napevov, 21.40 Glasbeni nokturno.

bio ipsa ZA VOLNO

zati, ali pa skriti ono, kar se nam zdi, da je boljše, če ostane v ozadju. Sodoben make up je namreč v veliki meri plod znanosti. Do sedanjih odtentkov ujemačose se barve morajo po zakonitosti harmonije barv pravilno podčrtavati barvo kože, obrvi, vek, trepalnic, ust in slednjč tudi nohtov. To ugotoviti je seveda lahko stvar intuicije, poskušanja in ostrega daru opazovanja, toda mnogo bolj zanesljiva je znanstvena metoda...

Za štiri osnovne tipe: svetlolasega, rjavolasega, črnolasega in rdečelasega so primerne posebne barve v določenih niansnih odtentkih in razporih. Kozmetična industrija pri tem nima lahkega stališča, nima nobene zanesljive opore, razen splošnih modnih tokov, ki se kot vsaka moda spreminjajo, ki pa jih je treba pri izbiri barv za ves make up nenehno spremljati; prav tako je treba z vso skrbnostjo izbrati primerne barve za posamezne tipe, saj pomenijo barva polti, las, oči in drugega tisto osnovo, na kateri je treba graditi, ji prilagoditi prave barve in poskrbeti za barvno delovitost, za resnično harmonijo. Le tako postane ma-

TELEVIZIJSKI SPORED

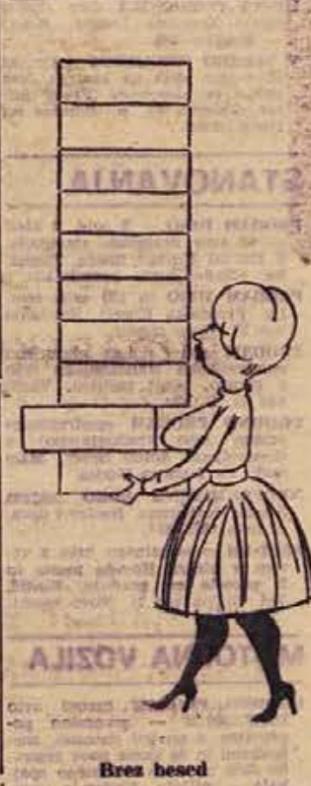
NEDELJA, 26. V.
9.10 Kmetijska oddaja v madžarščini; 9.30 Dobro nedeljo voščimo s triom Burnik in Fanti treh dolin; 10.00 Kmetijska oddaja; 10.45 Potovanje Jamesa Coocka (do 11.35); 14.15 Rokometni finale; 15.20 Otroci pojo — finale (do 16.30); 18.55 TV kaspot; 19.15 Hegala — poljski serijski film; 19.45 Filmska burleska; 20.00 TV dnevnik; 20.45 Cikcak; 20.50 Zlati madetek quiz; 22.20 TV Dnevnik.

PONEDELJEK, 27. V.
9.40 TV v šoli; 10.35 Ruščina; 11.00 Osnove splošne izobrazbe; 14.50 TV v šoli — ponovitev; 15.40 Ruščina — ponovitev; 16.10 Angleščina; 16.45 Kulturna panorama v madžarščini; 17.00 Poročila; 17.05 Mali svet — oddaja za otroke (do 17.30); 18.20 Kuharski nasveti — Ljubljana; 18.50 Reportaža — Skopje; 19.30 Skrita kamera — Ljubljana; 19.30 Novosti iz studia 14 — Ljubljana; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Cikcak; 20.35 TV drama; 21.35 Tema z varijacijami; 22.05 Zadnja poročila.

ponovitev; 15.45 Nemščina — ponovitev; 16.10 Osnove splošne izobrazbe; 17.10 Poročila; 17.15 Tiktak; 17.30 Daljnogled — oddaja za otroke; 18.00 Po Sloveniji; 18.15 Propagandna medigra; 18.45 Dve leti po ukinitvi železnice — reportaža Ljubljana; 19.05 Zabavno glasbena oddaja; 19.45 Vijavaja; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Cikcak; 20.35 Trmetek 68: O neki družini; 21.20 Baladna lenjenka II. oddaja; 21.50 Zadnja poročila.

PETEK, 31. V.
9.40 TV v šoli; 14.50 TV v šoli — ponovitev; 16.10 Filmi iz produkcije Zastava filma; 17.00 Deček iz džungle — serijski film; 18.20 Mladinski koncert; 19.05; Človek, znanost in proizvodnja; 19.35 Salon za smeh; Preprič; 19.55 Vijavaja; 20.00 TV dnevnik; 20.45 Cikcak; 20.50 O neki zabavi in gostih — češki film; 22.20 Zadnja poročila; 22.35 Tekmovanje srednjih glasbenih sol.

SOBOTA, 1. VI.
15.55 Procesi športnega dogodka; 18.00 Molliere: Godrnjava in Zdravnik po sili; 19.30 S kamerom po svetu: Normandija; 19.45 Vijavaja; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Cikcak; 20.35 Humoriistična oddaja; 21.35 A. S. Puskina: Stolnikova hči — nadaljevanje; 22.50 Zadnja poročila.

MOTORNA ČRPALKA MP-300/20
24 MESECEV GARANCIJE
•TOMOS• KOPER

V VSAK SLOVENSKI DOM...

KNJIGE PRESERNOV DRUŽBE!

SEST KNJIG SAMO DVAJSET DIN

nuVan

Za učinkovito uničevanje mrčesa

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 24. maja — Cvetko
Sobota, 25. maja — Roj. d. m. Tita
Nedelja, 26. maja — Dragica
Ponedeljek, 27. maja — Volkain
Torek, 28. maja — Avguštin
Sreda, 29. maja — Majda
Četrtek, 30. maja — Milica

ČESTITKE

Dragemu Andreju Petanu, ki stoji vojaški rok v Ljubljani, za njegov dvajseti rojstni dan s najlepšimi željami iskreno čestitamo. Družina Fotokar in Jalovec iz Cerine.

Joletu Besgu iz Straže, iskreno čestitamo za uspešno opravljen diplomski študij, mama, žena in sinček ter vsi, ki ga imajo radi.

KINIO

Brežice: 24. 5. italijanski barvni film »Iščem ženo v Ameriki«. 25. in 27. 5. ameriški barvni film »Kregulj iz Castile«. 28. in 29. 5. angleški film »Dr. Strangelove«. Črnomelj: 24. do 26. 5. amer. barv. film »Največje tekmovalje okrog sveta«. 28. in 29. 5. angli. film »Bunny Lake je izginala«. Kočevje — »Jadrani«: 24. do 26. 5. ital. barv. film »Zadnji boje«. 27. in 28. 5. franc. barv. film »Judoka, tajni agenti«. 29. in 30. 5. franc. barv. film »Buffalo Hills«. Kostanjevica: 25. 5. amer. film »Medvilna«. 29. 5. madžarski film »Grozna«. Metlika: 24. do 26. 5. franc. italijanski film »Vikend v Dunkerques in franc. film »Sedem paviljancev«. 29. in 30. 5. franc. špan. film »Nekega lepega jutra«. Mokrnoze: 25. in 26. 5. angli. barv. film »In to se dogaja«. Ribnica: 25. in 26. 5. amer. barvni film »Profesionalci«.

Setnica: 25. in 26. 5. svet. film »Dragi John«. 29. 5. francoski film »Sreča«. Sodražica: 25. in 26. 5. nemški barv. film »Zadnja ježa v Santa Cruz«. Sentjerne: 25. in 26. 5. »Ben Hur«. Trebnje: 25. in 26. 5. franc. barv. film »Demoni«.

PREKLECI

Dragica Bučar iz Dolenjega Vrhopolja razglasa govorice v škodo Alojza Mrgoleca iz Sentjerne za neravnostne in se mu zahvaljuje, da je odstopil od tožbe.

Jožica Novak iz Škocjana 22 izjavljam, da nisem plačnica dolgov, ki bi jih napravil moj mož Jože Novak iz Škocjana pri Novem mestu.

Marija Zarabec, Trška gora 23, Otočec, preključujem vse, kar sem govorila o Mariji Dobovičnik, ker mislim, da je neravnostno, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

Marija Jerole, Draga 4 pri Beli cerkvi, prepovedujem obhajanje vozov in hojo po nivi iz Drage proti Makovu, po vinogradu in travniku na Volčici. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Jože in Marija Kranjc, Hrestanica 73, prepovedujeta pašo kokoši in hojo po parceli na Ročnem-56. To velja izrecno za Medvoške. Kdor tega ne bo upošteval, ga bomo sodno preganjala.

Janez Pirnar, Zbure 10, Smarjeta, prepovedujem pašo kokoši in živine po mojih njivah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Janez Avbar, Dolnji vzh 8, Nova vas, prepovedujem vsem sedem pašo kokoši po mojem velikem vrtu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Marija Iri z Dvora pri Žužemberku preključujem, kar sem govorila o Mili Zodi z Dvora, in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Vinča Hrenčič iz Korodke vas pri Stopičah preključujem, kar sem dejal v zvezi s Francem Primca iz Korodke vasi, ker smatram za neravnostno.

ZAHVALJE

Iskreno se zahvaljujem za uspešno zdravljenje pljučne bolezni gospodu primarju dr. Minku Bricu, bolnišničarjem sestram in drugemu osebju bolnišnice Brežice — pijalni oddelku. Hvalešni Ivan Knez, Vrhek 1, Trzinče.

OB BRIDI IZGUBI MOŽA IN OČETA

ALBINA PAVLIČA iz Bratina se zahvaljuje vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti v velikem številu, mu darovali cvetje in vence in nam pomagali v najtežjih trenutkih. Posebna zahvala velja Prometni sekciji Novo mesto.

Zaljujoča žena in stroci ter drugo sorodstvo.

Po dolgi in mučni bolezni nas je zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

FRANC ERPE

Zahvaljujemo se vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti in mu darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo kolektivom Dolenjke, Kavarnne in DRT instalater iz Novega mesta ter gospodu šupniku.

Zaljujoči domači in drugo sorodstvo

V zahvali pokojnega Ivana Bučka iz Mihelje vasi 18 pri Črnomlju, ki je bila objavljena 16. 5. 1968, je bilo po krivdi tiskarne izpuščeno med zaljujočimi ime pokojnikovega sina Tonja in navedba, da z vsemi v zahvali podpisanimi žaluje tudi njihove družine. Prosimo, da nam prizadetelj ljubečo pamoto oprostijo.

UREDNIŠTVO LISTA

Za uspešno operacijo na kirurškem oddelku splošne bolnice Novo mesto se najtopleje zahvaljujem dr. Antonu Šaviju, za skrbno nego pa sestram Tonki in Ancici. Hvalešni pacient Janez Červinka — Pulj.

Za pomoč, izkazano pri nesreči, se iskreno zahvaljujemo vaščanom Kravčevjega vrha, Cerovca in Hribova. Angela in Anton Ogulin, Kravčevji vrh pri Semiču.

Prikolica zbila tri pešce na pločniku

Huda prometna nesreča se je pripetila v ponedeljek, 20. maja, ob 11.35 na Cesti komandanta Staneta v Novem mestu. Martin Skedelj je z glavnega trga pripeljal tovornjak s prikolico. Pri trgovini BOROVO pa se je prikolica odpela in zadela tri pešce na pločniku. Ivan Vučan in Veronika Ferencak iz okolice Brežice sta dobila pretres možganov in so ju odpeljali v bolnišnico, kjer sta ostala na zdravljenju. Janez Horvat je bil dobil lažje poškodbe.

Za žogo pred motorista

13-letni Srečko Tomc iz Bratina se je 15. maja dopoldne vračal domov iz Novega mesta. Pri hiši bestrega podletja mu je iz rok padla žoga in se skotalila na drugo stran ceste. Srečko je stekel za žogo, tedaj pa se je mimo pripeljal motorist Alojz Peterle iz Novega mesta, zbil neprevetnega dekca in treščil v ograjo. Deklec in motorist sta dobila pretres možganov, zlomila sta si ključnico in se odrgnila. Odpeljali so ju v bolnišnico, kjer sta ostala na zdravljenju. Peterlejev sopotnik Jože Murin iz Velikega Orehka je dobil manjše odrgnine, škoda pa so ocenili na 1.000 dinarjev.

Žužemberčan se je prevrnil

Tažjo nesrečo je imel 13. maja jutraj Jože Gliha iz Žužemberka, ko se je s fiškom peljal v Novo mesto. Pri Soteski ga je na ovinku zaradi neprimerno hitrosti zaneslo s ceste, kakor se je dvakrat prevrnil. Voznik je dobil odrgnine, škoda pa so ocenili na 6.000 dinarjev. Vozilu so vzeli registrske tablice, ker ni bilo sposobno za vožnjo.

»Lekcija« v Parizu

Francoski prometni minister je najvil v svojem parlamentu odločen ukrep za izboljšanje prometa v metropoli ob Seni. Po tem odloku bodo v bodoče dali vozilom javnega prometa popolno prednost pred osebnimi vozili. Samo tako pričakujejo v Parizu, se bomo ognili prometnim zmedam.

OBVESTILA

OBLAČILA OCISTI tako! Pralnica in kemična čistilnica. Novo mesto, Gernova 5.

ŠETKE ZA LOSCHICE in za sesalce za praš obnove Metarstvo Armie. Ljubljana, Tržička 32.

NOVE GUMI YOZOVE vam sočno izdelam. Primobilje, Ljubljana, Vrbovci, Cesta V/5.

Obiščite gostilno Rogelj na Rdečem kalu — 1 km od gostilne je lepa jama Koprivnica, polna kapnikov, v lepem godišču. Vsako nedeljo ples. Igra Martin s svojim kitaristom. Postreženi boste s dobro kapljivo in domačimi piščanec, klobasami in salamo. Za obisk se pripravljamo!

GRADITELJI, POZOR! BOLETE za vaše stanovanje vam najbolje nabavi podjetje »BOLETA«, splošno inženirsko, Zagorje ob Savi, Levstikova 14. Zastopstvo Lovro Ribič, Metlika.

Kamen v šipo, nato pa trčenje

Beograjec Negovan Jelenič se je 16. maja peljal iz Ljubljane v Zagreb s mercedesom, ki je imel preizkušene tablice. Pri Benčiji je treščil v osebni avto Branišlava Devederskega, ki se je ustavil, ker mu je kamen izpod nekake tovornjaka razbil vetrobransko steklo. Škoda so ocenili na 3.000 dinarjev.

Motorist in mopedist sta trčila

Mopedist Janez Zorko iz Bukovca je 1. aprila jutraj vozil od doma proti Šentlenu. Ko je pri hiši št. 38 v Šentlenu po skrajni levi zavil, je iz nasprotne smeri pripeljal motorist Vladimir Krošelj iz Arnoveja s seboj s katerim sta trčila. Telesno se nista poškodovala, na vozilih pa je za približno 650 din škoda.

Trčila sta pred bolnišnico

Na slabo preglednem ovinku Partizanske ceste pred bolnišnico v Novem mestu sta 20. maja trčila s osebima avtomobila. Avstrijec Volmir Damaška in Mirnopecan Marko Reba. Voznika sta vozila po sredini ceste. Na srečo ni bil nihče ranjen, škoda pa so ocenili na 6.000 dinarjev.

Tovornjak se je prevrnil

13. maja proti večeru je voznik tovornjaka Slavko Pletuš iz Zemelova vasi iz Dobove proti Kapeli. Ker je zavozil preveč v desno, se je prevrnil meter in pol globoko pod nasip, kjer je obstal. Pri tem se je sopotnik Vili Košar iz Zagreba poškodoval, da so ga morali odpeljati v brežičko bolnišnico. Na vozilu je za okrog 4.000 din škoda, v vinogradu, kamor se je avto prevrnil, pa za okrog 150 din.

Na mostu se je prevrnila

16. maja popoldne se je iz Brežic proti Catežu peljala s mopedom brez vozniškega izpisa Martina Račič iz Župeče vasi. Ko je zapeljala na most čez Savo in Krko, se je prevrnila in se lažje poškodovala. Na mopedu je za okrog 500 din škoda.

S tujim mopedom se je ponesrečil

Ivan Galič iz Zagreba je 18. maja svojer vozil izpred gostilne »Pri kinu« v Brežicah moped in se s njim odpeljal po Cesti prvih borov. Z neprimerno hitrostjo je zapeljal v križišče s Prešernovo cesto, da ga je zaneslo v tovornjak, ki ga je vozil Anton Štveček iz Črnce. Mopedist se je hudo poškodoval. Odpeljali so ga v brežičko in od tam v zagrebško bolnišnico. Na mopedu in tovornjaku je za okrog 1100 din škoda.

Mopedist se je pripeljal po sredini ceste

18. maja popoldne se je motorist Ivan Brkovič iz Orešja peljal s Bisejskega proti Orešju. Na proti je privozil po sredini ceste mopedist Ivan Gregi iz Orešja, s katerim sta trčila. Gregi se je pri tem poškodoval in so ga odpeljali v brežičko bolnišnico. Na vozilih je za okrog 1000 din škoda. Motorist je bil lažje poškodovan.

Z avtomobilom po levi strani

Rajmund Beljak iz Zagreba se je 19. maja popoldne peljal s osebnim avtom iz Brežic proti Catežu. Ko je začel zavijati na avtocesto, je po tej pripeljal s precejšnjo hitrostjo voznik osebnega avtomobila Maks Petrov iz Zaprudja. Ker je vozil po levi strani, se je zaletel v prednji del Beljakovega avtomobila. Nihče ni bil poškodovan, na vozilih pa je za okrog 3.000 din škoda.

maloglasni

SLUŽBO DOBI

SPREJMEM FANTA, ki bi po službi pomagal na kmetiji. Ivana Suhadolec, Gabrje 5, p. Dobrova pri Ljubljani.

SPREJMEM DEKLE, ki bi pomagala pri gospodinjstvu in aranžerstvu. Stane Kolman, Bled, Gregorčičeva.

HISNA POMOČNICA dobi službo takoj. Gostilna Lakner, Kranj — Kokrica 108.

V SLUŽBO SPREJMEM dekle, ki je vajeno dela na kmetiji. Vse drugo po dogovoru. Franc Šifer, Zablatica 55, p. Zablatica na Gorenjskem.

STANOVANJA

PRODAM HIŠO — 2 sobi, 2 kleti — 40 arov urejenega vinograda, 8 km od Novega mesta. Ponudba: »Najboljšemu ponudniku«.

PRODAM HIŠO in 120 arov zemlje. Franciška Kucelj, Smolenja vas 27, Novo mesto.

PRODAM prav dobro ohranjeno enodružinsko stanovanjsko hišo s parcelo, takoj vseljivo. Vavta vas 21, Straža.

UGODNO PRODAM enodružinsko vrstno hišo (nedograjeno) v Grosupljem. Anton Sever, Malo hudo 12, Ivančna Gorica.

NEOPREMLJENO SOBO oddam dvema dekletoma. Naslov v upravi lista (863/68).

PRODAM enodružinsko hišo s vrtom v bližini Novega mesta in 3 parcele za gradnjo. Sladki, Vel. Bučna vas 21, Novo mesto.

MOTORNA VOZILA

UGODNO PRODAM osebni avto DKW-1000 S — generalno popraviljen, s novimi gumami, snesenkami in še razne nove rezerve. dele in novo električno opajkalo — pistolo. Naslov v upravi lista.

PRODAM olympia-rekord, letnik 1964, v razstavljemem stanju — tudi po delih. Marijan Mošček, Nova vas, Sentjur pri Celju.

PRODAM FIAT 600-D, letnik 1961. Ogled pri Martinu Kastelcu, Gotna vas, n. b.

PRODAM MOTOR puch, dobro ohranjen. Naslov v upravi lista (844/68).

SPACEK, dobro ohranjen, brezdoben — poceni prodam. Kruljac, Vrhovčeva 10, Novo mesto.

PRODAM

FOTOGRAFSKI APARAT »Zeiss-Ikon«-Tessar 1,25 f = 8 cm, z mehkom, s vgrajenim svetlozrcalom, format 4,5 x 6, in v ugnejni torbici prodam. Naslov v upravi Dol. lista (851/68).

PRODAM dobro ohranjen kosilec — topler, s cementni okni, krov s opeko. Naslov v upravi lista (879/68).

PRODAM malo rabljen gumni voz (16-colski) in kosilnico »Bavor«, 16 km, s žetveno napravo — kompletne. Franc Banic, Zbilje 4, Medvode.

PRODAM malo rabljeno motorno kosilnico nemške znamke »Agras«, zelo primerno za hribovite kraje, v dobrem stanju. Ceca po dogovoru. Franc Arko, Gora — Peterinci 3, Sodražica.

PRODAM dve kobilici, stari tri in štiri leta, primerni tudi za pleh. Anton Margetič, Vihre 17, Leskovec pri Krškem.

UGODNO PRODAM vprežno kosilnico »Fabs«. Gospodarič, Praproče 14, Sentrupert na Dolenjskem.

UGODNO PRODAM popolnoma nov električni šivalni stroj

»Singer« v kovčku — dela vse operacije, tudi vezanje. Naslov v upravi lista (867/68).

UGODNO PRODAM dober televizor. Stranska vas 50, Novo mesto.

UGODNO PRODAM modele za izdelovanje betonskih cevi vseh dimenzij, od 10 do 60 cm, s obroči, ter stroje za izdelovanje zanesane strelne opeke. Rudi Kavčič, Polica 14, Naklo pri Kranju.

PRODAM skoraj novo slamosenico. Vlačič, Vavta vas 21, Straža.

PRODAM čistokrvnega »šarplaninca« s rodovnikom, staršega dva leti. Naslov v upravi lista (863/68).

UGODNO PRODAM pohištvo za dnevno sobo (trdelina omara, vitrina, kavč, trije fotelji, mizica). Cvetko, Heroja Maroka 5, Sevnica.

POCENI PRODAM dnevno sobo. Ogled po 5. uri. Tone Hočevar, Mešna ulica, blok 10, Novo mesto.

PRODAM električni štedilnik, prenosno steno za kuhinjsko nišo in visoke ormarice. Murin, Sokolska 2.

HIDROFOR — dvostrani ugodno prodam. Naslov v upravi lista (850/68).

PRODAM kombiniran obračalnik in grablje. Ivan Berkopec, Zemelj 1, Gradac v Beli krajini.

PRODAM šivalni stroj »Miras«. Naslov v upravi lista (854/68).

PRODAM mlinsko garnituro in stroj za čiščenje pšenice, za izdelavo kaše. Rajakovič, Gotna vas 42, Novo mesto.

PRODAM motorno kosilnico »Jupiter« s priključki kultivator za okopavanje vinogradov, plug za jarkanje in škropilnico. Naslov v upravi lista (864/68).

PRODAM srednje veliko posestvo s kmečkim mlinom ob glavni cesti na Dolenjskem. Naslov v upravi lista (823/68).

ZARADI SELITVE prodam kuhinjsko pohištvo in leseno garazo. Levstik, Bršljin 45, Novo mesto.

UGODNO PRODAM 13., 14. in 16-colski gumni voz. Bulo, Jurčkova pot 73, Ljubljana.

KOZOLEC ENOJNIK prodam Ivan Globevnik, Škocjana, p. Škocjana.

PRODAM deske iz mehkega lesa. Naslov v upravi lista (887/68).

KUPIM

KUPIM 1-2 m³ rabljenih smrekovih sidarskih plobov. Ciril Kovačič, Ceglatica 39, Novo mesto.

RAZNO

NUJNO POTREBUJEM 2.000 Ndin za dobo dveh mesecev. Vrnoem v visokimi obrestni. Naslov v upravi lista.

DVA KMEČKA FANTA šelita spoznati dve preprosti dekleti s nekaj imetja. Ponudbe pošljite pod »Lepa bodočnost«.

KRAVO VZAMEM v rejo. Lahko tudi za daljši čas. Naslov v upravi lista (851/68).

CE STE V ZADREGI, kakšen pristan bi podarili svoji ljubljani, obiščite zlatarja Otmarja Zidarja v Gosposki 5 v Ljubljani (poleg univerze).

FRED JEDJO in po njej morda morate mladiči na svoj želodec, če za zdravje bresuspešno s raznimi zdravili. Ste že poskusili s preizkušenim in učinkovitim naravnim zdravilom — s ruskim DONAT vredenost? Zahvaljajte ga v trgovini, te ga pa doba v Novem mestu pri trgovskem podjetju HMELEJNIK in STANDARD (MERCATOR).

Mladi varčevalci!

Vabimo vas, da se te dni oglasite pri blagajnah Dolenjske banke in hranilnice v Novem mestu, Krškem, Metliki ali v Trebnju, saj imate v hranilnikih prav gotovo kar precej drobiža! Do konca maja bo aluminijasti drobiž še veljal, nato pa bo umaknjen iz prometa.

Ne pozabite še tele stare resnice: čim pogosteje boste praznili svoj hranilnik in povečevali svojo vlogo na hranilni knjižici pri DBH, toliko več obresti boste dobili za svoj denar!

Starši!

Prosimo vas, opozorite svoje otroke, naj v teh dneh na blagajnah DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE izpraznijo svoje hranilnice, ker bo stari drobiž (iz aluminija) veljavno plačilno sredstvo samo še do 31. maja 1968.

Hranilnik spodbuja vašega otroka k varčevanju. Pomagajte mu, da bo mimogrede in kot v igri sam postal modrost starega izreka: ZRNO DO ZRNA POGACA, KAMEN DO KAMNA PALACA!

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Risa Bačar, Miroš Jakopc, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Primo, Jožica Teppy in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 N dinarjev (3200 S din), polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo: 50 novih dinarjev (5.000 Sdin) oz. 4 ameriške dolarje ali ustrežna druga valuta v vrednosti 4 ameriških dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 37 — Telefon (068)-21-227 — Nena-ročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: CP »Delos« v Ljubljani